

TULEVAISUUSBAROMETRI 2019

SITRA

Tutkimuksen toteutus

- 15-84 –vuotiaat suomalaiset
- Aineisto edustaa manner-suomalaisia (ei sisällä Ahvenanmaata)

2.142

- 2142 vastausta
- Tutkimus toteutettiin TNS Gallupin Forum paneelissa, jossa on n. 40.000 vastaajaa käytettäväksi erilaisia suomalaisia edustavia tutkimusotantoja varten
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 2,1 %-yksikköä 50% tulostasolla

- Kysely toteutettiin 4. - 16.1. 2019 välisenä aikana
- Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 12 minuuttia
- Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen mukaan

- Tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
- Avoimia kysymyksiä
- Kysymykset on suunniteltu Kantar TNS:n ja Sitran yhteistyönä

Tutkimuksen tavoite ja sisältö

Sitran Tulevaisuusbarometrilla **tutkitaan kansalaisten tietoisuutta ja suhtautumista megatrendeihin ja tulevaisuuden erilaisiin kehityssuuntiin**. Tarkoituksena on luoda työkalu, jonka avulla on myös jatkossa mahdollista seurata tulosten kehittymistä.

Tulevaisuuteen suhtautuminen

Megatrendit

Tulevaisuuteen vaikuttaminen

Yleinen tulevaisuus-orientaatio

Kiinnostaako tulevaisuus
Onko meillä mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu
Kokeeko voivansa vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuus muodostuu
Tietääkö, millä keinoilla voi vaikuttaa tulevaisuuteen
Millaisena näkee tulevaisuuden

Ekologinen kestävyyskriisi

Kehityssuunnan tunteminen
Uhkan suuruus
Asiaan liittyvät mahdollisuudet
Eri ratkaisumallien tärkeys ja niissä onnistumisen todennäköisyys

Kansainvälisen politiikan kasvaneet jännitteet

Kehityssuunnan tunteminen
Uhkan suuruus
Asiaan liittyvät mahdollisuudet
Eri ratkaisumallien tärkeys ja niissä onnistumisen todennäköisyys

Teknologian nopea kehitys ja työelämän muutos

Kehityssuunnan tunteminen
Uhkan suuruus
Asiaan liittyvät mahdollisuudet
Eri ratkaisumallien tärkeys ja niissä onnistumisen todennäköisyys

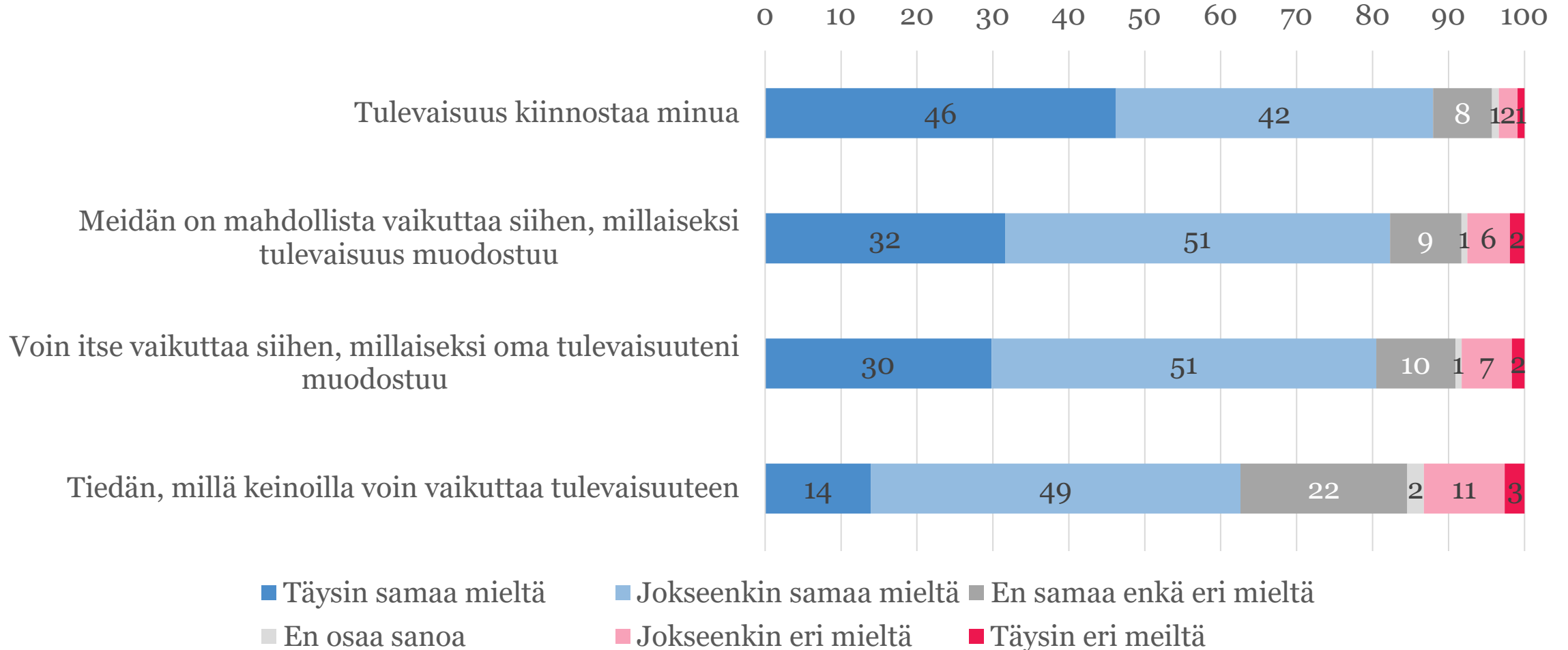
Eri toimijoiden rooli, äänestämisen, avoimet kysymykset

Kenen eri toimijoista pitäisi vaikuttaa eri muutostrendeihin
Eri teemojen tärkeys äänestyspäätöksessä
"Kenellä on mielenkiintoista sanottavaa tulevaisuudesta"
"Kolme tärkeintä asiaa, joiden toivotaan tapahtuvan yhteiskunnassa"

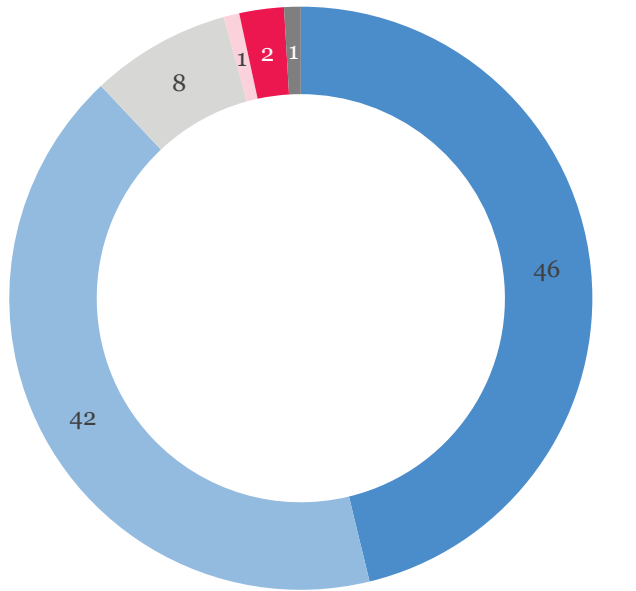
TULEVAISUUTEEN SUHTAUTUMINEN

Kiinnostaako tulevaisuus ja voiko siihen vaikuttaa?

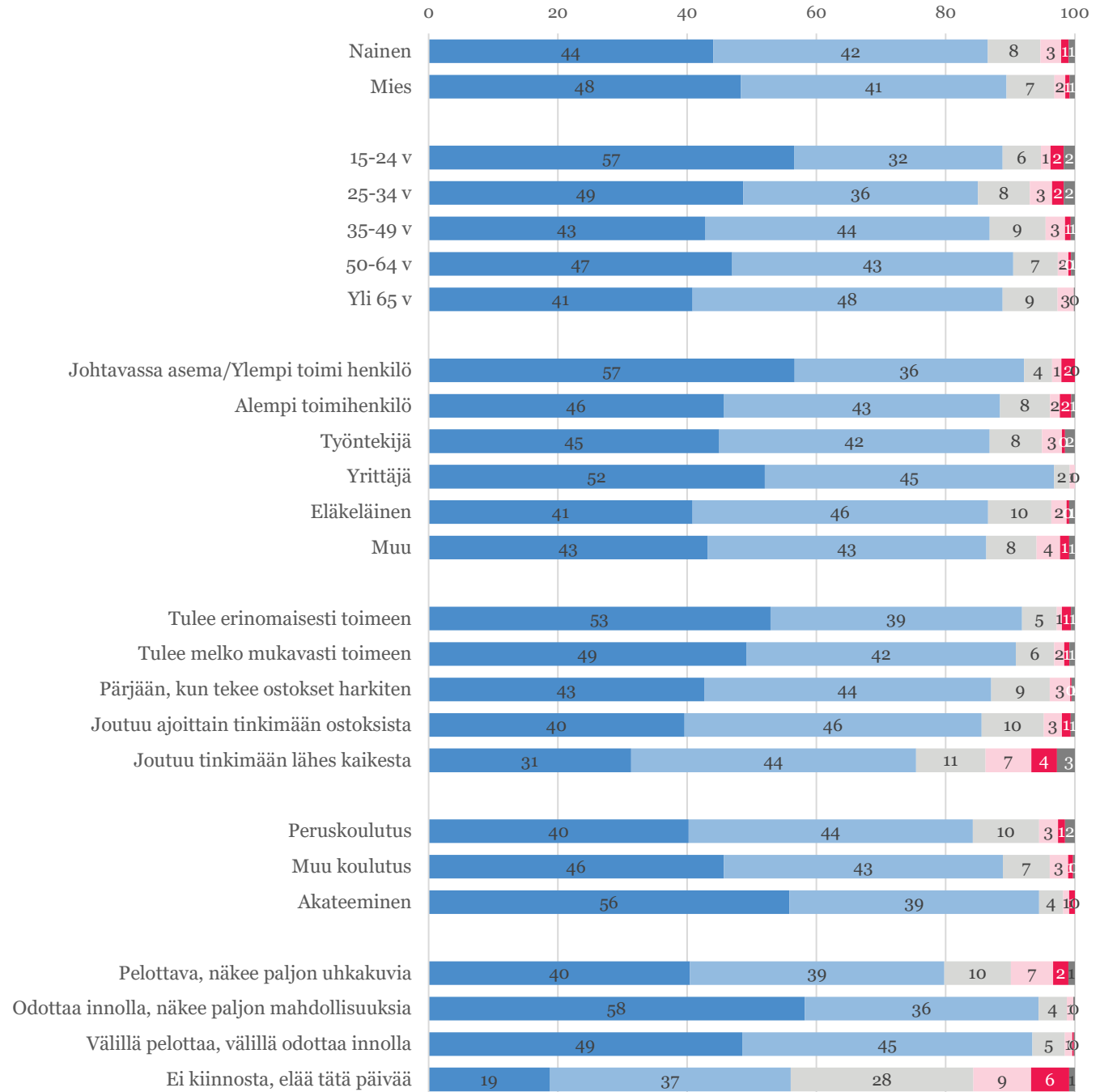
Tulevaisuuteen suhtautuminen

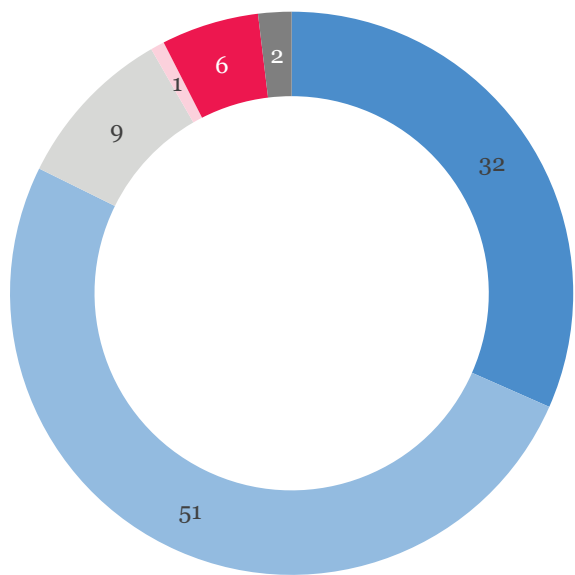
Tulevaisuus kiinnostaa minua

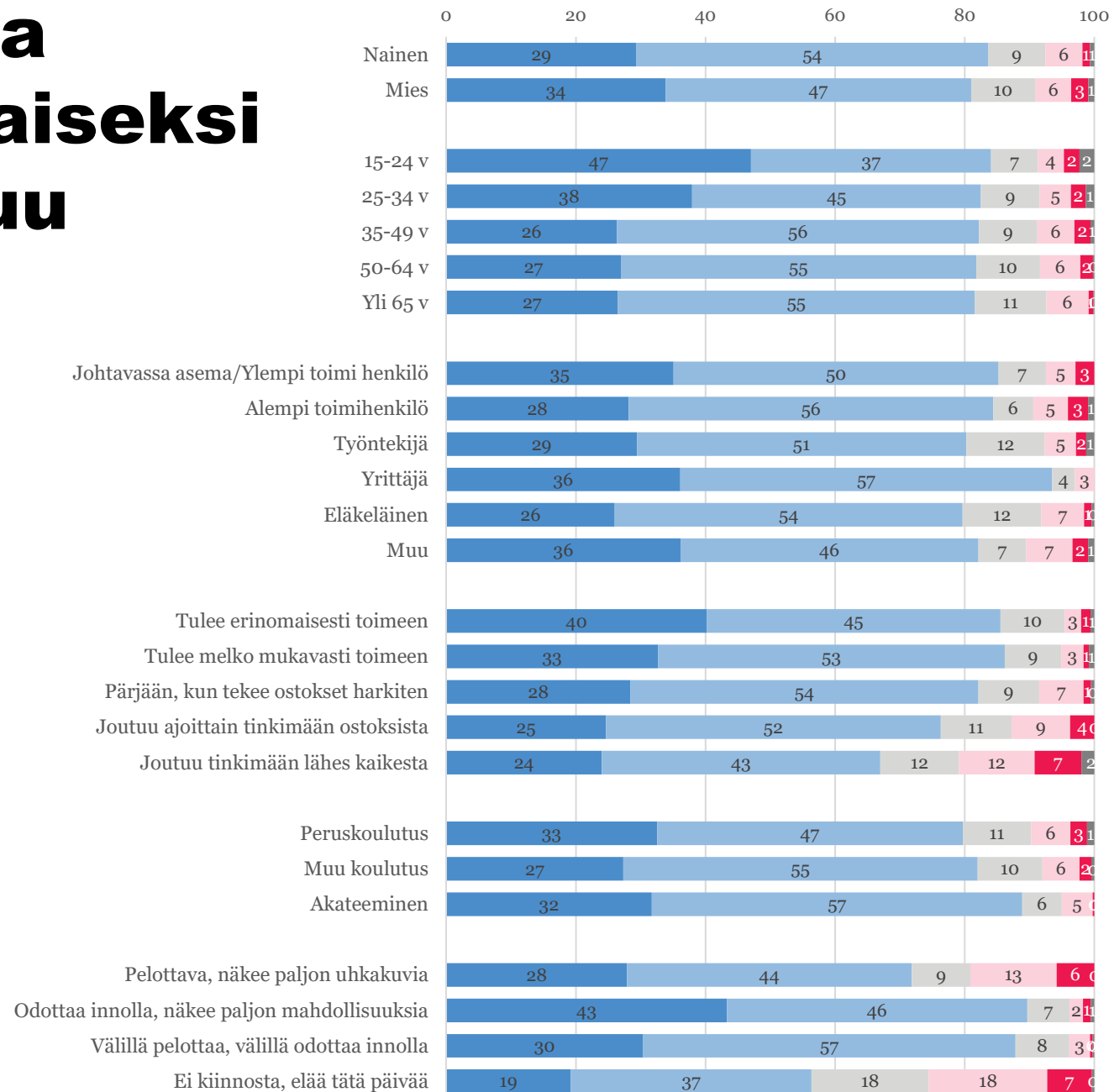
- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri meiltä
- En osaa sanoa

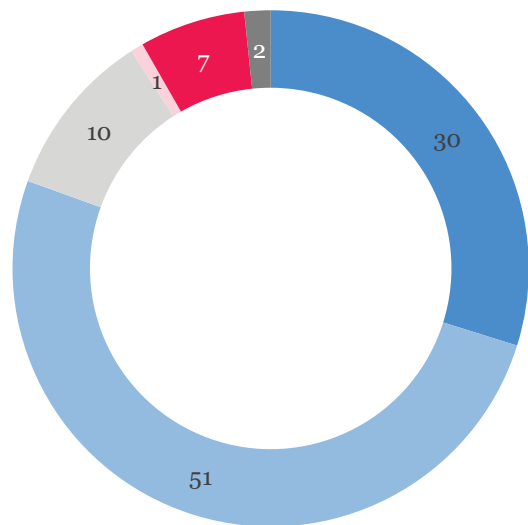
Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

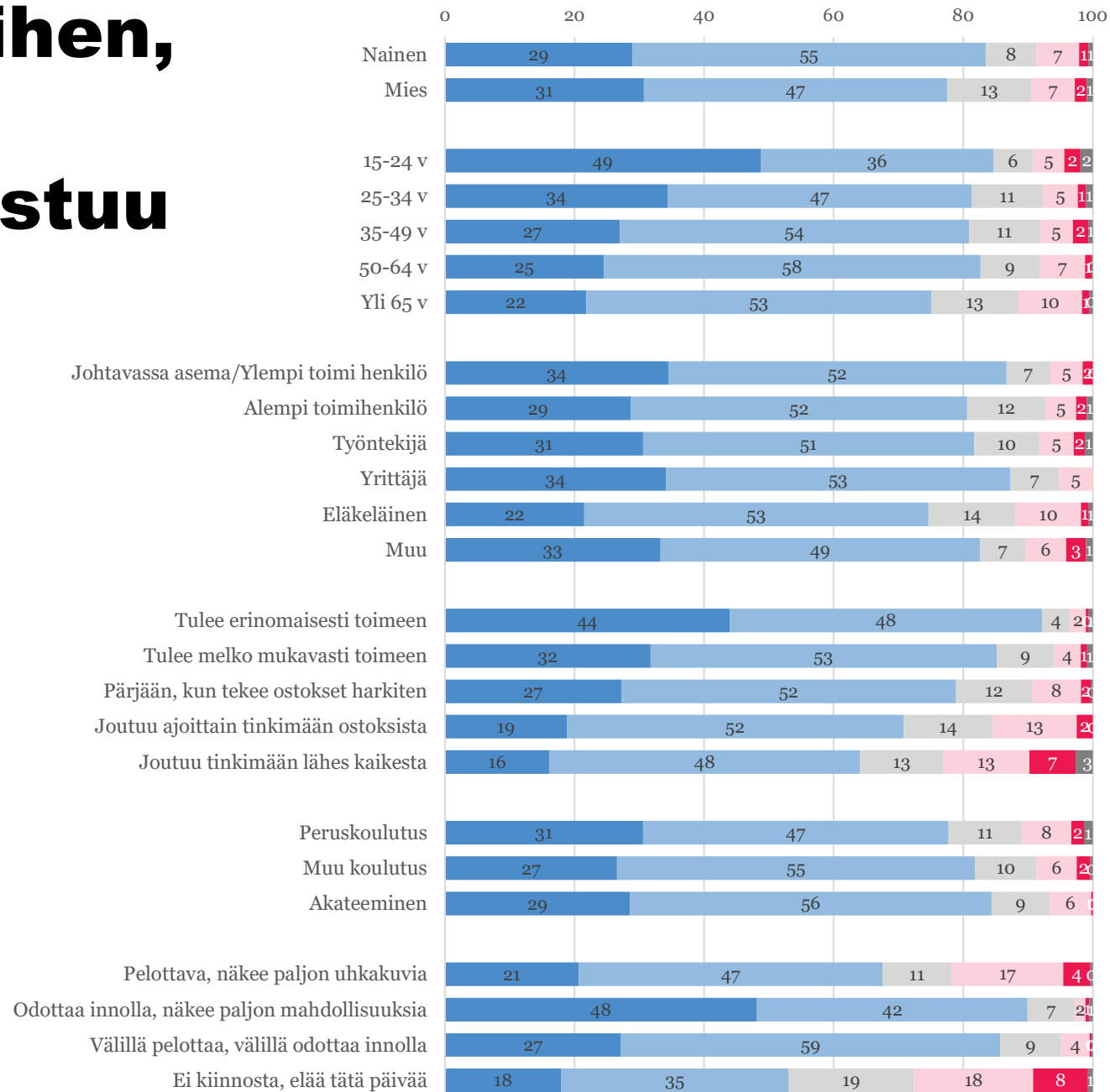
- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri meiltä
- En osaa sanoa

Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

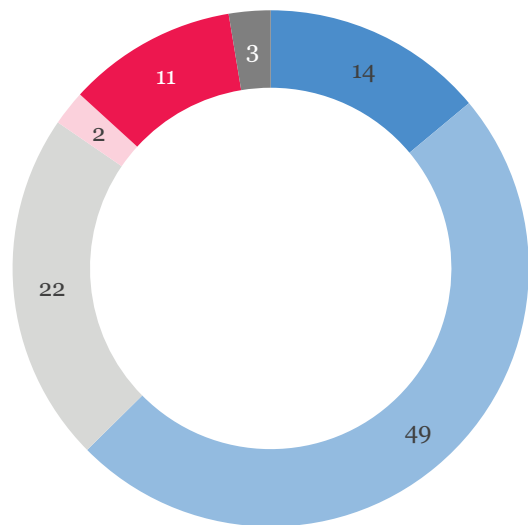

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri meiltä
- En osaa sanoa

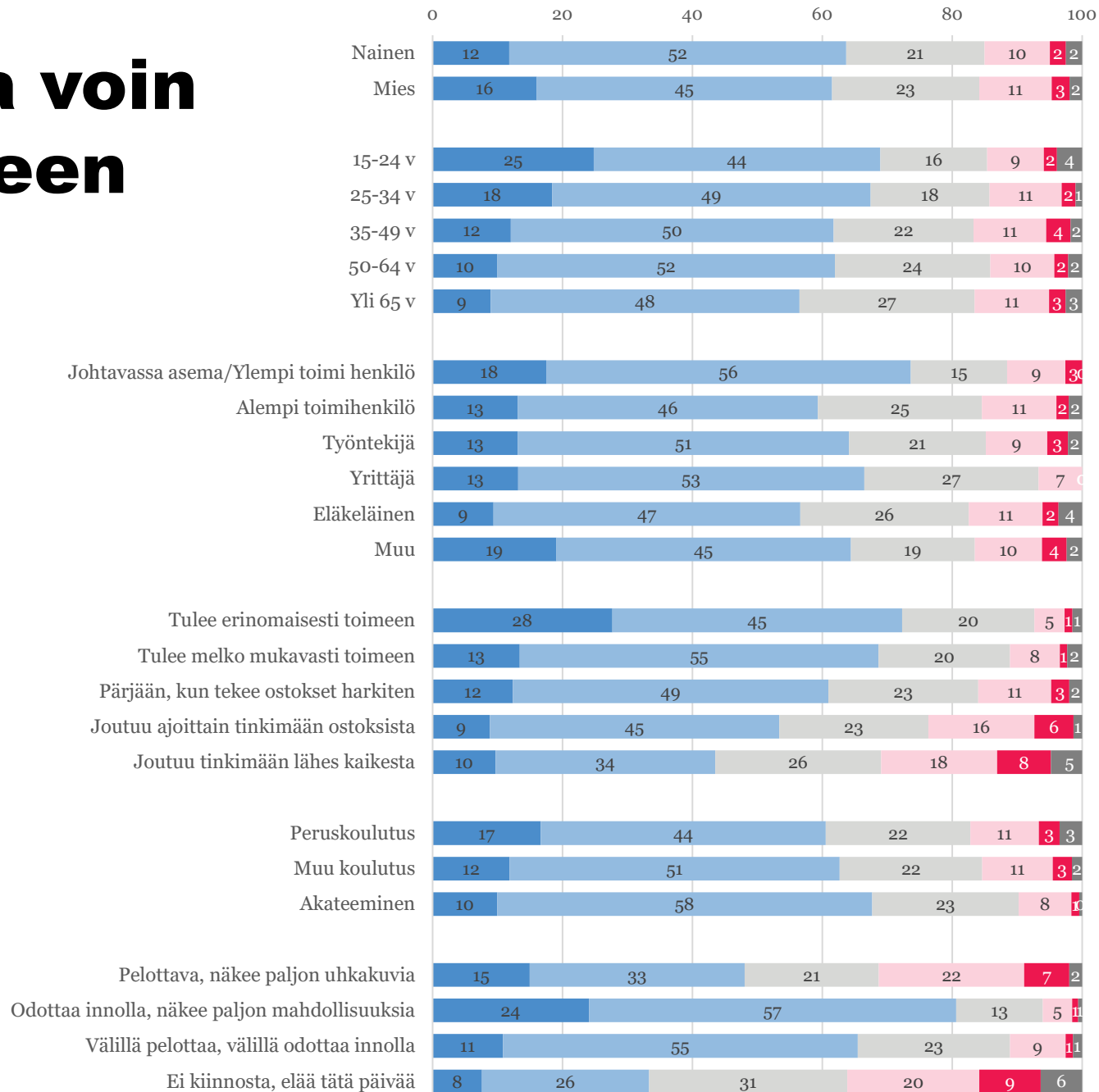

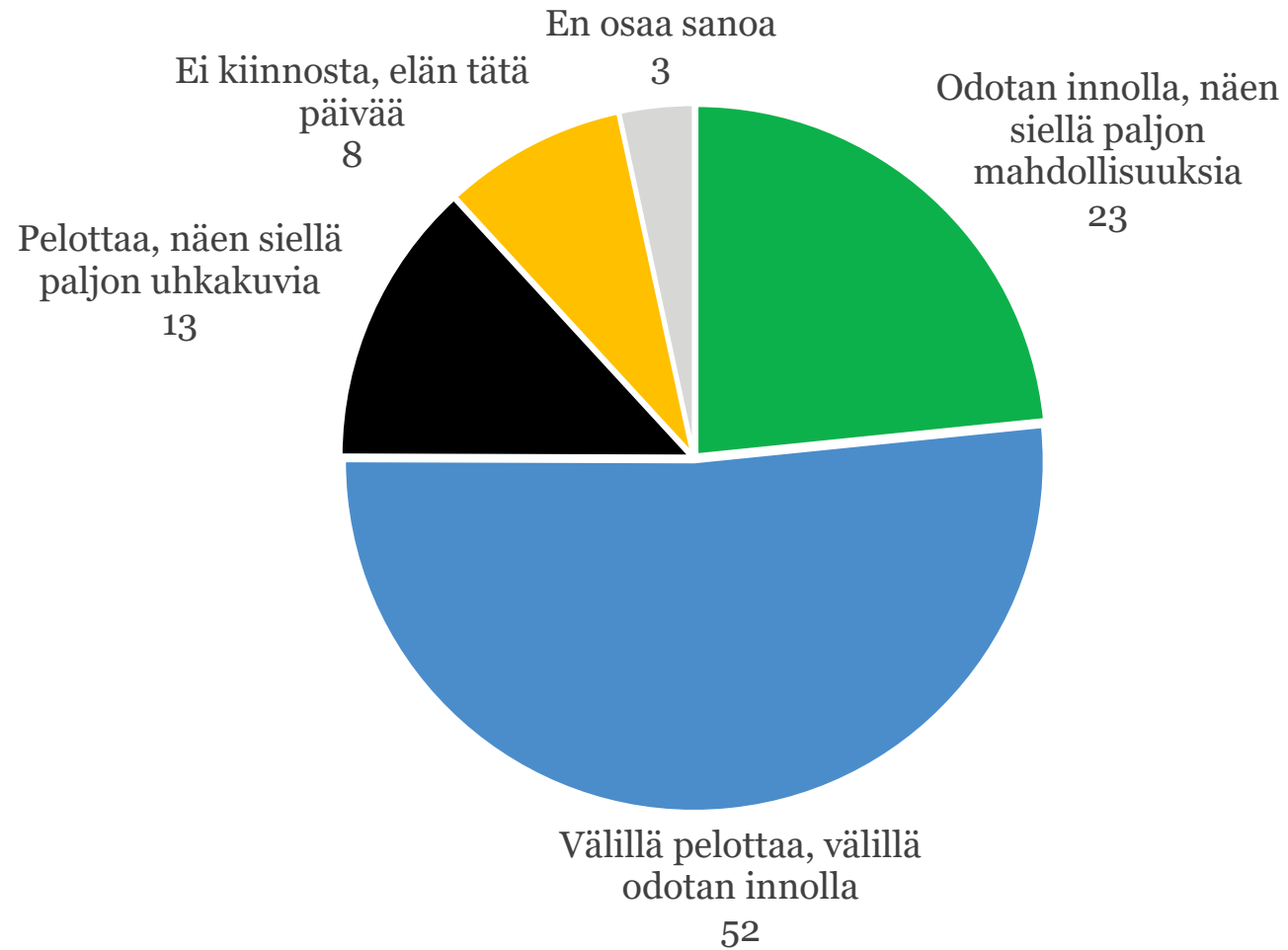
Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

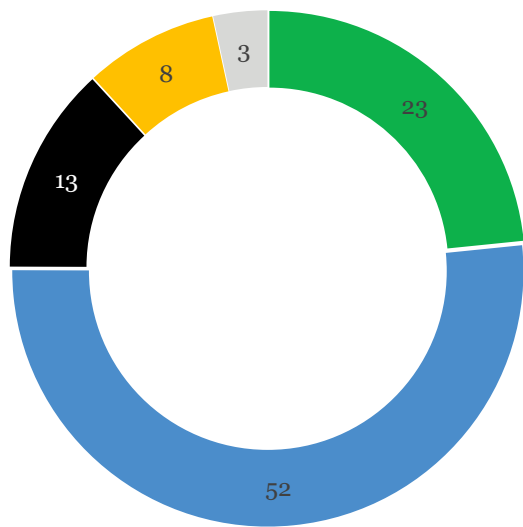
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä
■ En samaa enkä eri mieltä   ■ Jokseenkin eri mieltä
■ Täysin eri meiltä   ■ En osaa sanoa

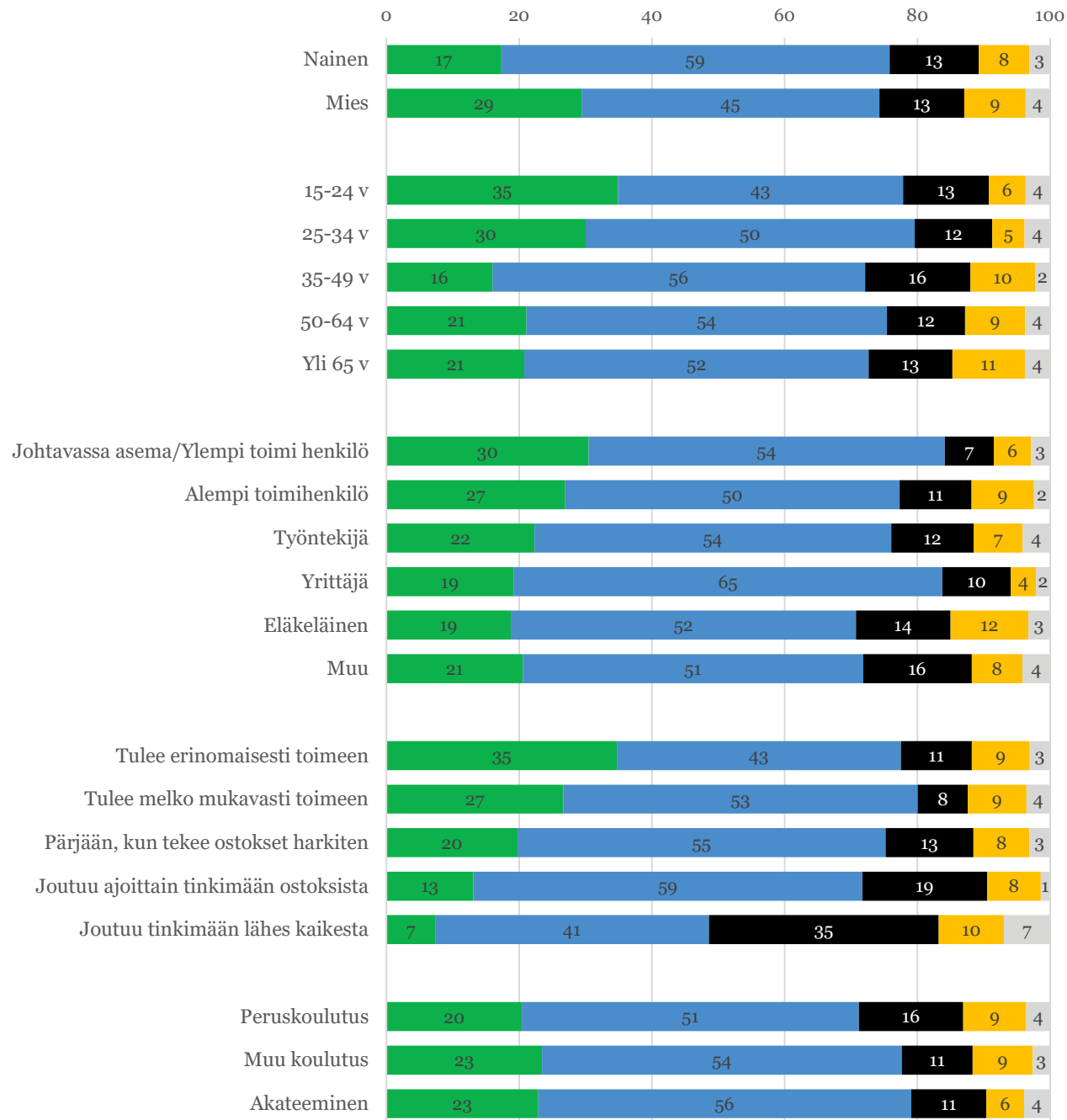
Millaisena tulevaisuus nähdään?

Millaisena näet tulevaisuuden?

- Odotan innolla, näen siellä paljon mahdollisuuksia
- Välillä pelottaa, välillä odotan innolla
- Pelottaa, näen siellä paljon uhkakuvia
- Ei kiinnosta, elän tätä päivää
- En osaa sanoa

MEGATRENDIT

Miten hyvin tulevaisuuden kehityssuunnat tunnetaan ja miten niihin suhtaudutaan?

Megatrendit - kysymyksissä käytetyt johdantotekstit

Ekologinen kestävyyskriisi

Ekologinen kestävyyskriisi, eli ilmaston lämpeneminen, luonnon monimuotoisuuden väheneminen ja luonnonvarojen niukkeneminen, vaatii välittömiä toimenpiteitä. On painetta löytää ratkaisuja ja toimintatapoja, joissa talous ei rasita ympäristöä, ja samaan aikaan tuottaa hyvinvointia tasaisesti.

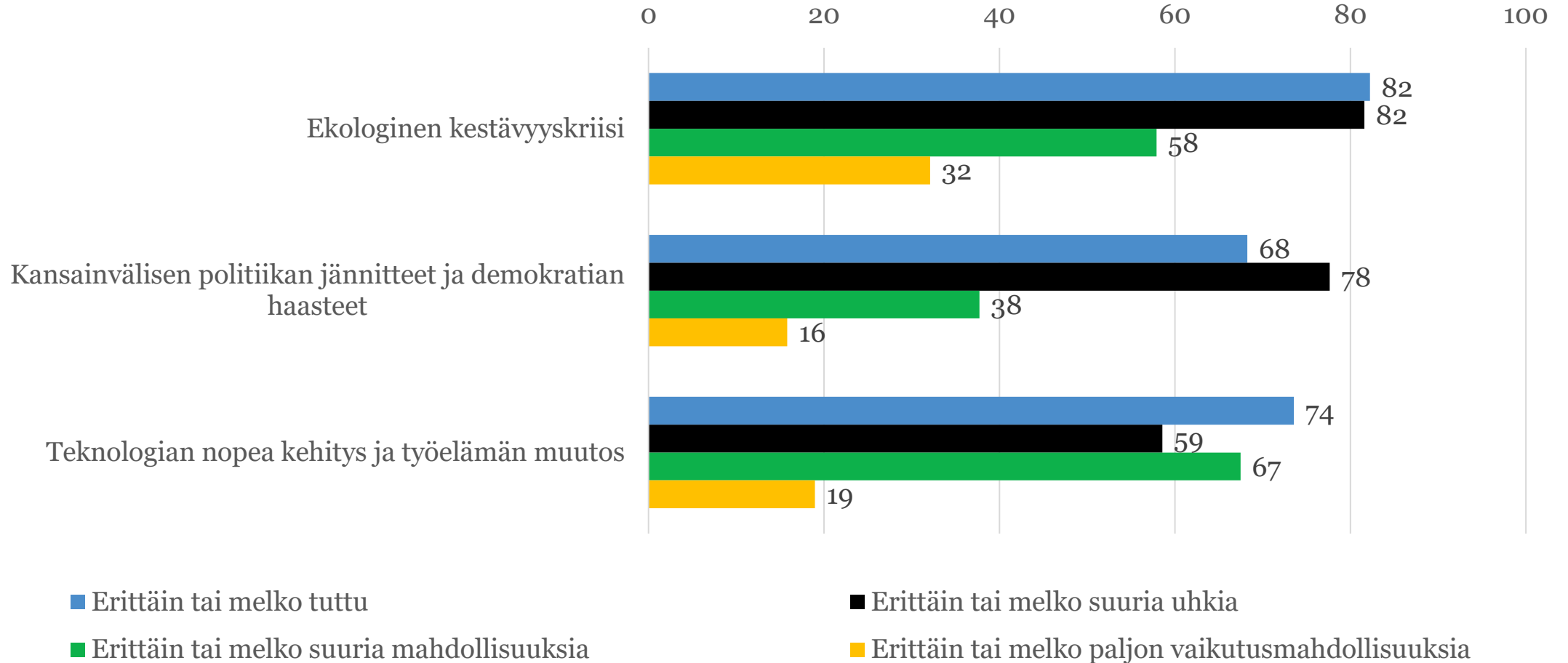
Kansainvälisen politiikan jännitteet ja demokratian haasteet

Kansainvälisen politiikan jännitteet ovat kasvaneet. Monissa maissa merkittävä osa kansasta on osoittanut tyytymättömyyttään omaan asemaansa ja maansa suuntaan viime vuosien äänestyksissä. Demokratian leviäminen maailmassa on hidastunut ja jopa pysähtynyt. Samalla vaikuttamiseen ja yhdessä tekemiseen on uusia keinoja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

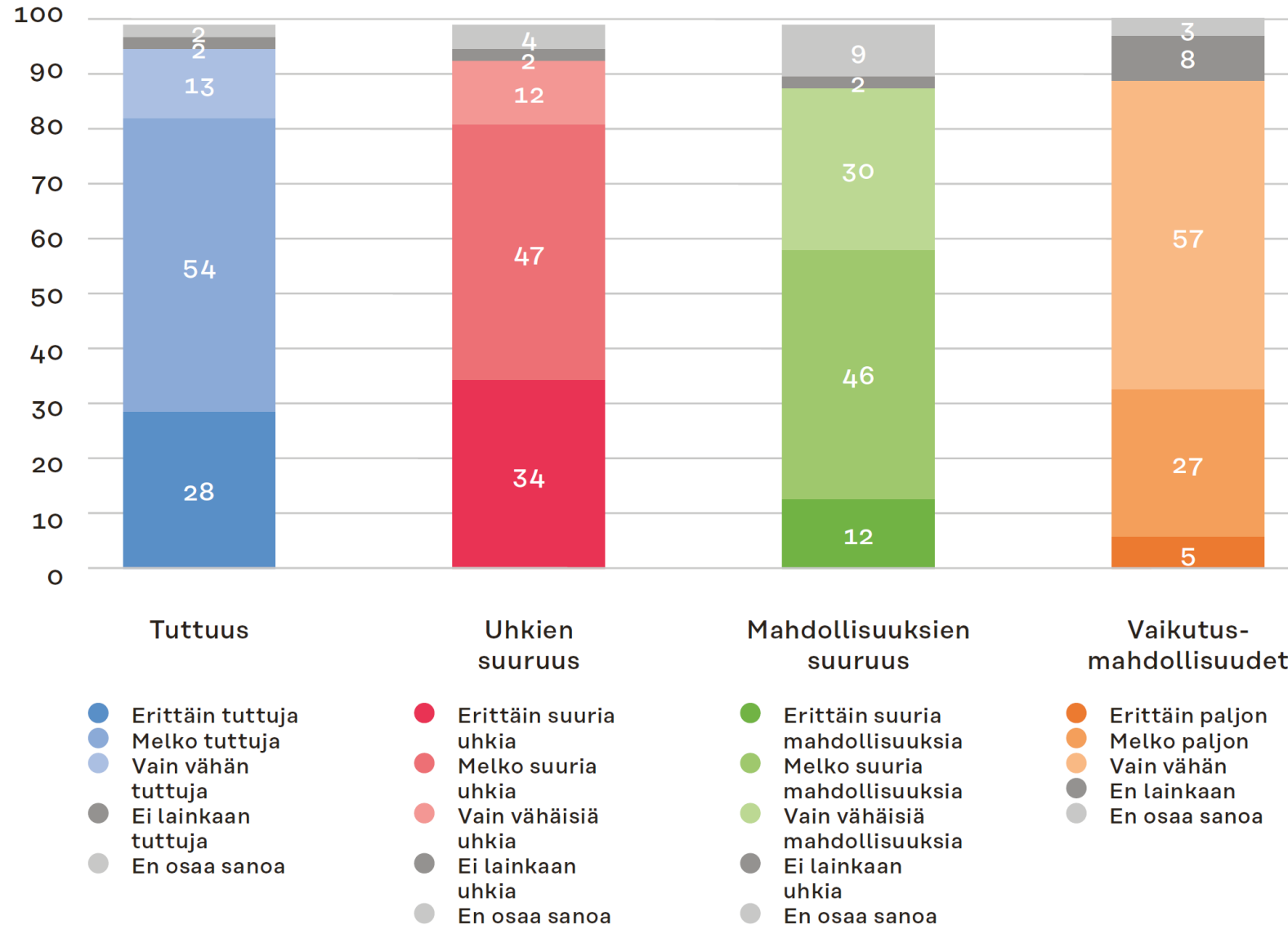
Teknologian nopea kehitys ja työelämän muutos

Ikääntyvä väestö, robotisaatio, digitalisoituminen ja globalisaatio muuttavat työelämää. Teknologia muuttaa voimakkaasti monia tuntemiamme aloja ja synnyttää uusia aloja. Siksi on epäselvää, miten työ ja toimeentulo muodostuvat ja jakautuvat tulevaisuudessa. Teknologia kehittyy nopeasti myös muilla elämän osa-alueilla, kuten liikenteessä, energiantuotannossa ja monissa palveluissa, kuten terveydenhuollossa. Kuinka suuria mahdollisuuksia edellä mainittuihin kehityskuluihin mielestäsi liittyy?

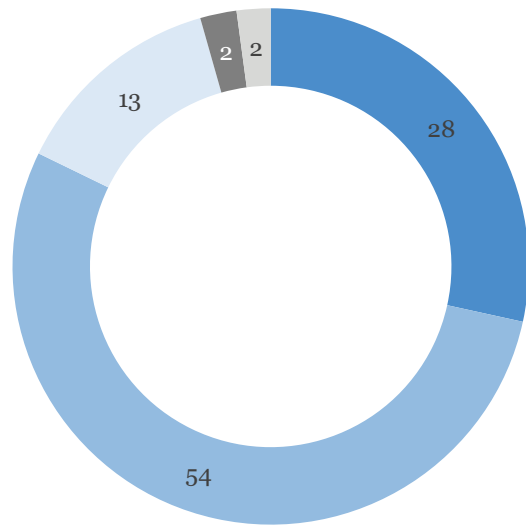
Suhtautuminen megatrendeihin

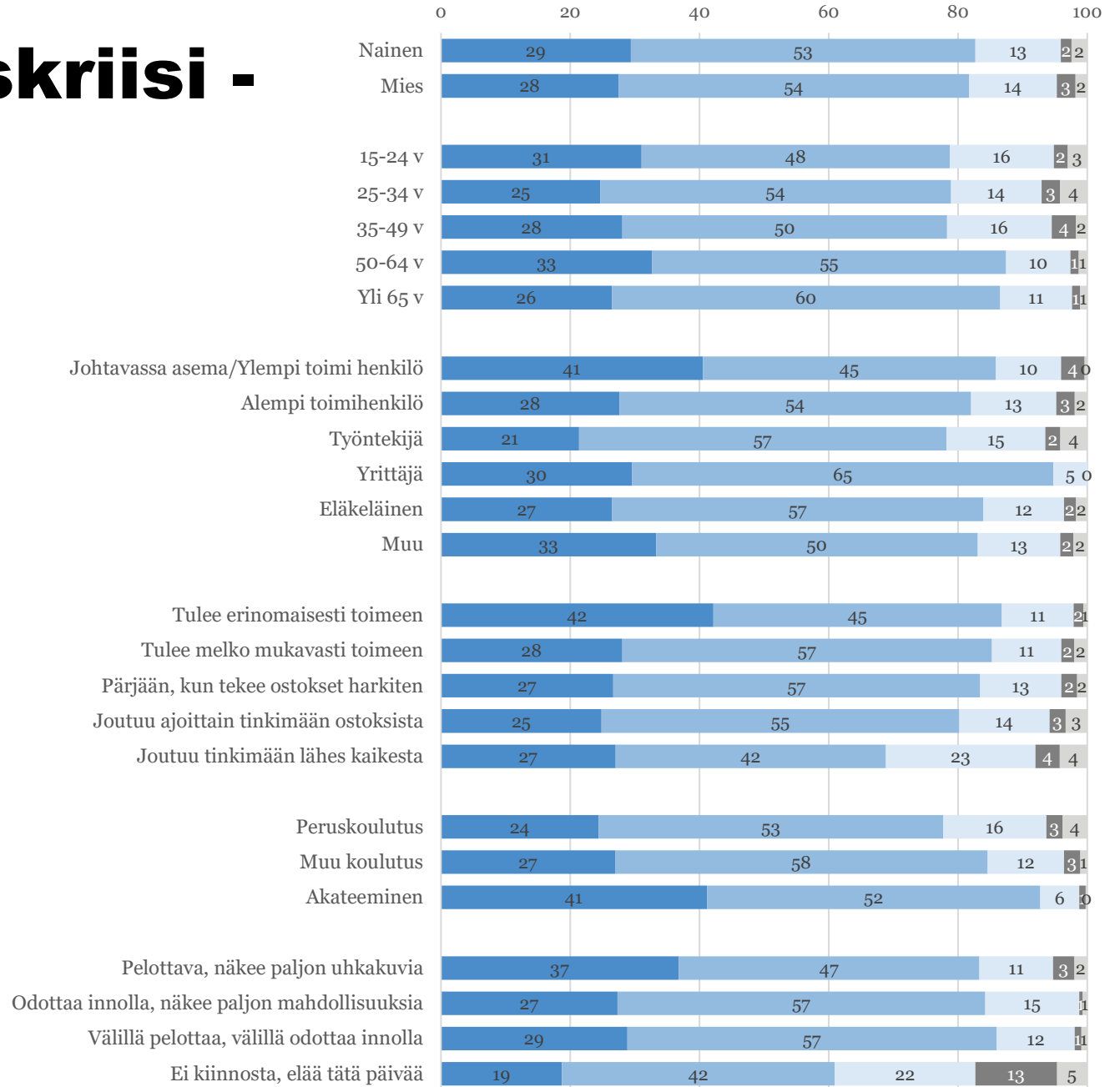
Ekologinen kestävyyskriisi

Ekologinen kestävyyskriisi - tuttuus

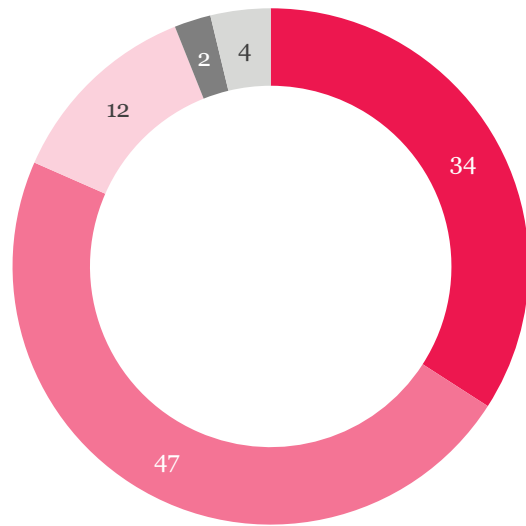

- Erittäin tuttuja
- Melko tuttuja
- Vain vähän tuttuja
- Ei lainkaan tuttuja
- En osaa sanoa

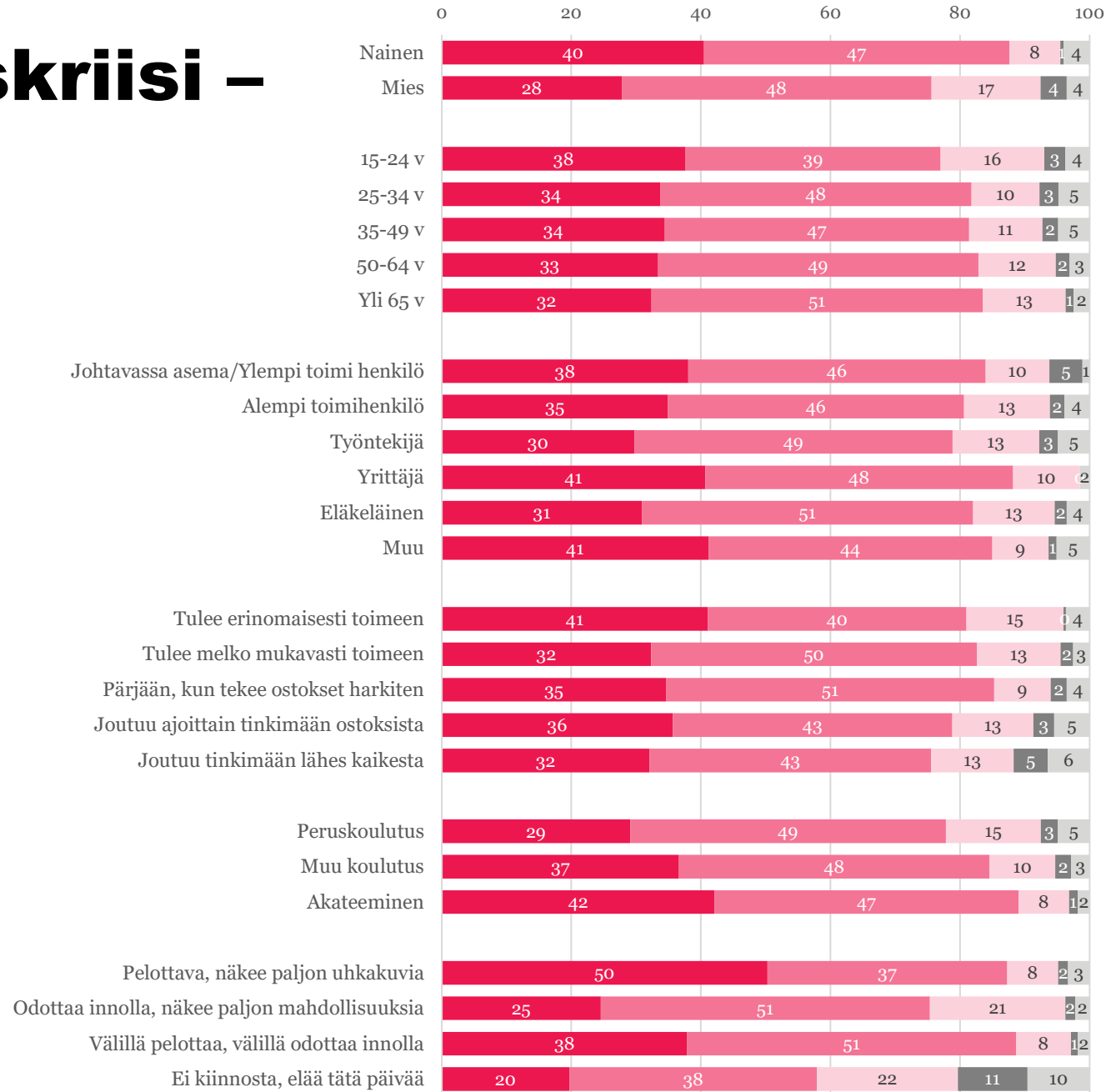

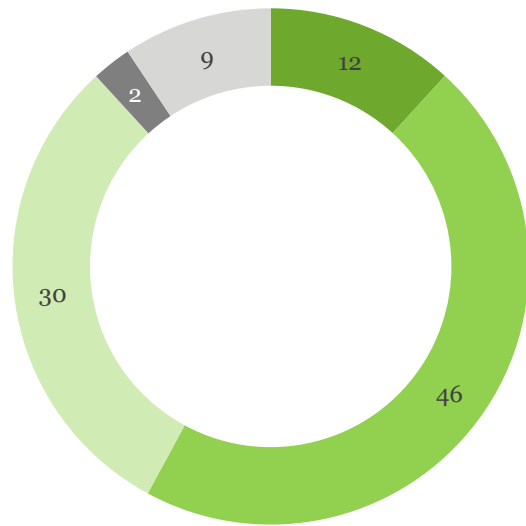
Ekologinen kestävyyskriisi – uhkien suuruus

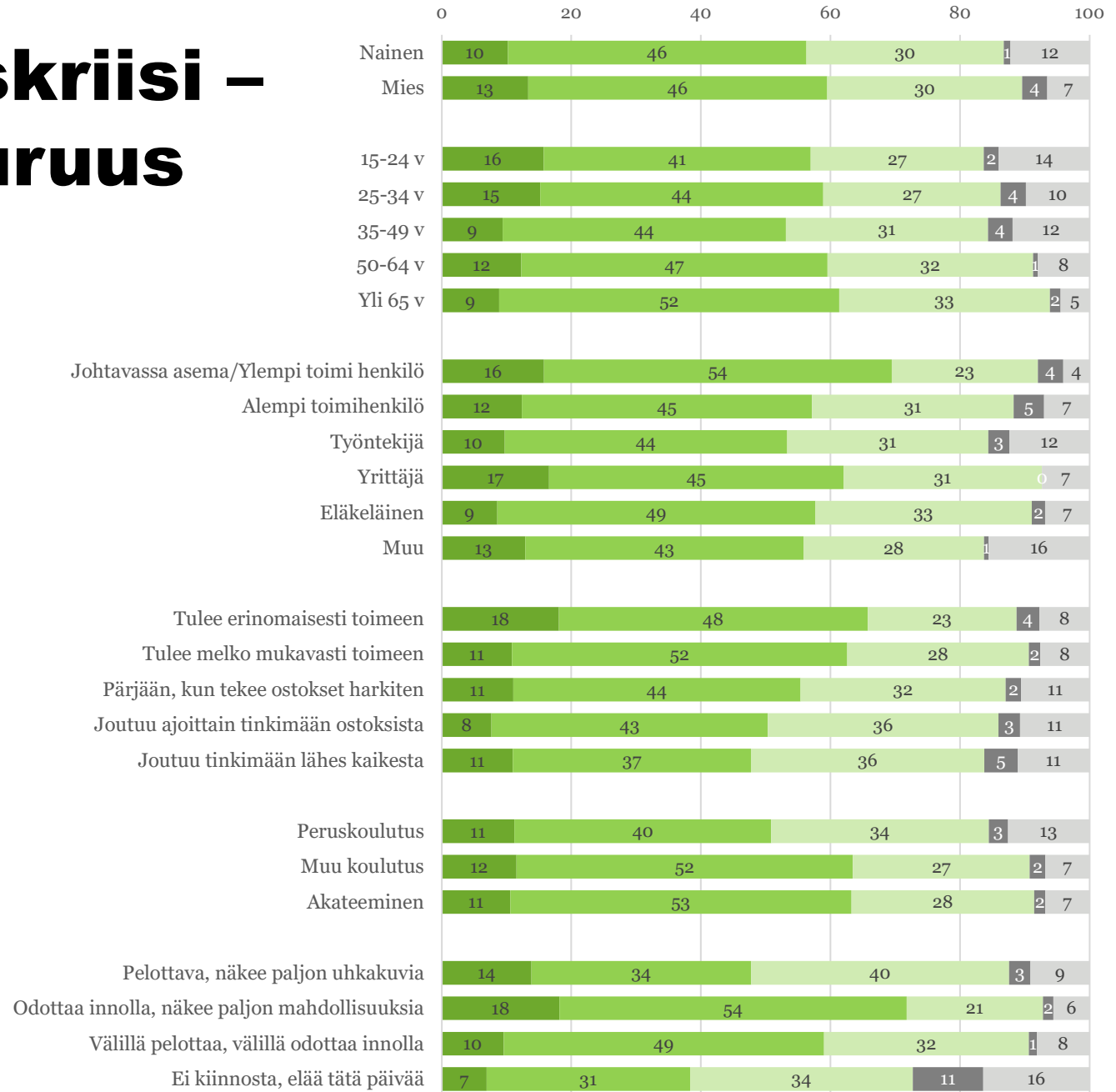
- Erittäin suuria uhkia
- Melko suuria uhkia
- Vain vähäisiä uhkia
- Ei lainkaan uhkia
- En osaa sanoa

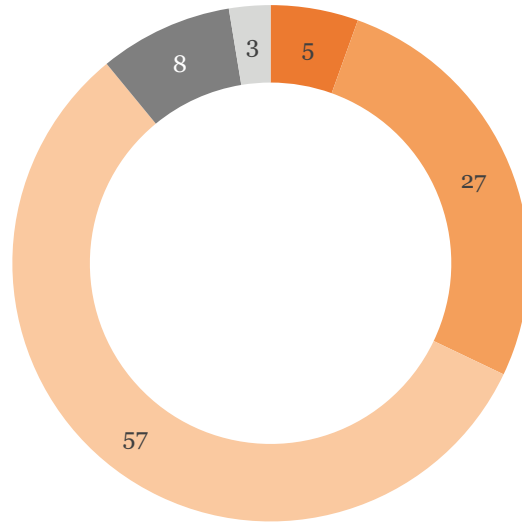
Ekologinen kestävyyskriisi – mahdollisuuksien suuruus

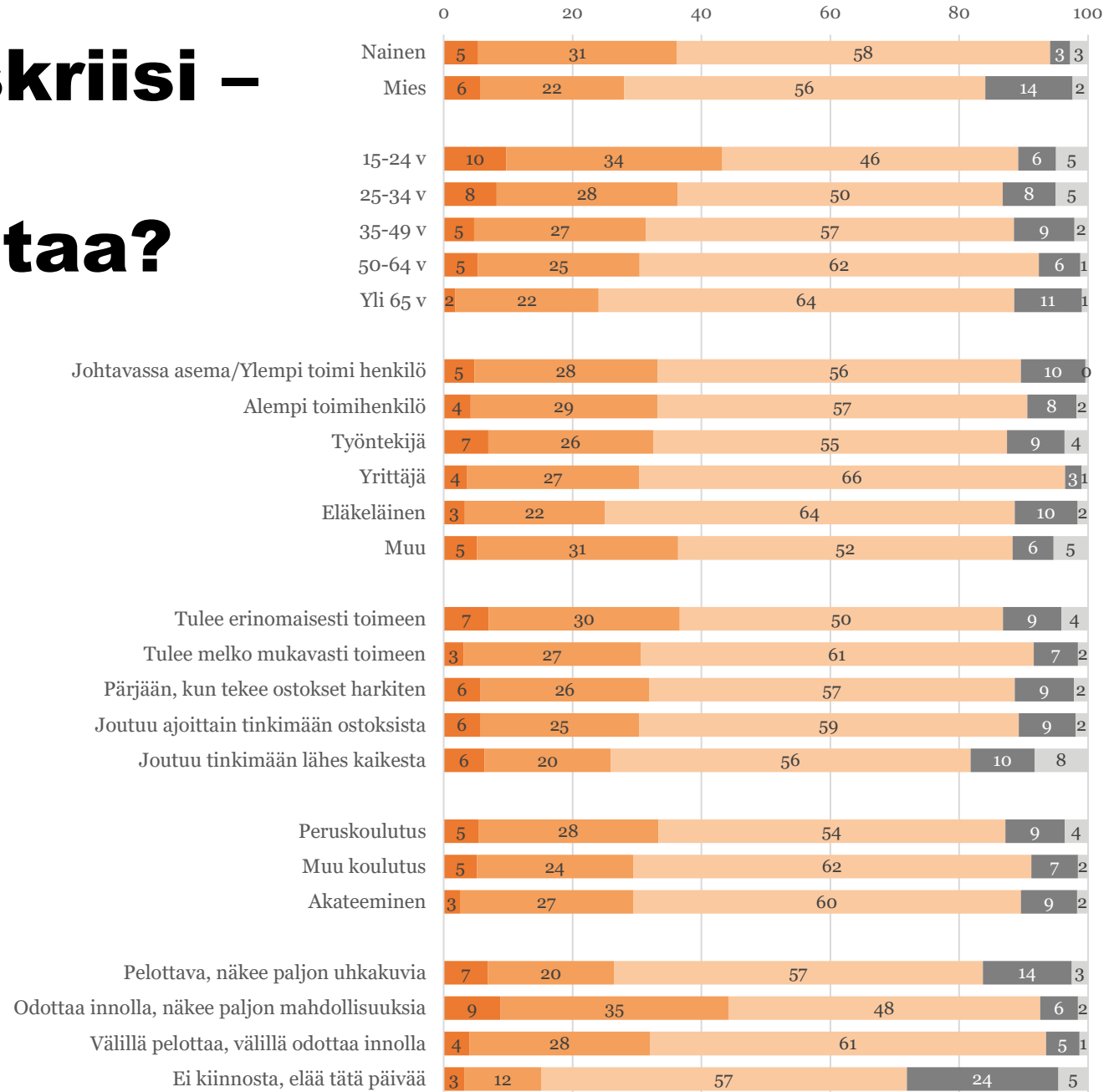
- Erittäin suuria mahdollisuuksia
- Melko suuria mahdollisuuksia
- Vain vähäisiä mahdollisuuksia
- Ei lainkaan mahdollisuuksia
- En osaa sanoa

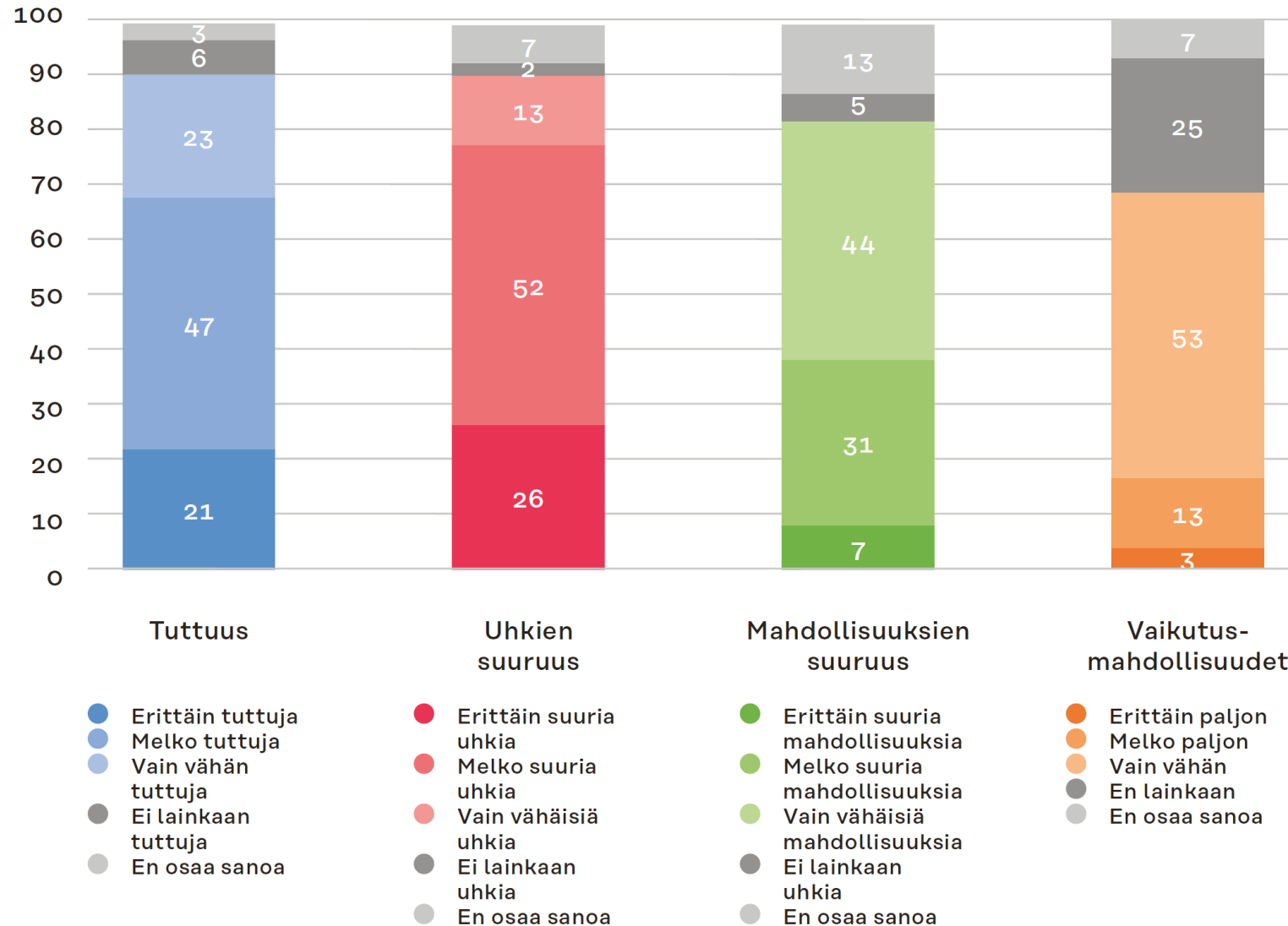
Ekologinen kestävyyskriisi – Kuinka paljon voit mielestäsi itse vaikuttaa?

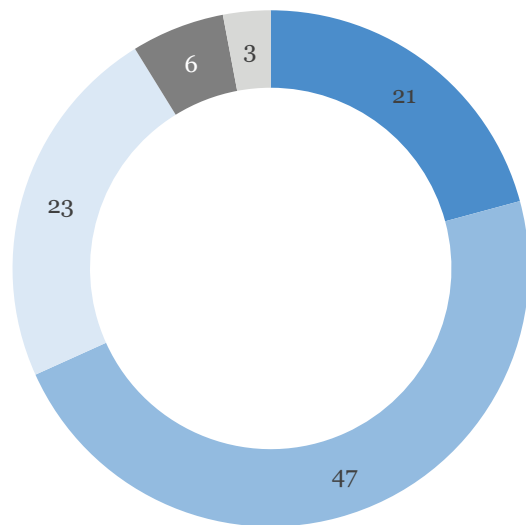
- Erittäin paljon
- Melko paljon
- Vain vähän
- En lainkaan
- En osaa sanoa

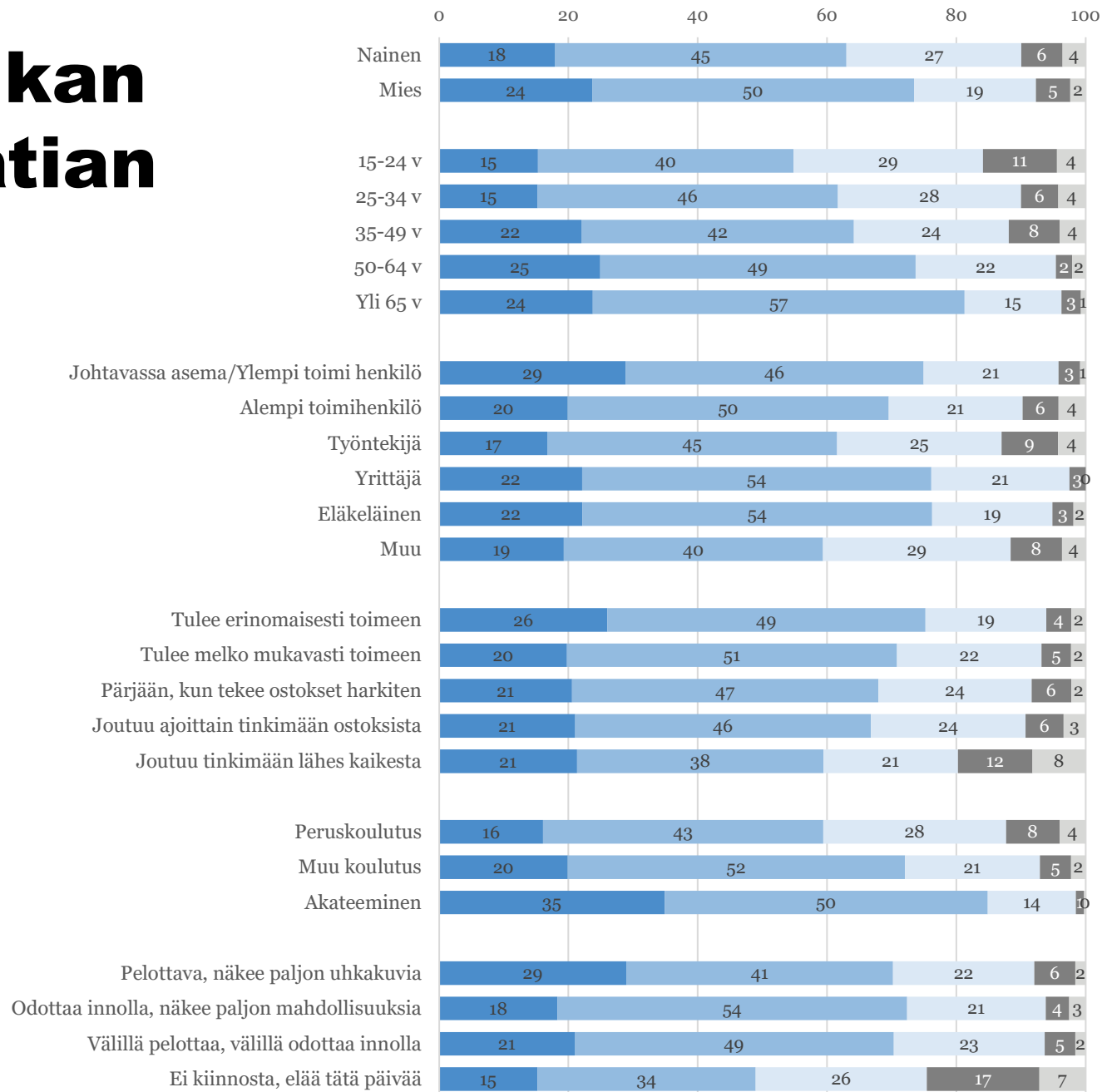
Kansainvälisen politiikan jännitteet ja demokratian haasteet

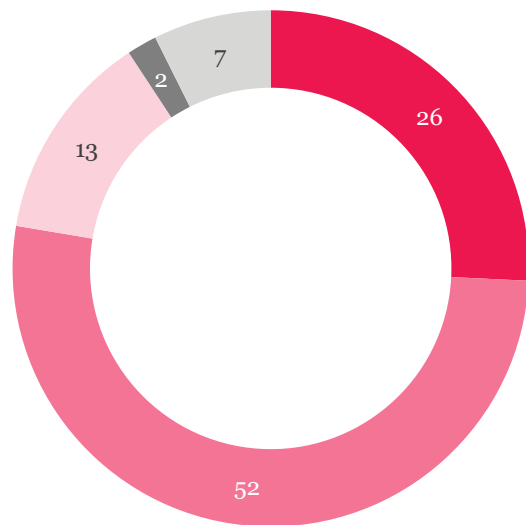
Kansainvälisen politiikan jäännitteet ja demokratian haasteet - tuttuus

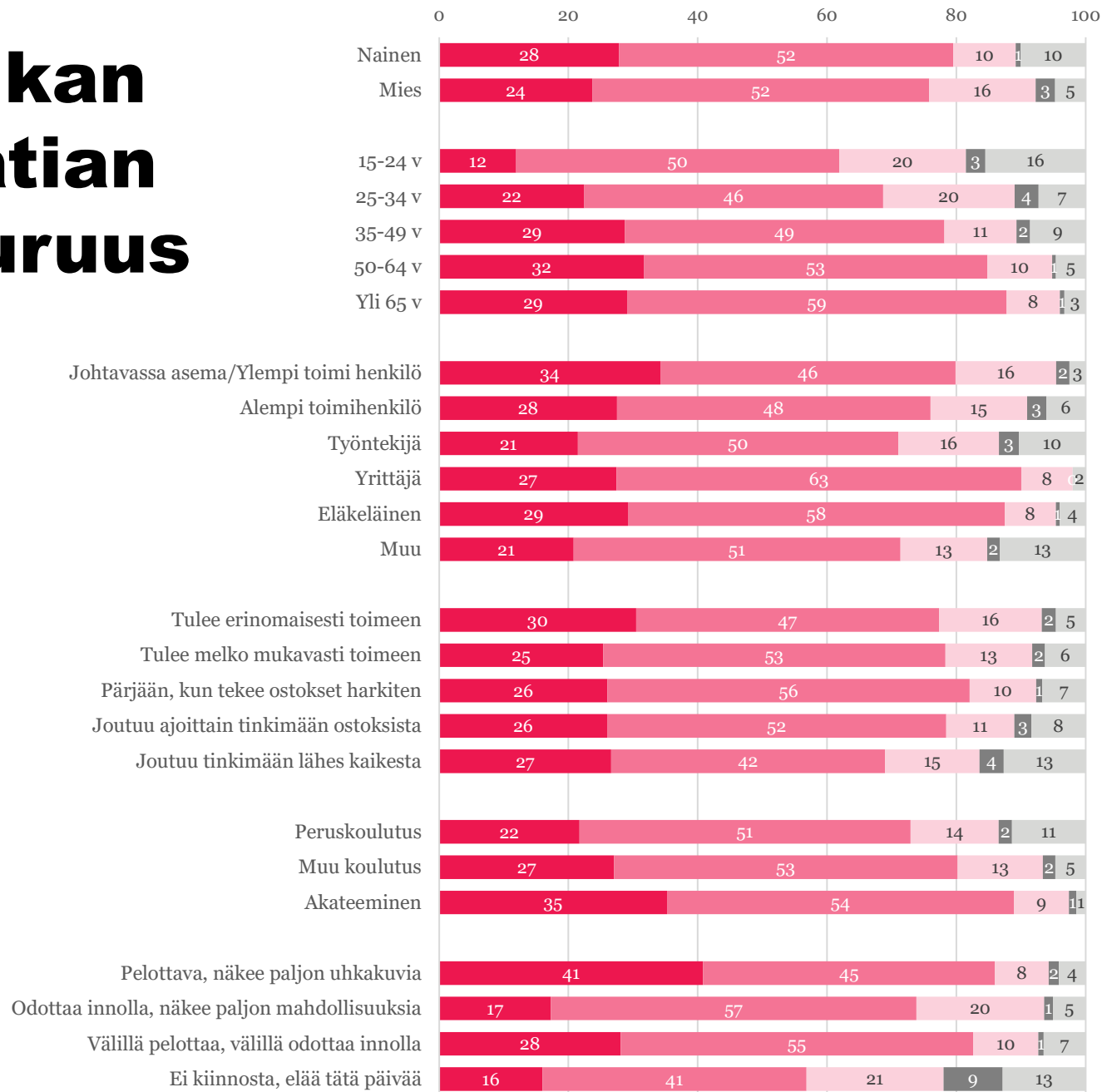
- Erittäin tuttuja
- Melko tuttuja
- Vain vähän tuttuja
- Ei lainkaan tuttuja
- En osaa sanoa

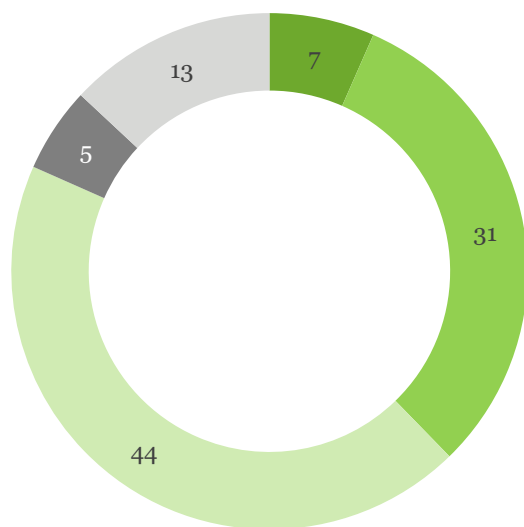
Kansainvälisen politiikan jännitteet ja demokratian haasteet – uhkien suuruus

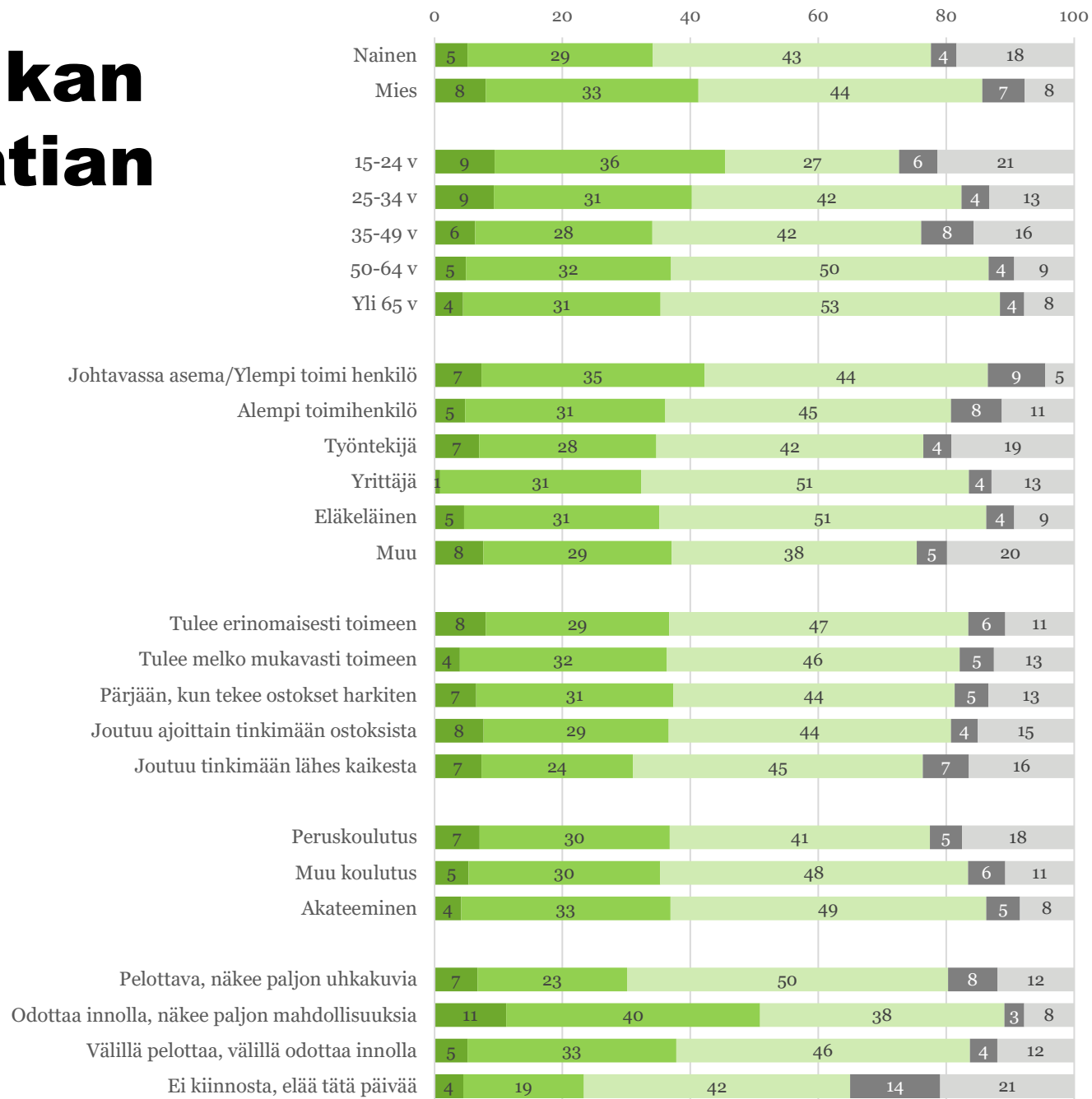
- Erittäin suuria uhkia
- Melko suuria uhkia
- Vain vähäisiä uhkia
- Ei lainkaan uhkia
- En osaa sanoa

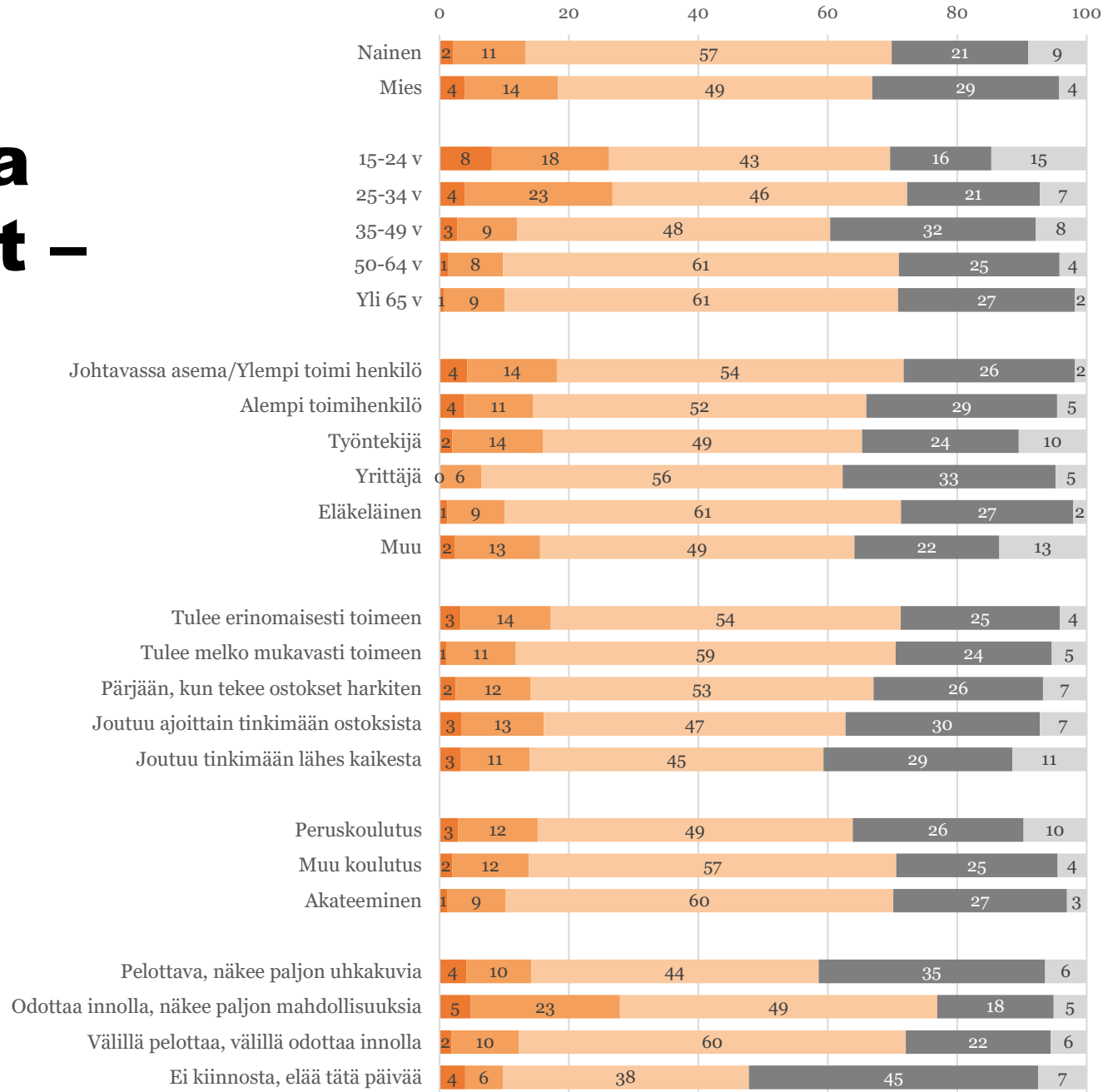
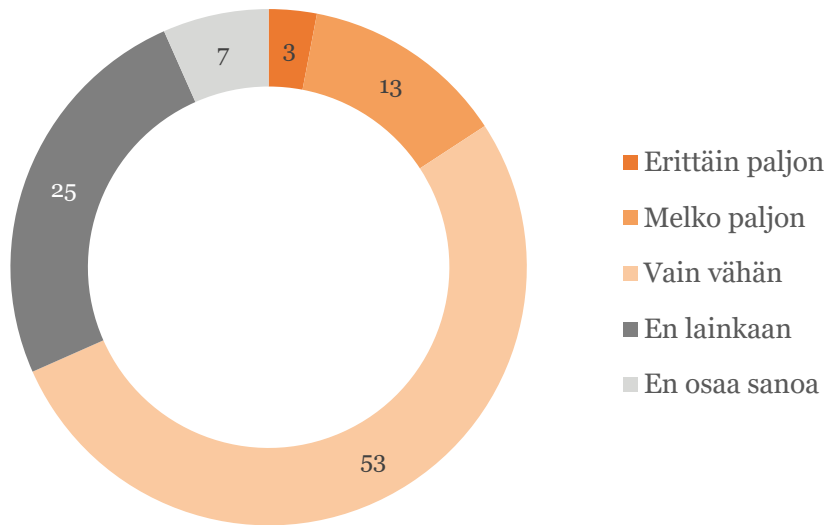
Kansainvälisen politiikan jäännitteet ja demokratian haasteet – mahdollisuuksien suuruus

- Erittäin suuria mahdollisuuksia
- Melko suuria mahdollisuuksia
- Vain vähäisiä mahdollisuuksia
- Ei lainkaan mahdollisuuksia
- En osaa sanoa

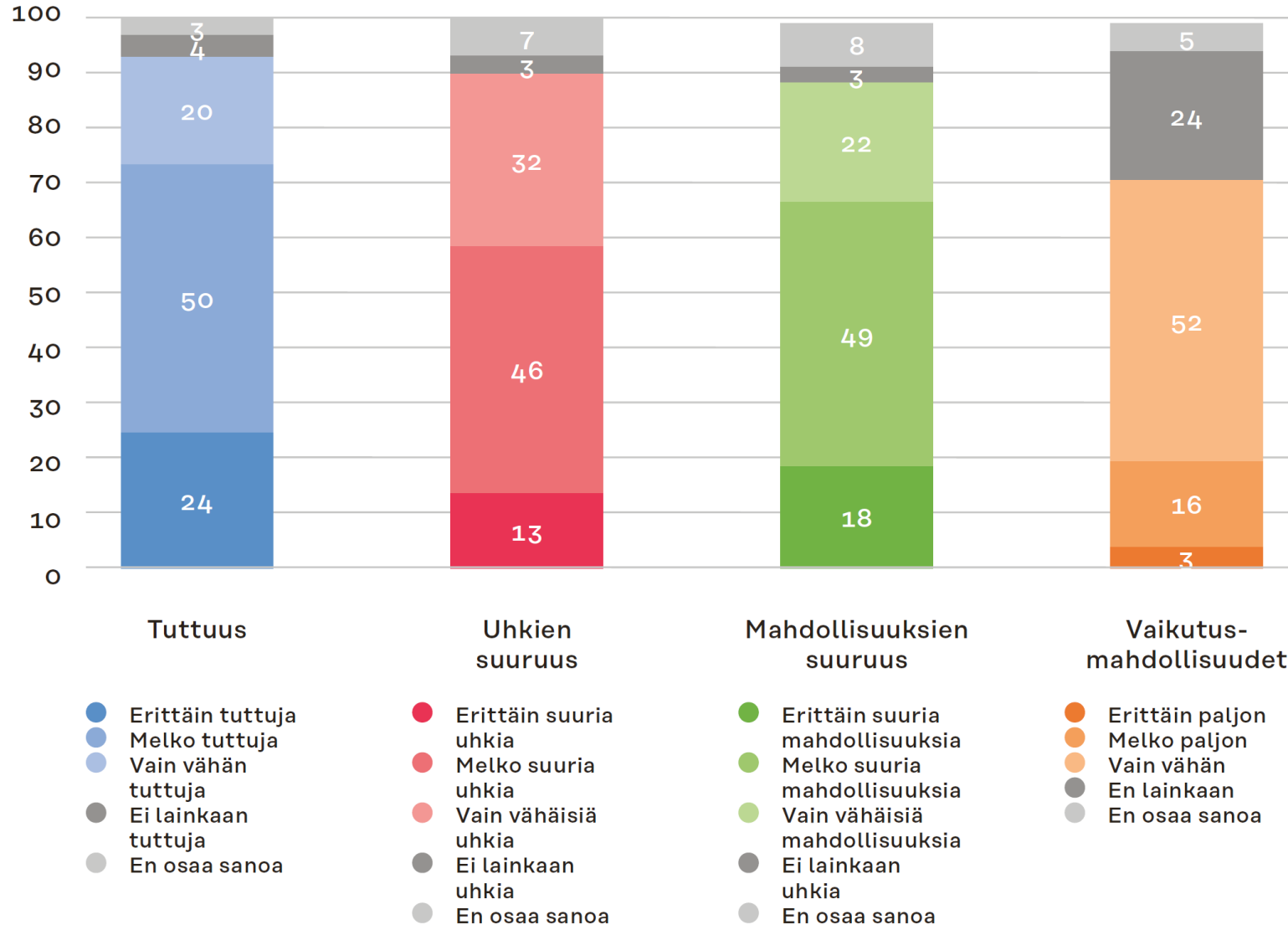

Kansainvälisen politiikan jännitteet ja demokratian haasteet – Kuinka paljon voit mielestäsi itse vaikuttaa?

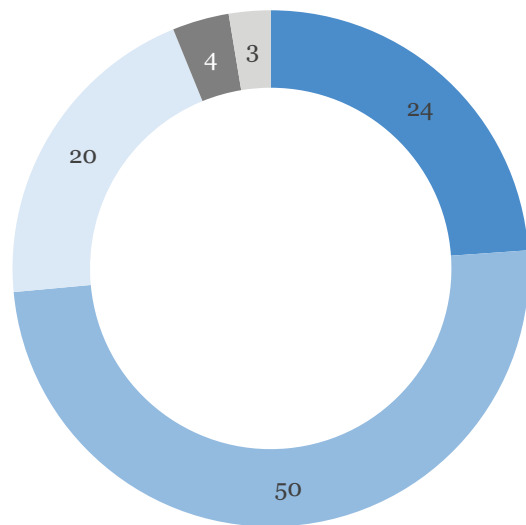

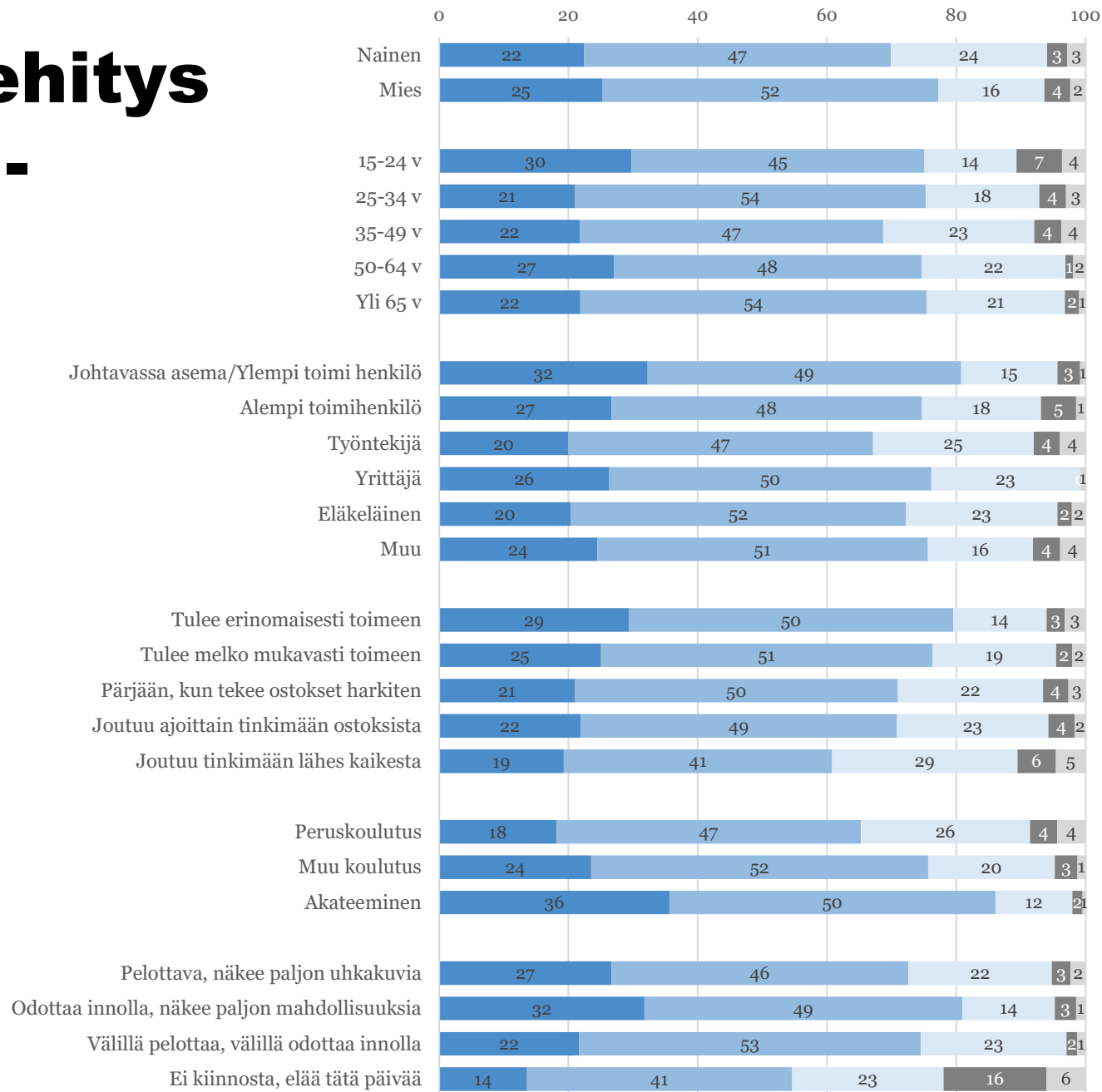
Teknologian nopea kehitys ja työelämän muutos

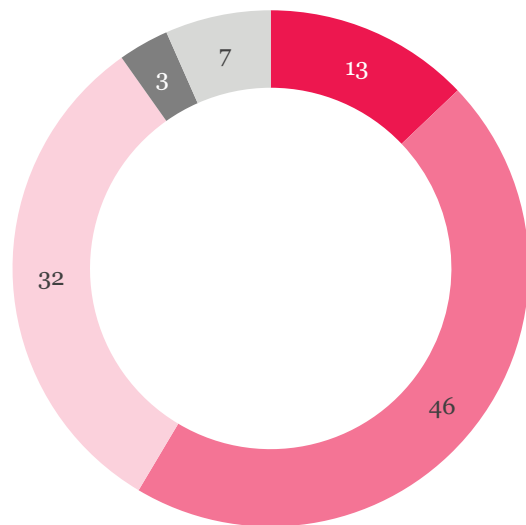
Teknologian nopea kehitys ja työelämän muutos -tuttuus

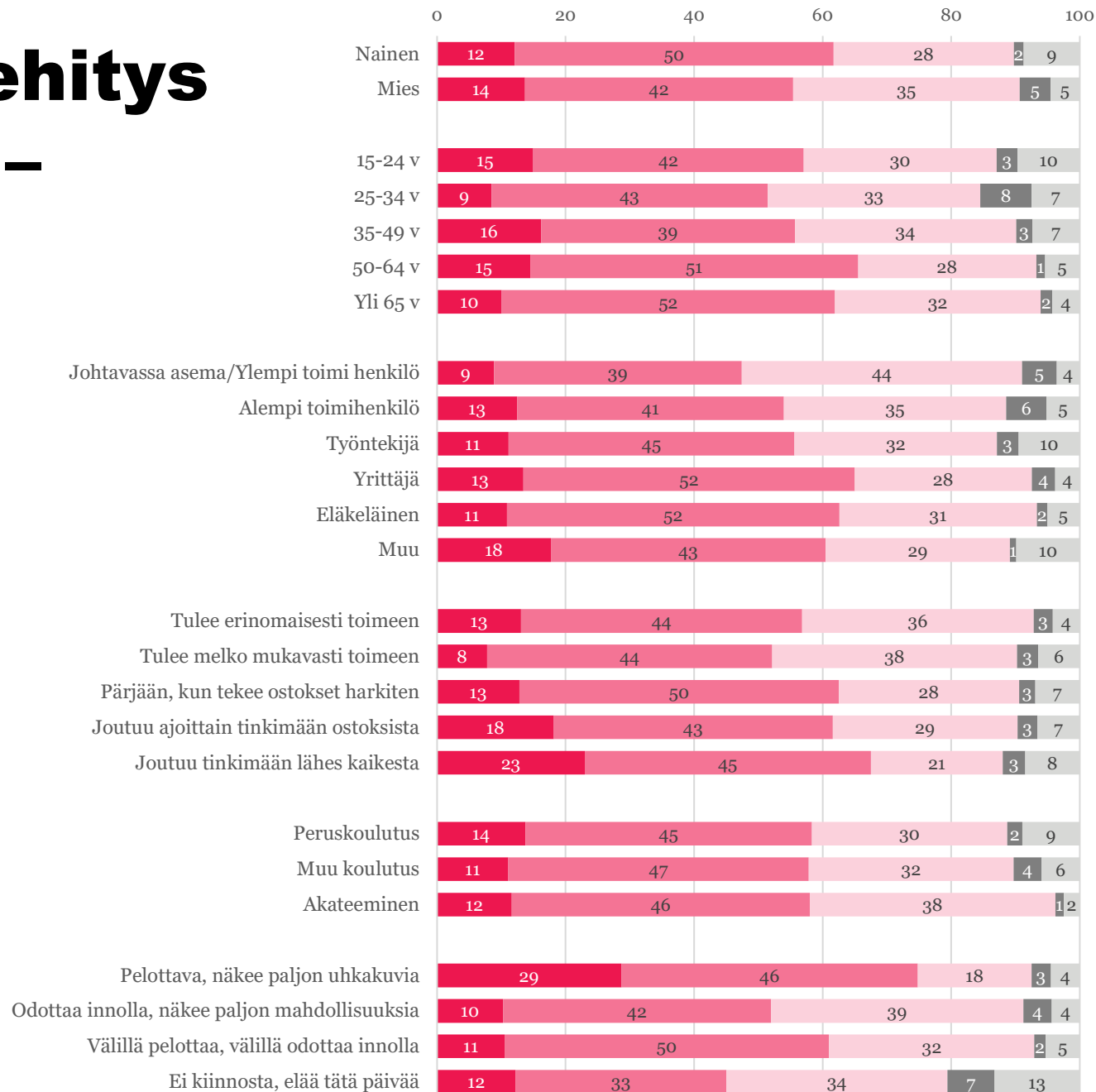
- Erittäin tuttuja
- Melko tuttuja
- Vain vähän tuttuja
- Ei lainkaan tuttuja
- En osaa sanoa

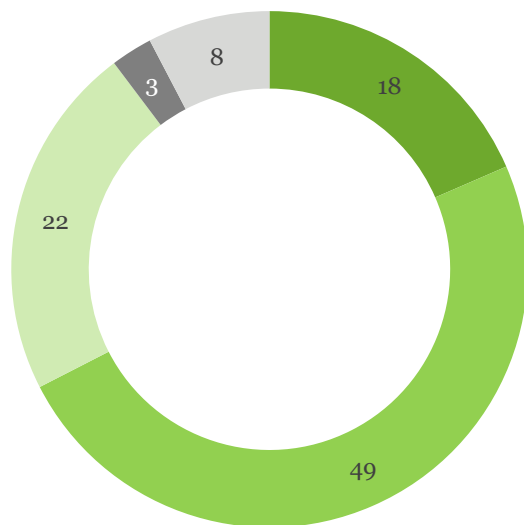
Teknologian nopea kehitys ja työelämän muutos – uhkien suuruus

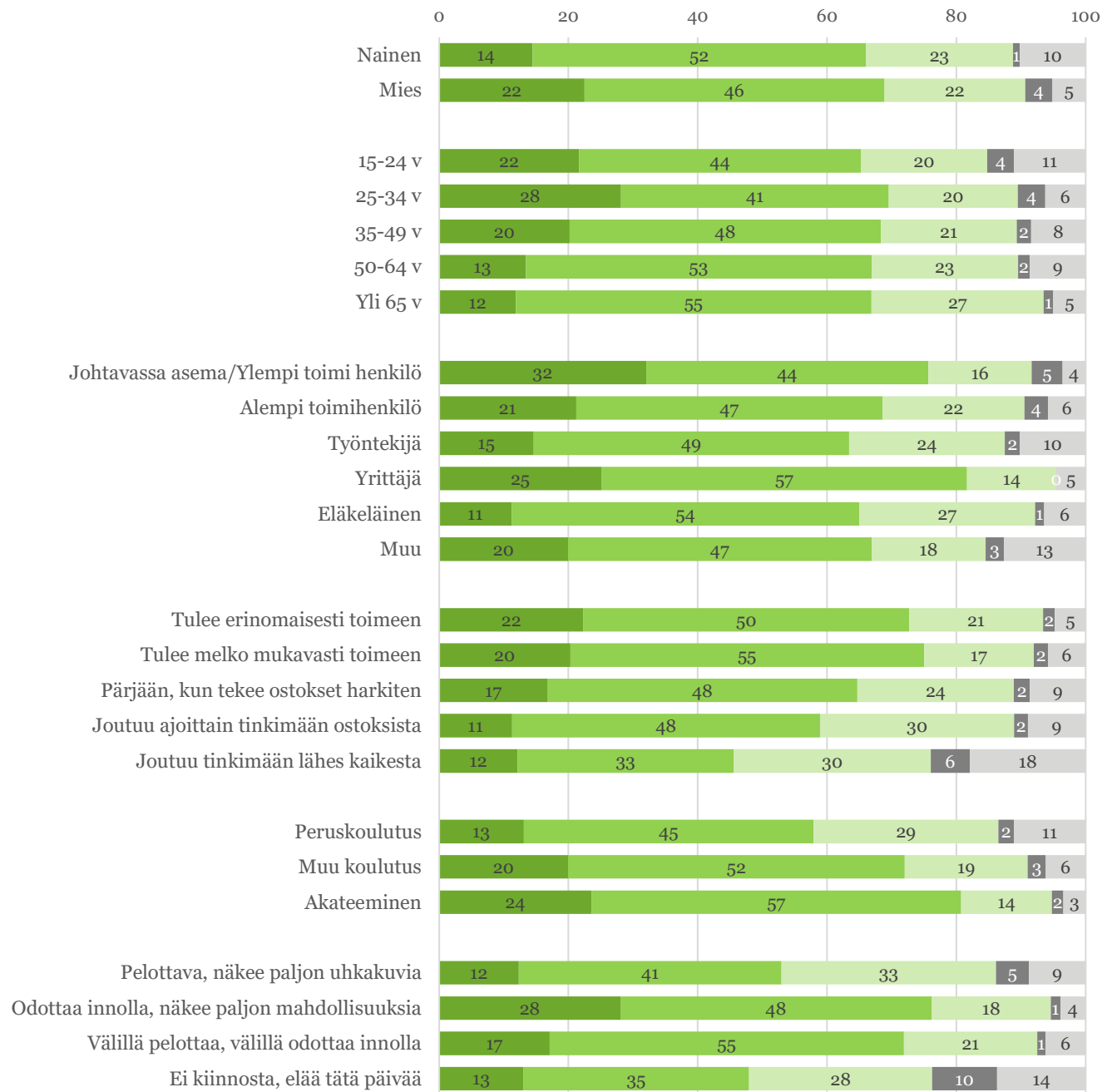
- Erittäin suuria uhkia
- Melko suuria uhkia
- Vain vähäisiä uhkia
- Ei lainkaan uhkia
- En osaa sanoa

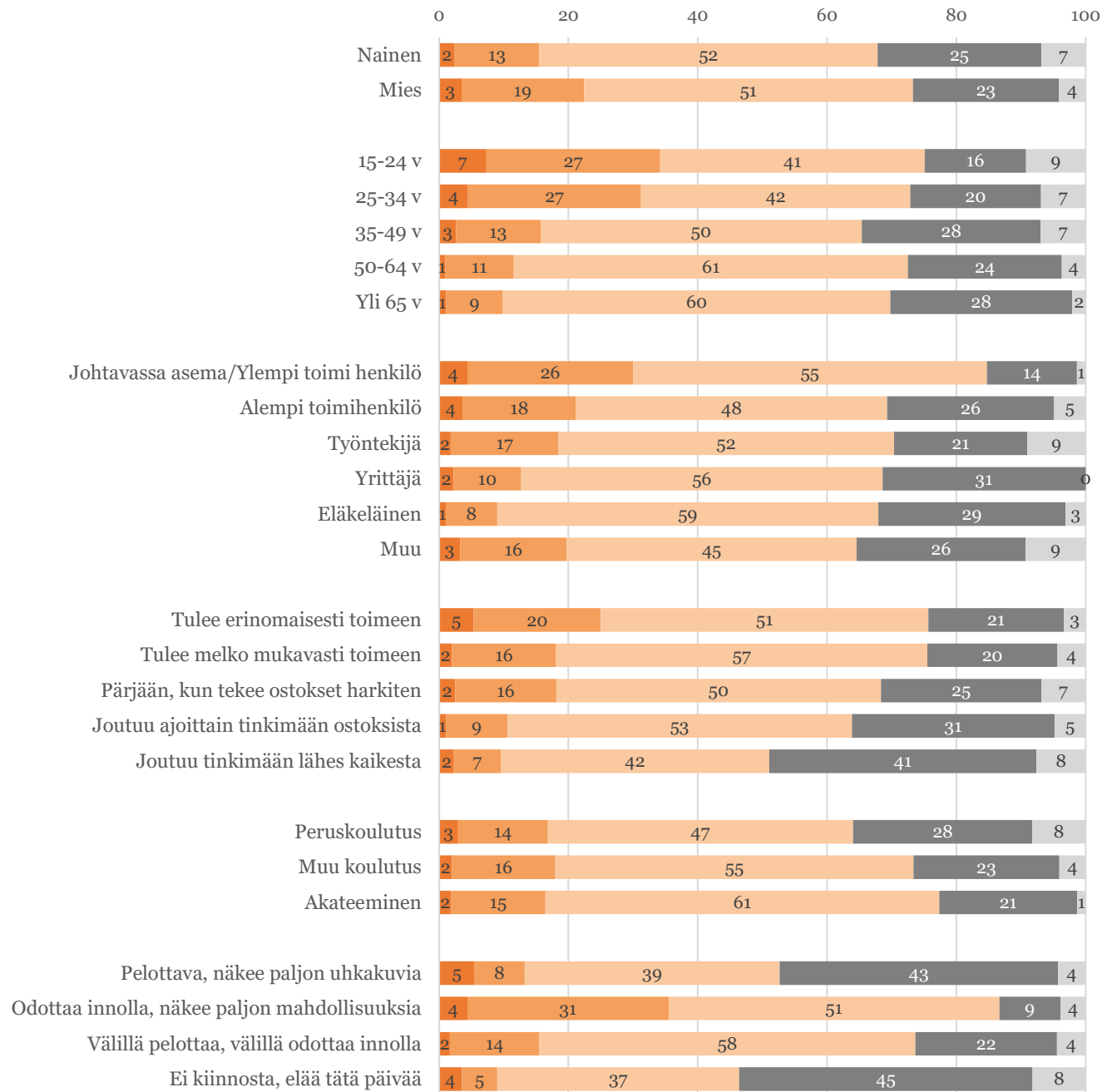
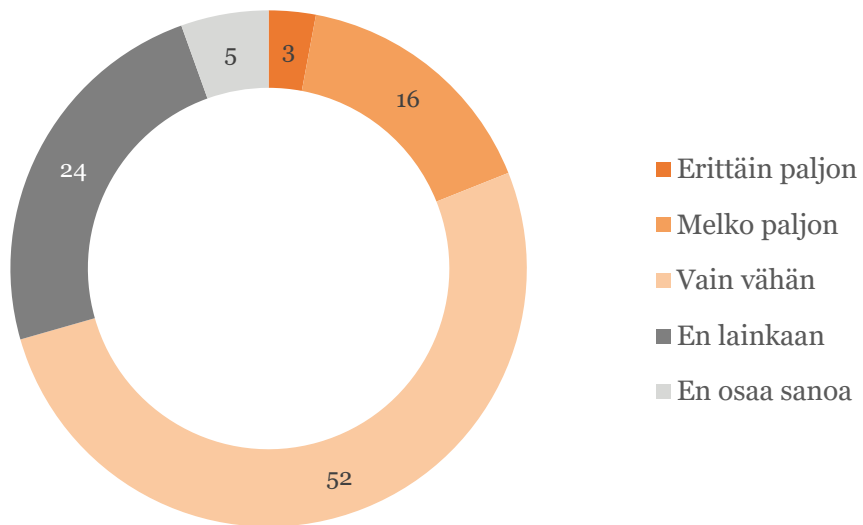
Teknologian nopea kehitys ja työelämän muutos – mahdollisuuksien suuruus

- Erittäin suuria mahdollisuuksia
- Melko suuria mahdollisuuksia
- Vain vähäisiä mahdollisuuksia
- Ei lainkaan mahdollisuuksia
- En osaa sanoa

Teknologian nopea kehitys ja työelämän muutos – Kuinka paljon voit mielestäsi itse vaikuttaa?

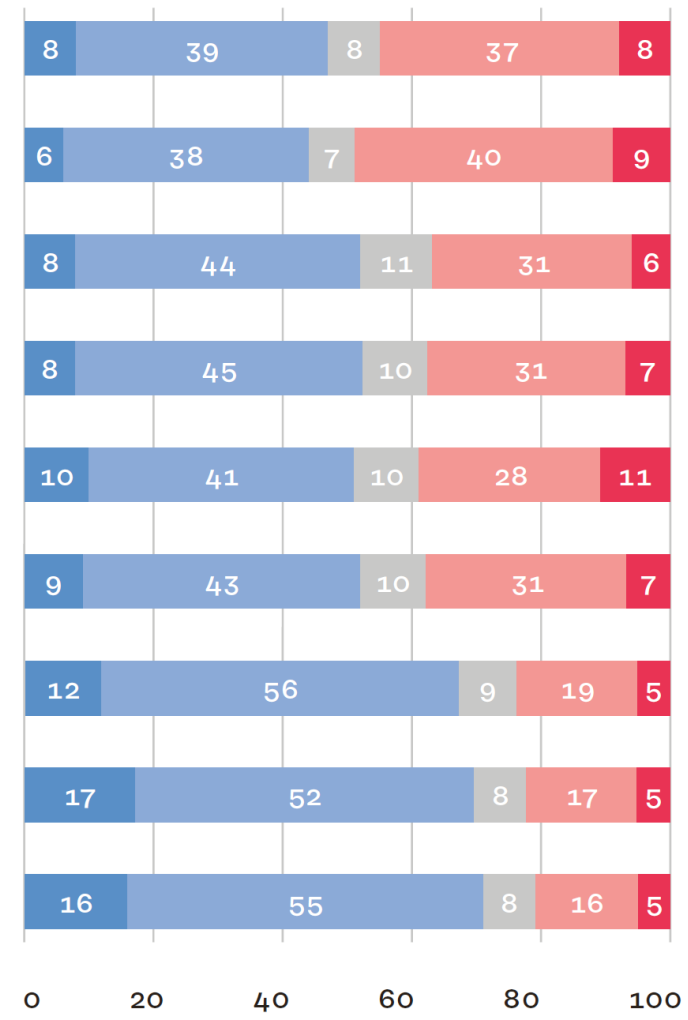
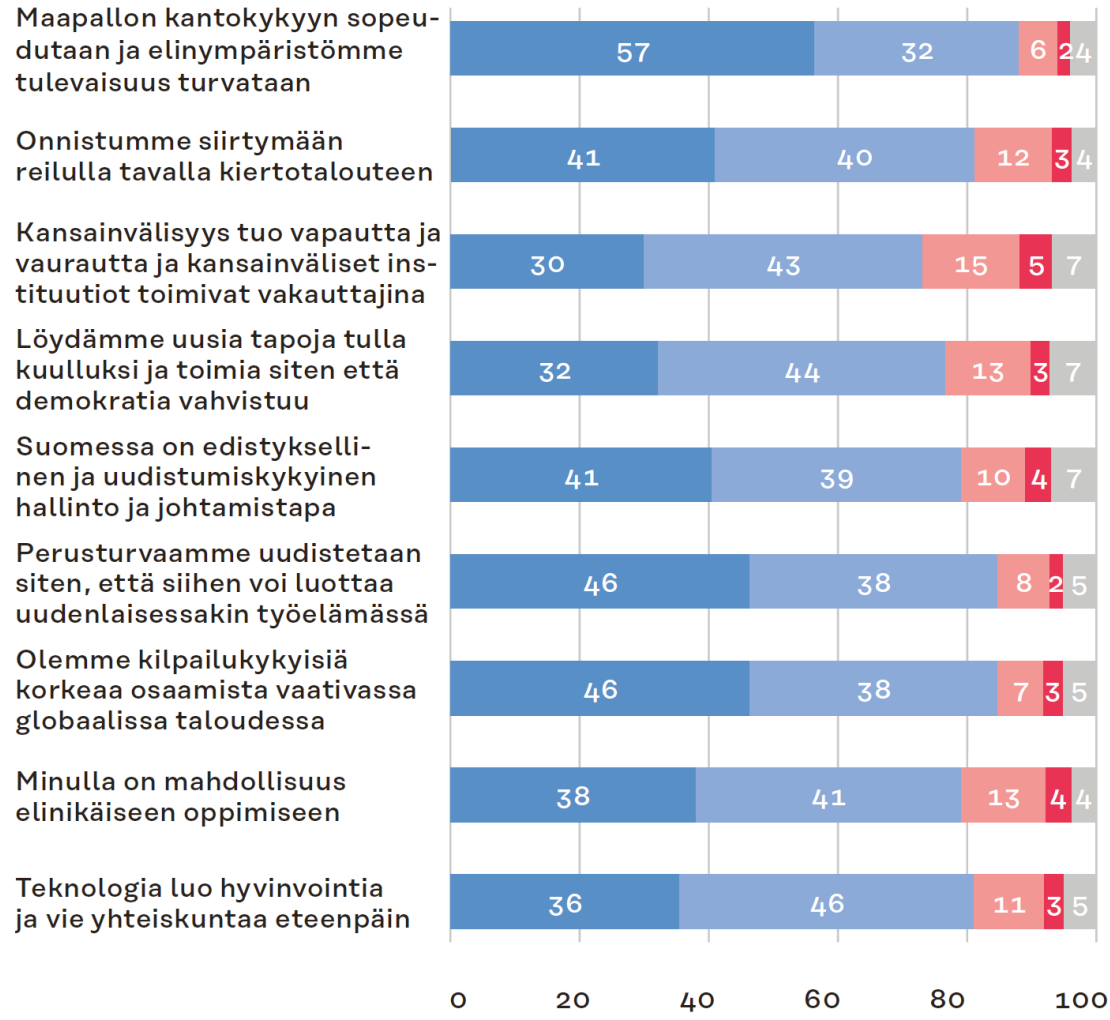

MITÄ TULISI TAVOITELLA?

Näkemyksiä Sitran Hyvinvoinnin seuraava erä -visiossa esitettyihin tavoitteisiin

Kuinka tärkeinä pidät seuraavia asioita?

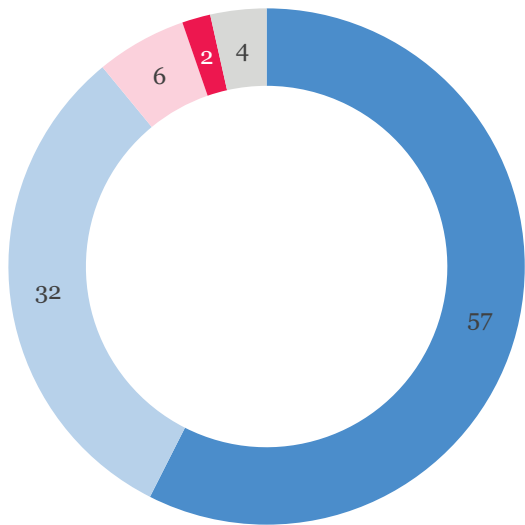
Kuinka todennäköisesti seuraavissa asioissa tullaan arviosi mukaan onnistumaan?

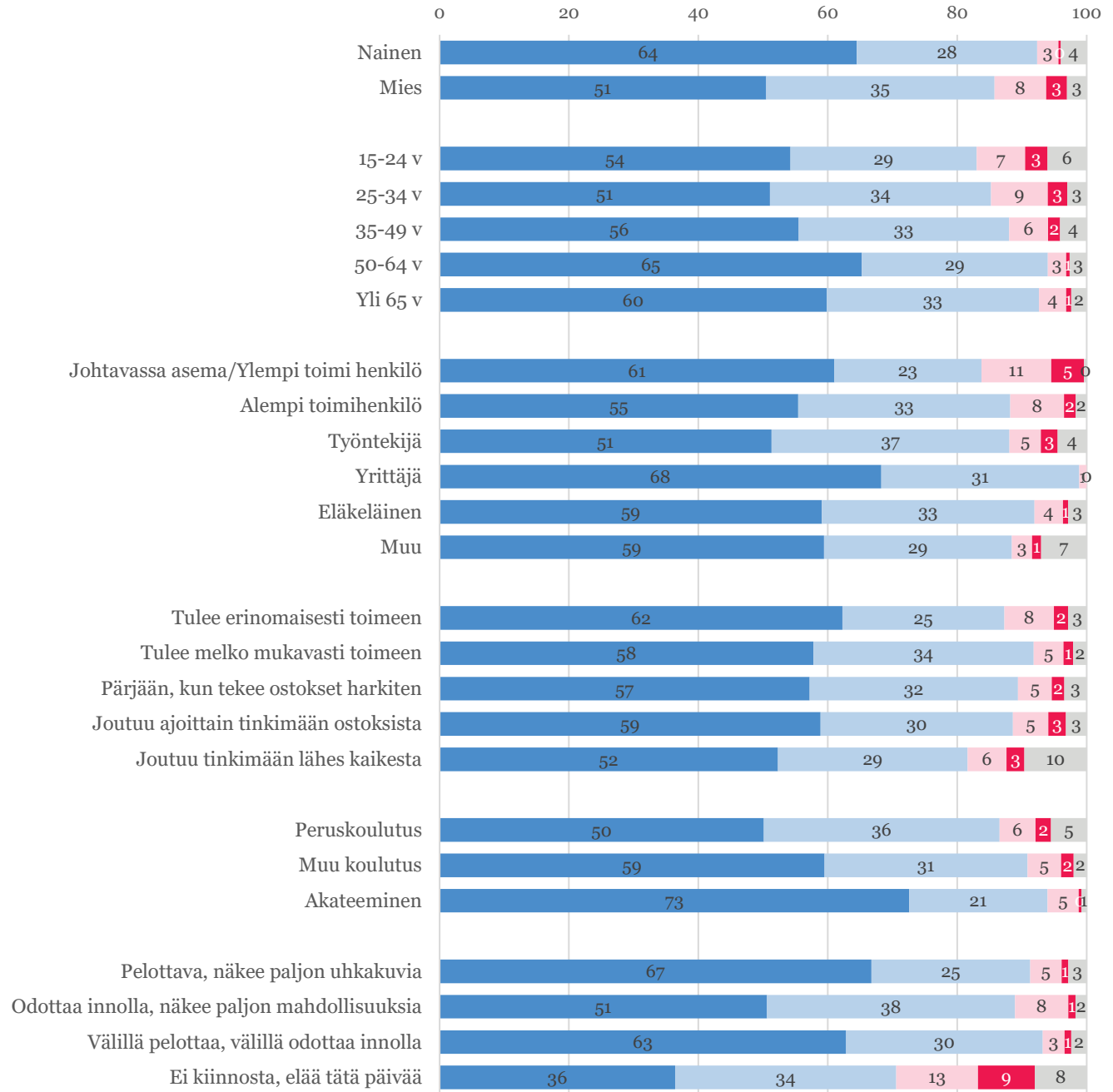
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

Maapallon kantokykyyn sopeudutaan ja elinympäristömme tulevaisuus turvataan – tärkeys

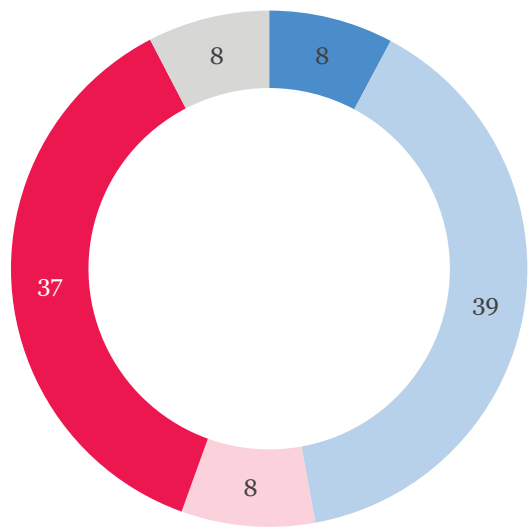

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

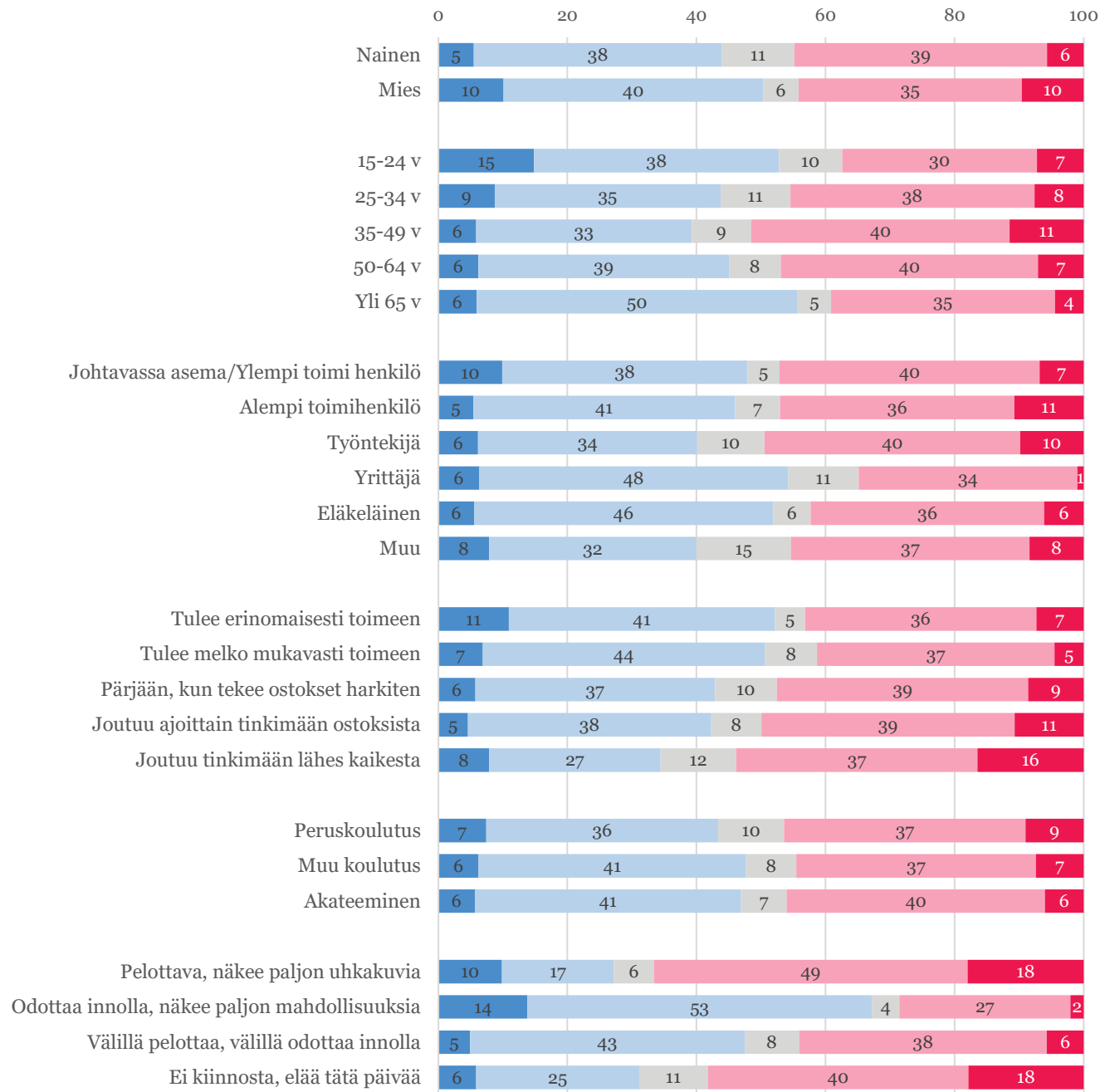

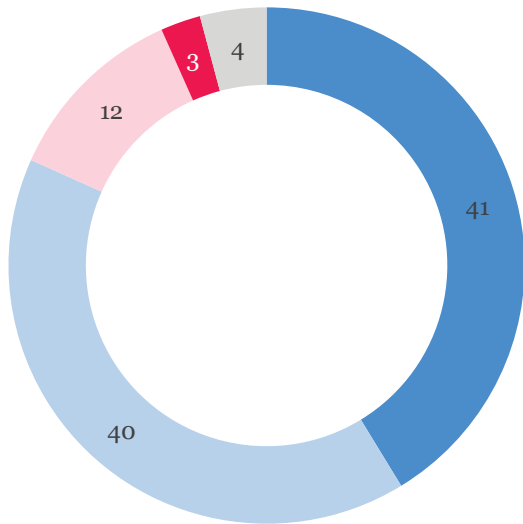
Maapallon kantokykyyn sopeudutaan ja elinympäristömme tulevaisuus turvataan – onnistumisen todennäköisyys

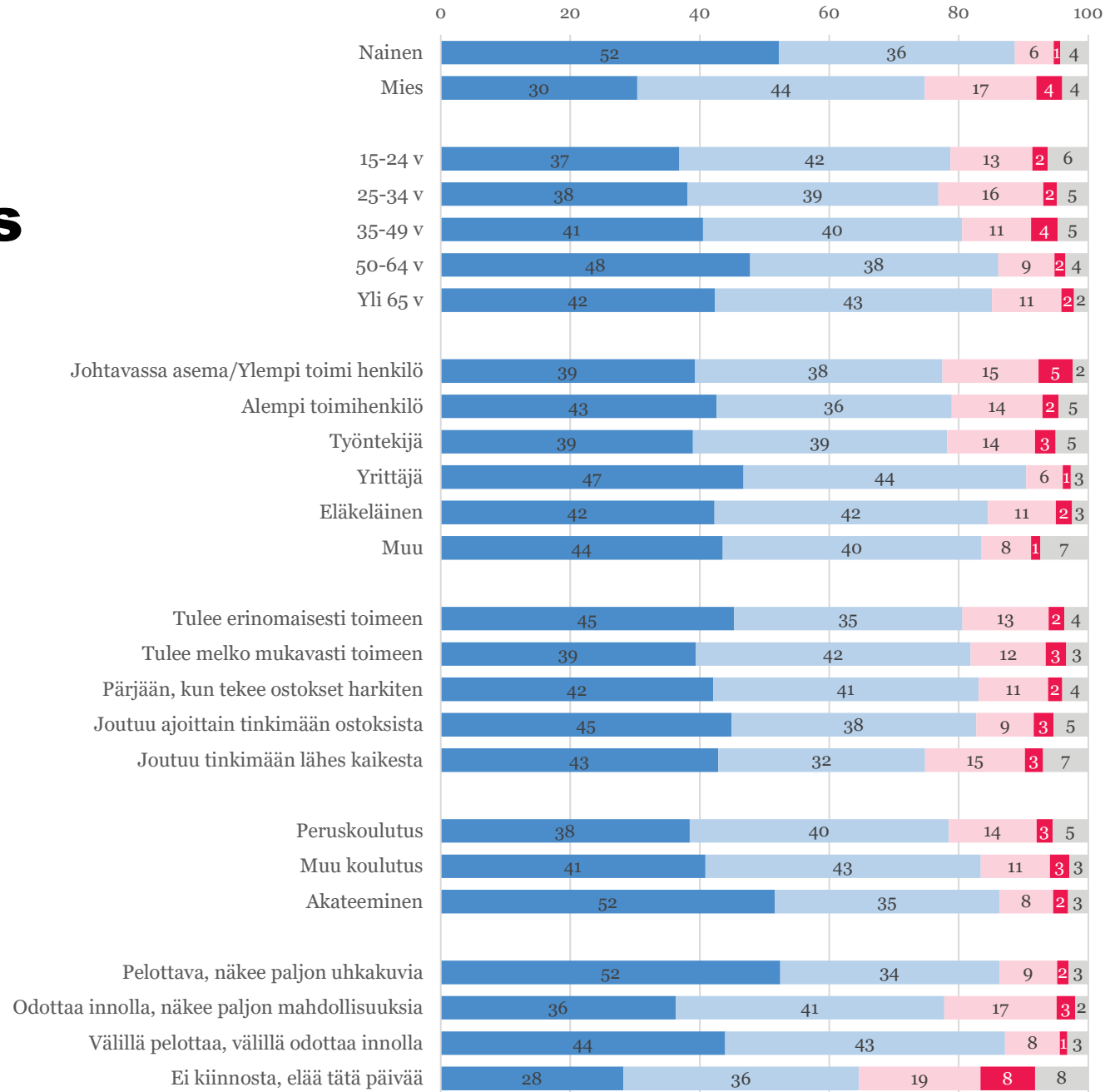
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

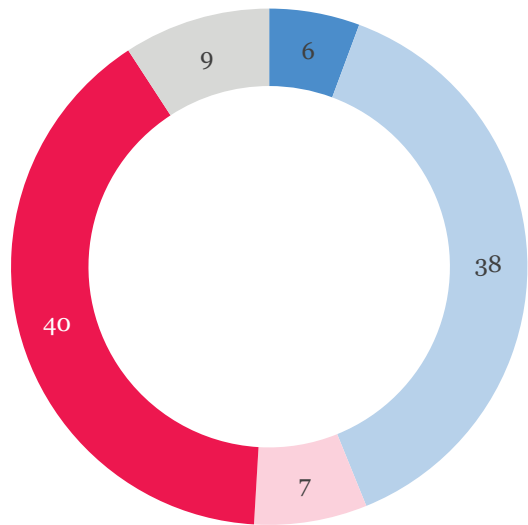
Onnistumme siirtymään reilulla tavalla kiertotalouteen – tärkeys

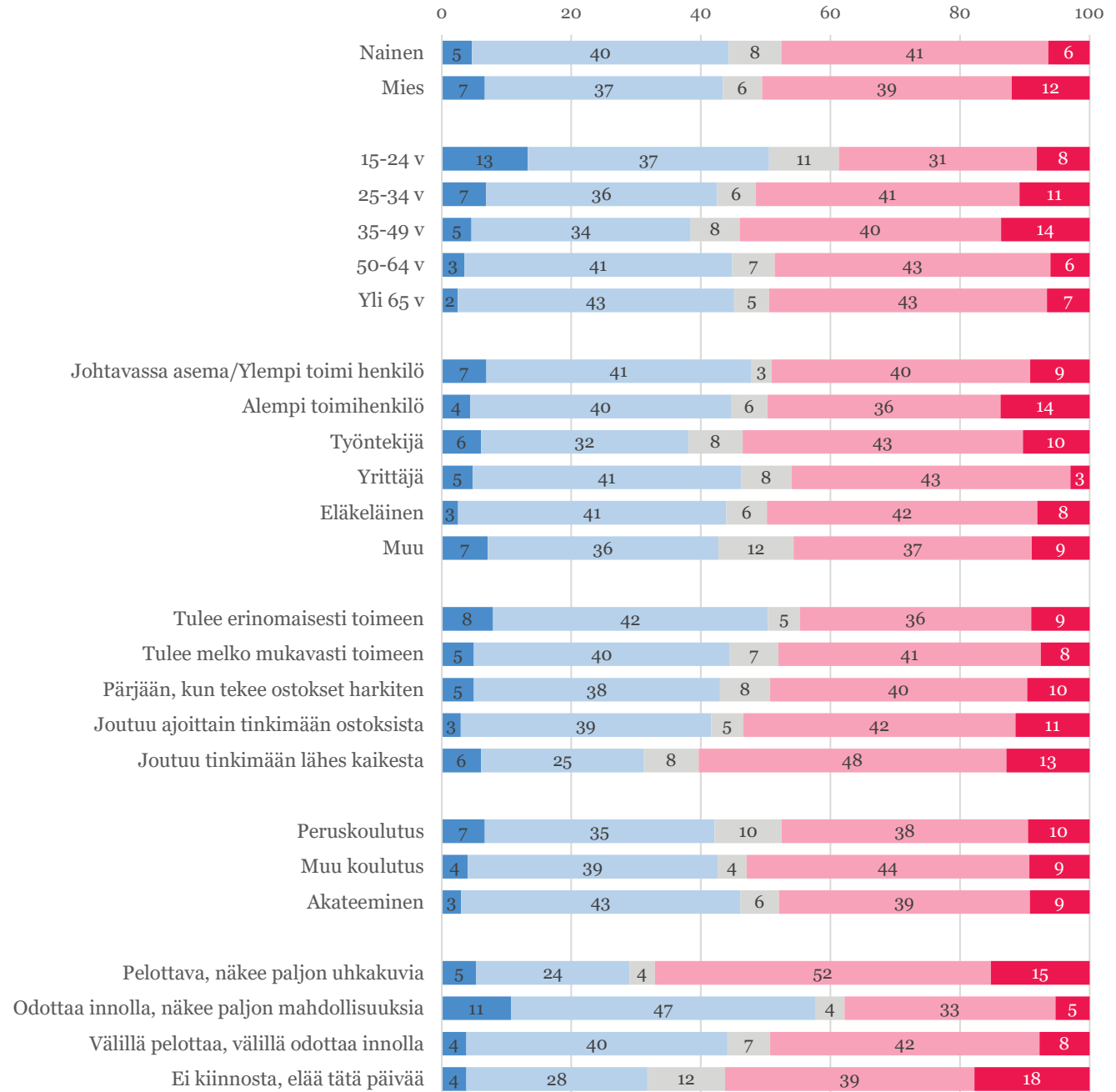
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

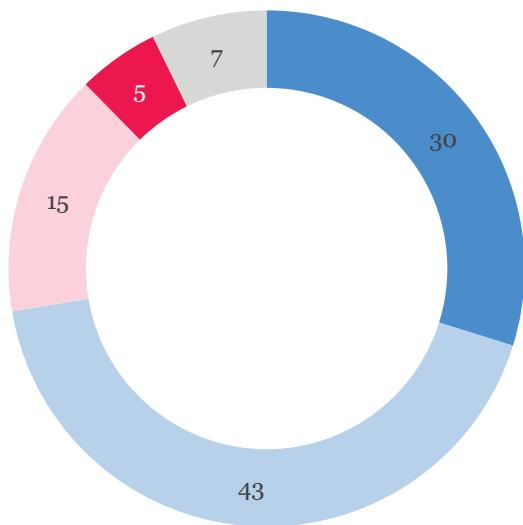
Onnistumme siirtymään reilulla tavalla kiertotalouteen – onnistumisen todennäköisyys

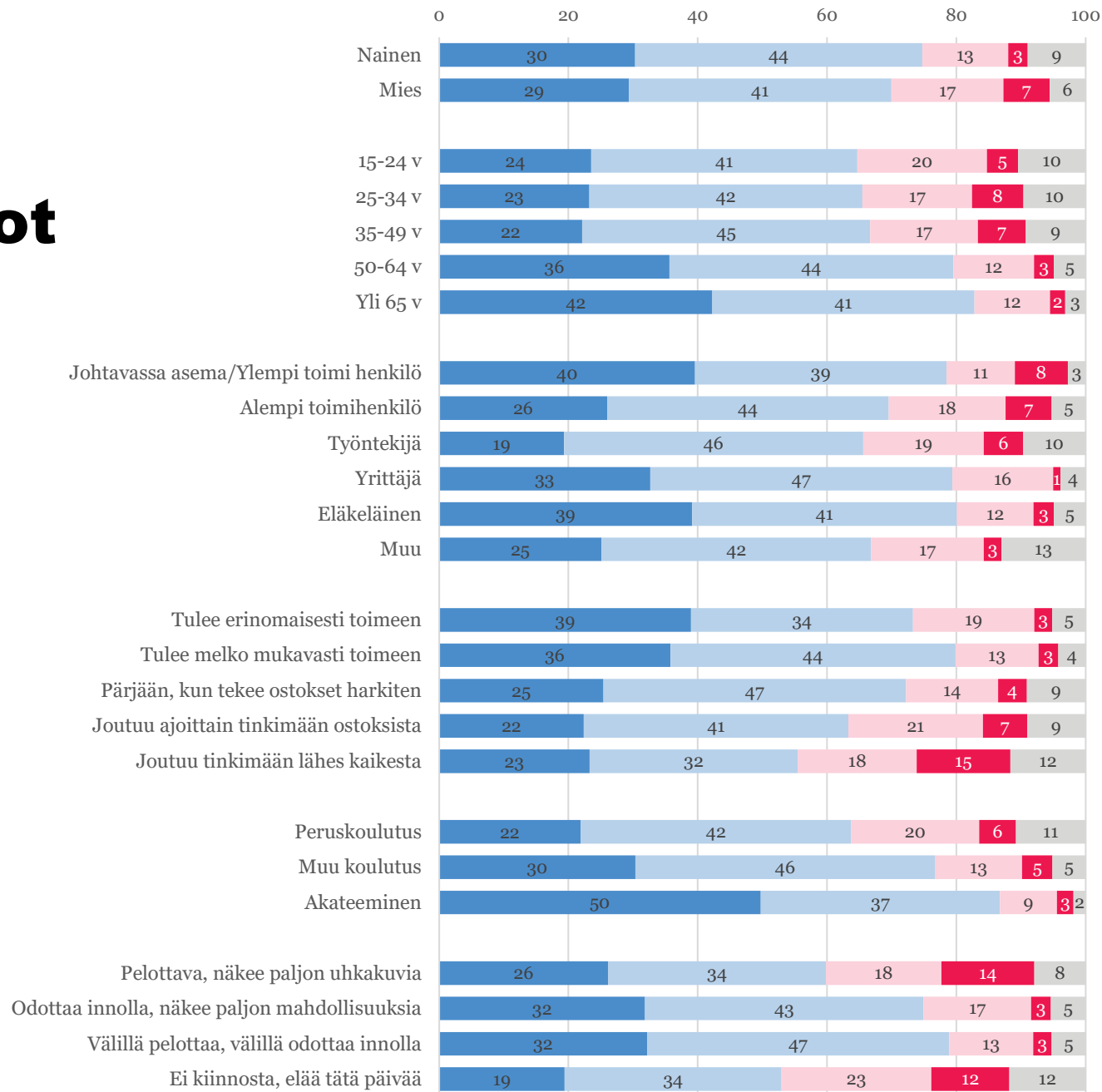
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

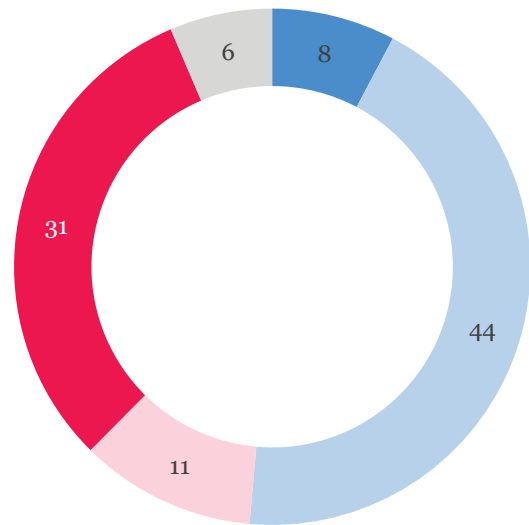
Kansainvälisyys tuo vapautta ja vaurautta ja kansainväliset instituutiot toimivat vakauttajina – tärkeys

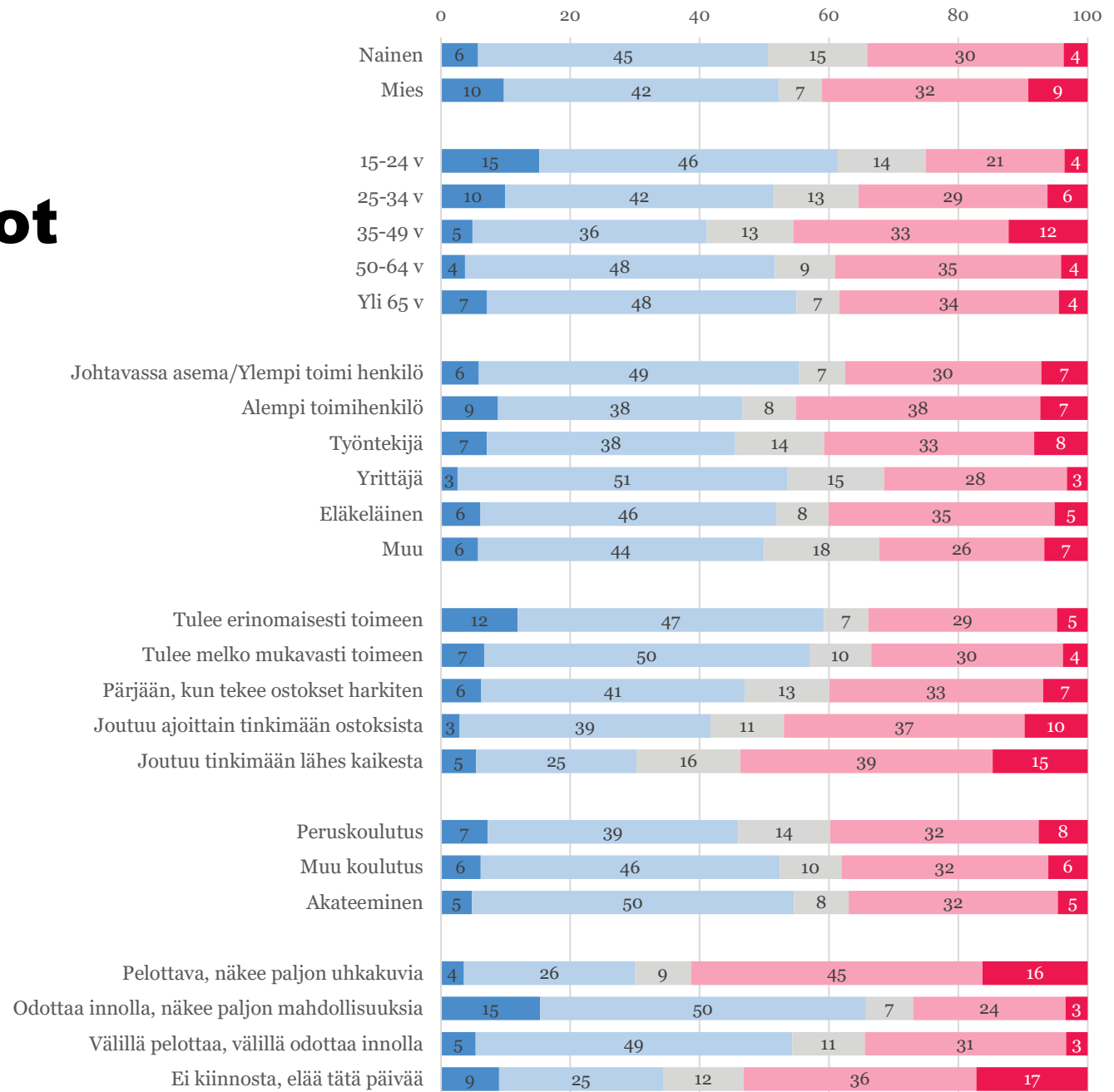
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

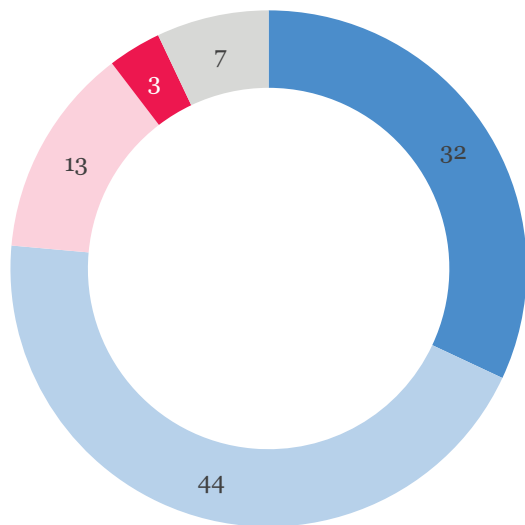
Kansainvälisyys tuo vapautta ja vaurautta ja kansainväliset instituutiot toimivat vakauttajina – onnistumisen todennäköisyys

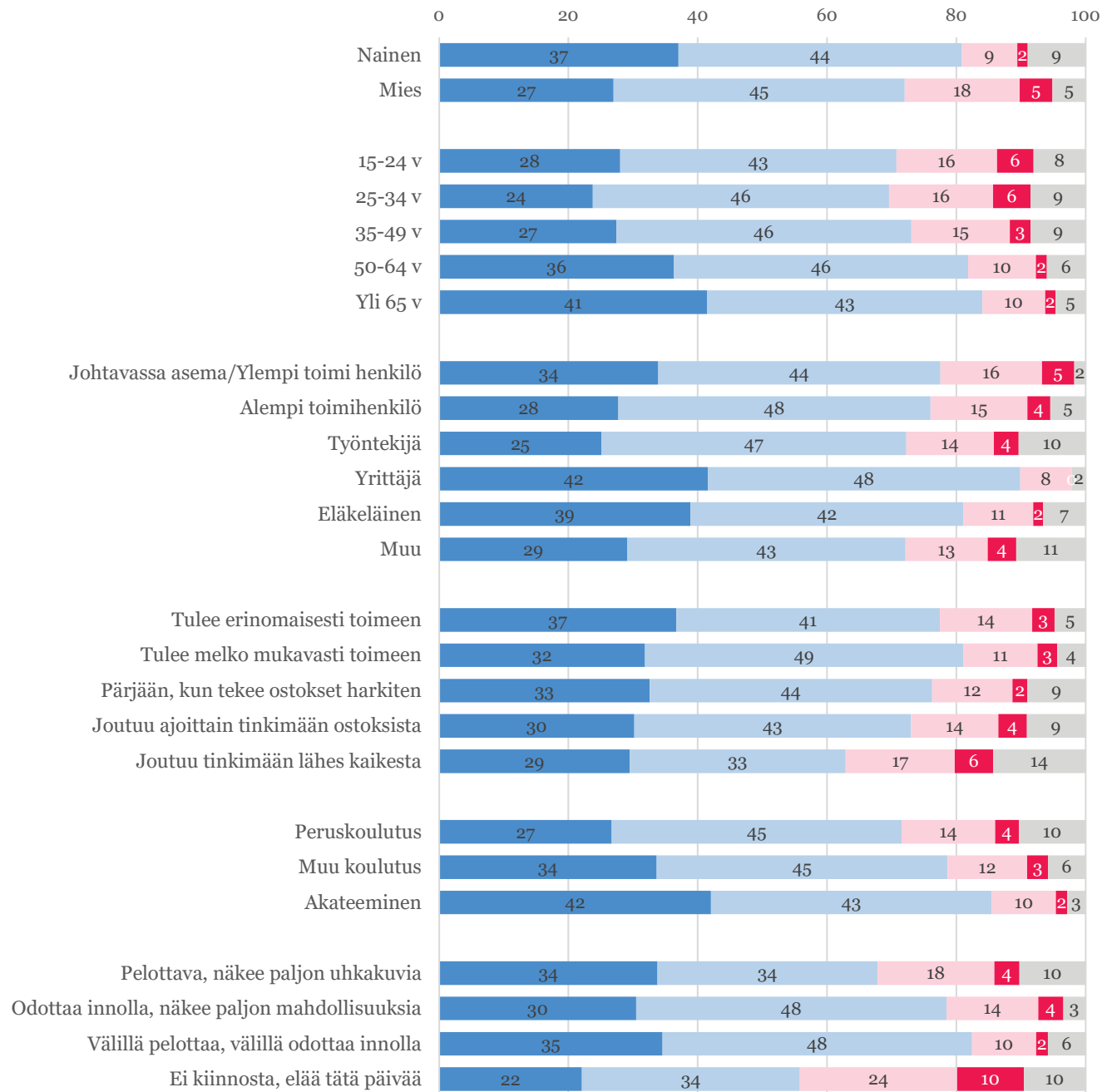
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

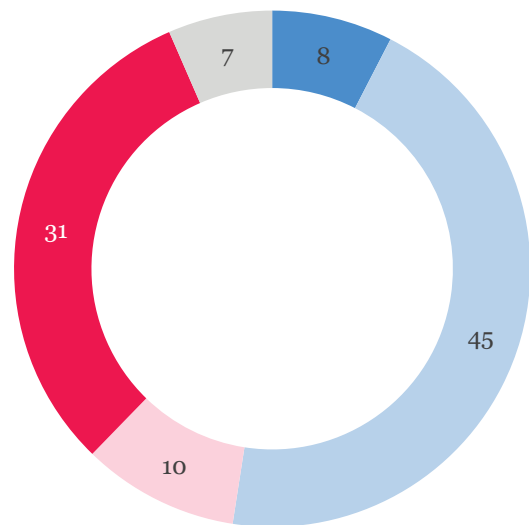
Löydämme uusia tapoja tulla kuulluksi ja toimia siten että demokratia vahvistuu – tärkeys

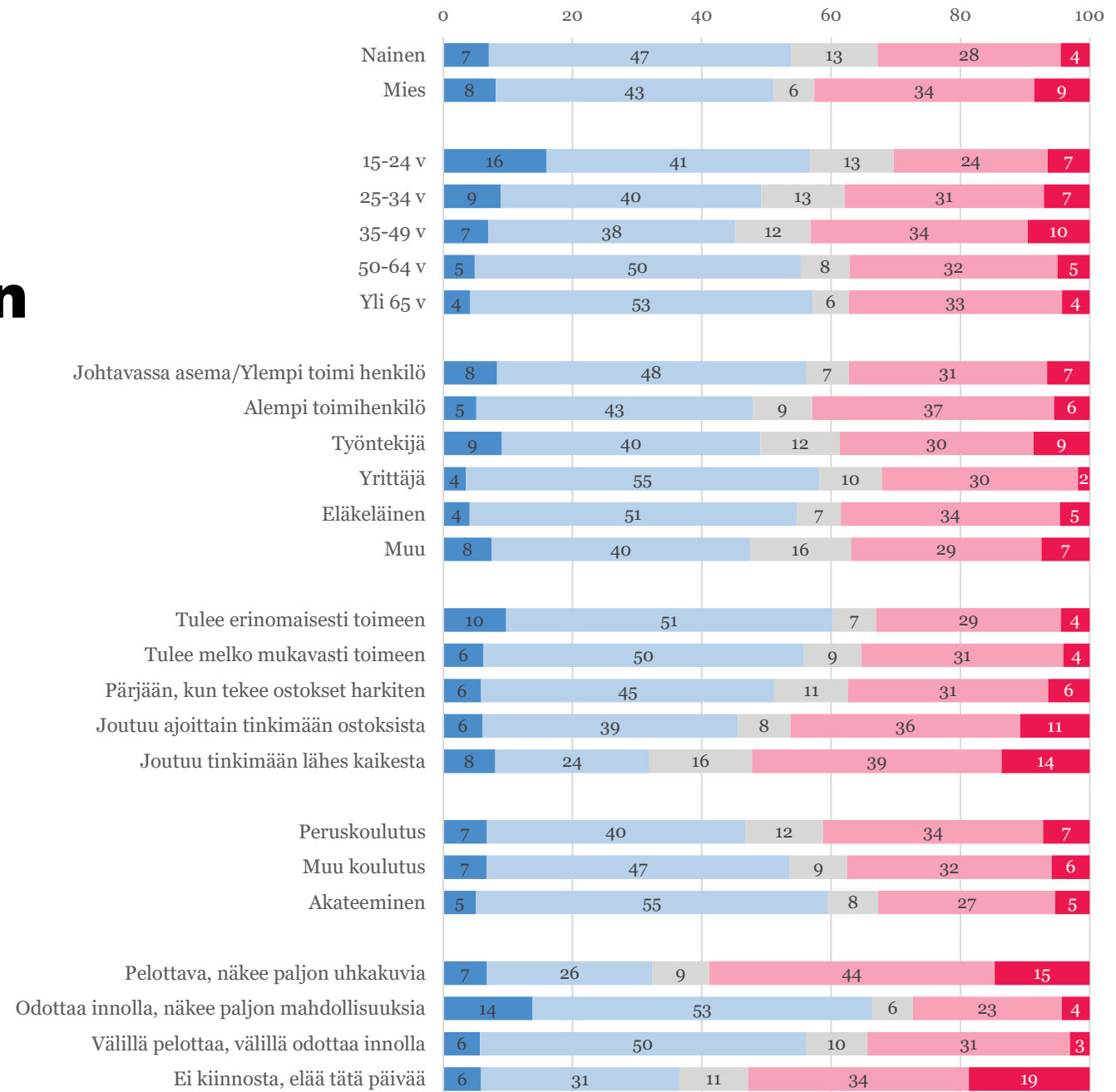
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

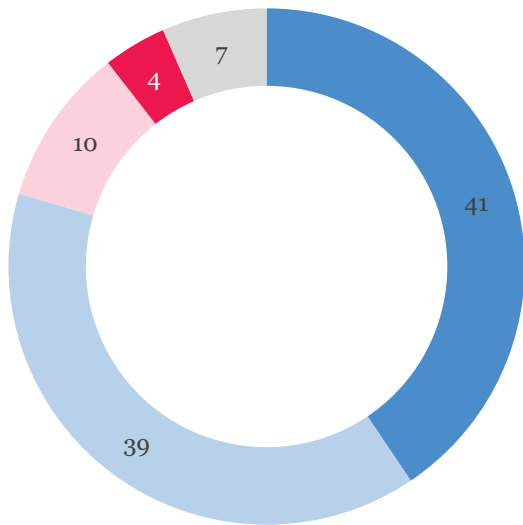
Löydämme uusia tapoja tulla kuulluksi ja toimia siten että demokratia vahvistuu – onnistumisen todennäköisyys

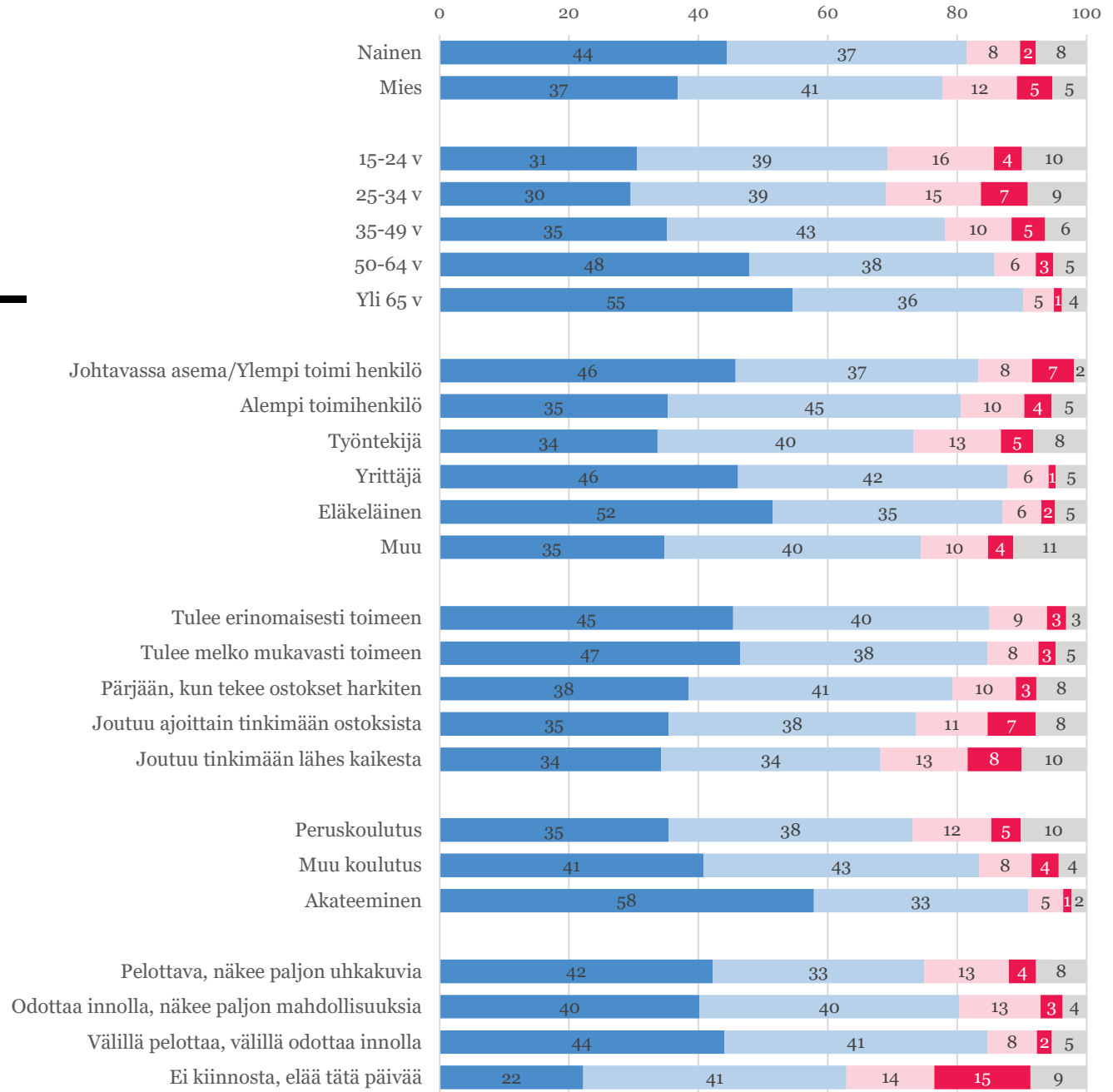
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

Suomessa on edistyksellinen ja uudistumiskykyinen hallinto ja johtamistapa – tärkeys

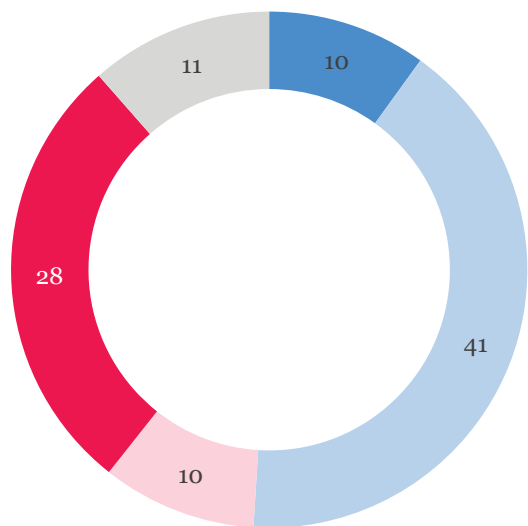

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

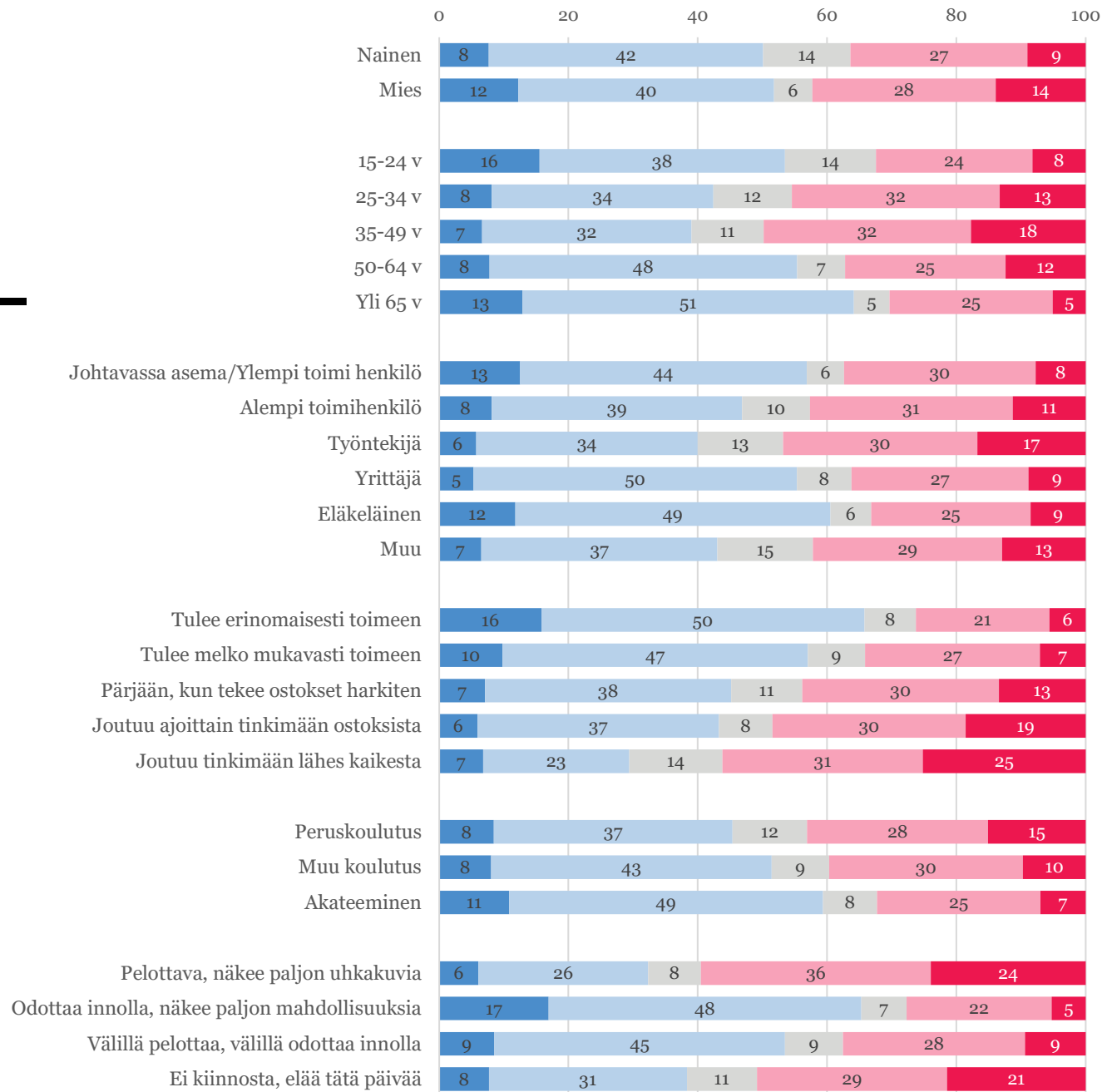

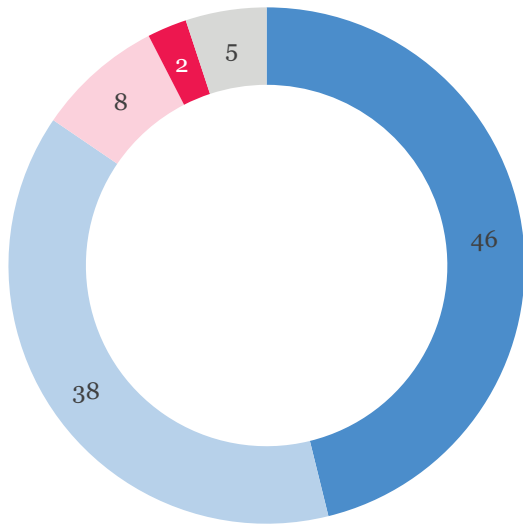
Suomessa on edistyksellinen ja uudistumiskykyinen hallinto ja johtamistapa – onnistumisen todennäköisyys

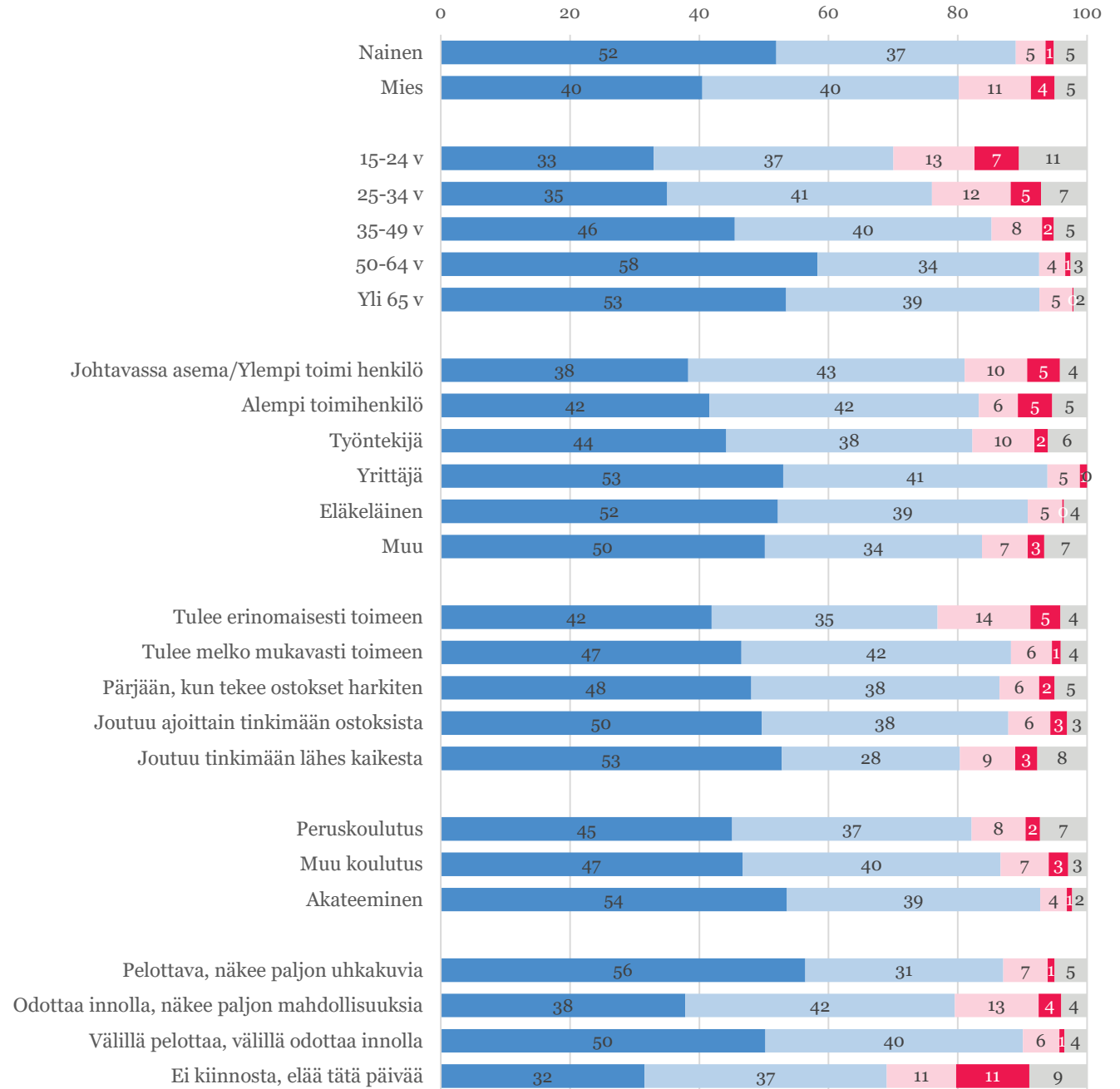
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

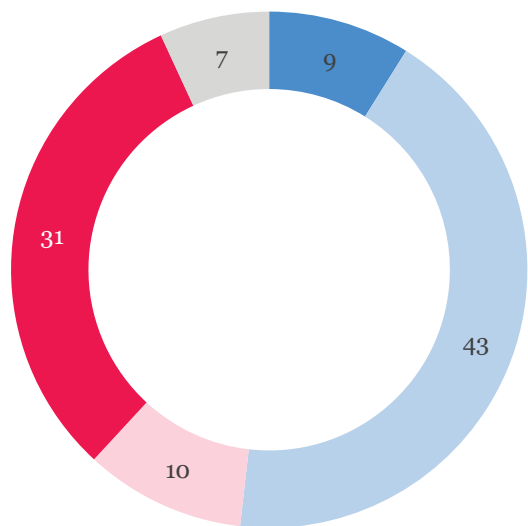
Perusturvaamme uudistetaan siten, että siihen voi luottaa uudenlaisessakin työelämässä – tärkeys

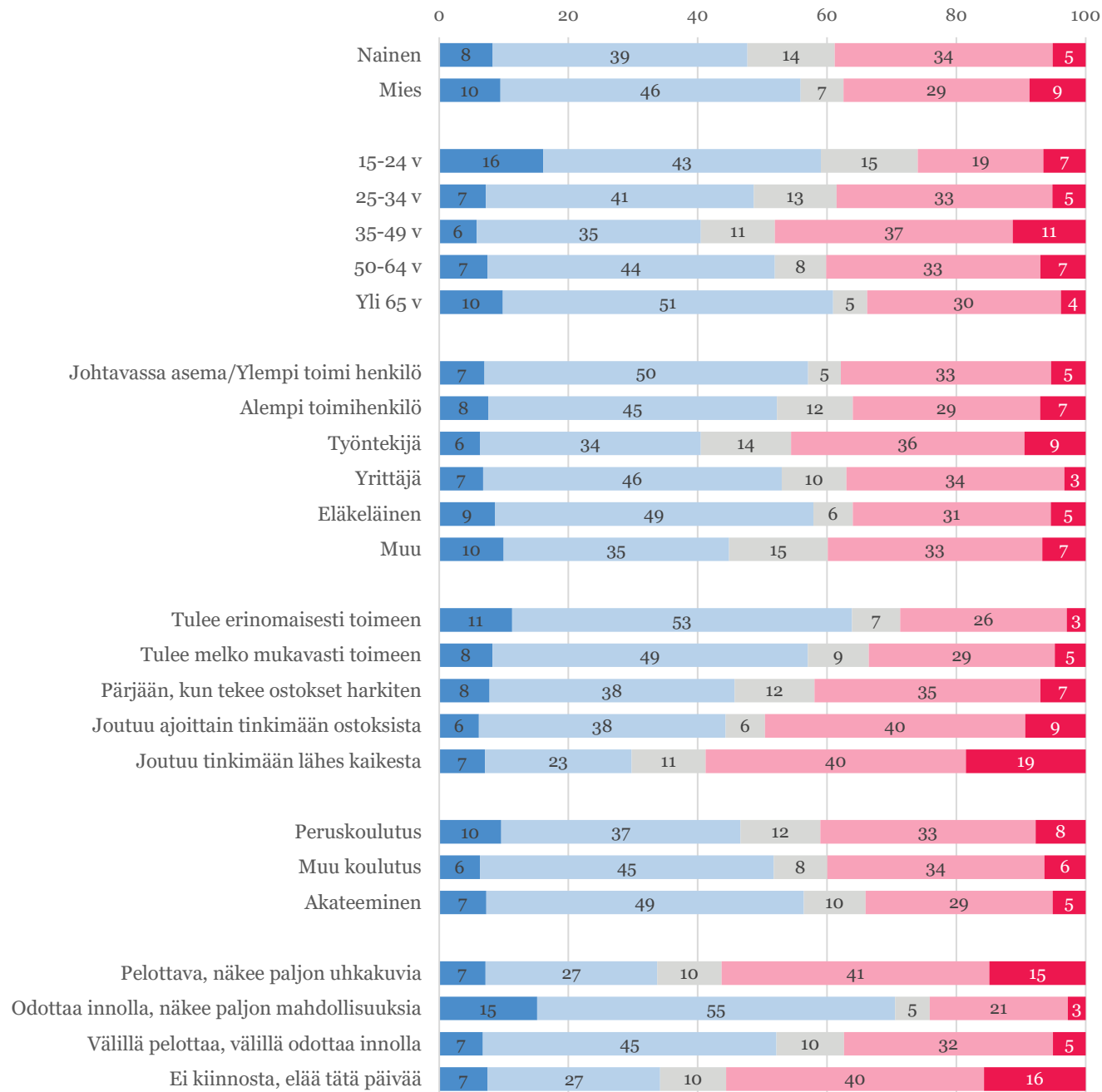
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

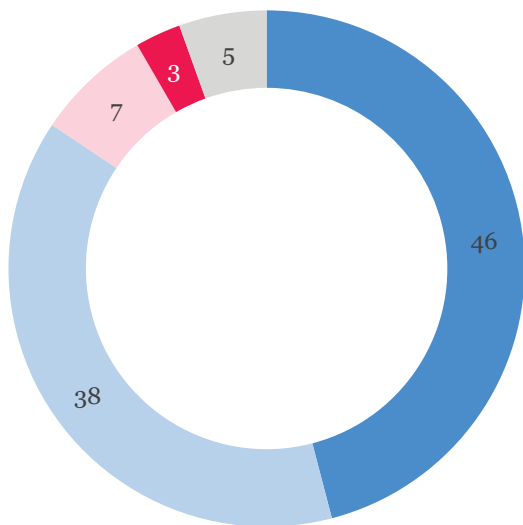
Perusturvaamme uudistetaan siten, että siihen voi luottaa uudenlaisessakin työelämässä – onnistumisen todennäköisyys

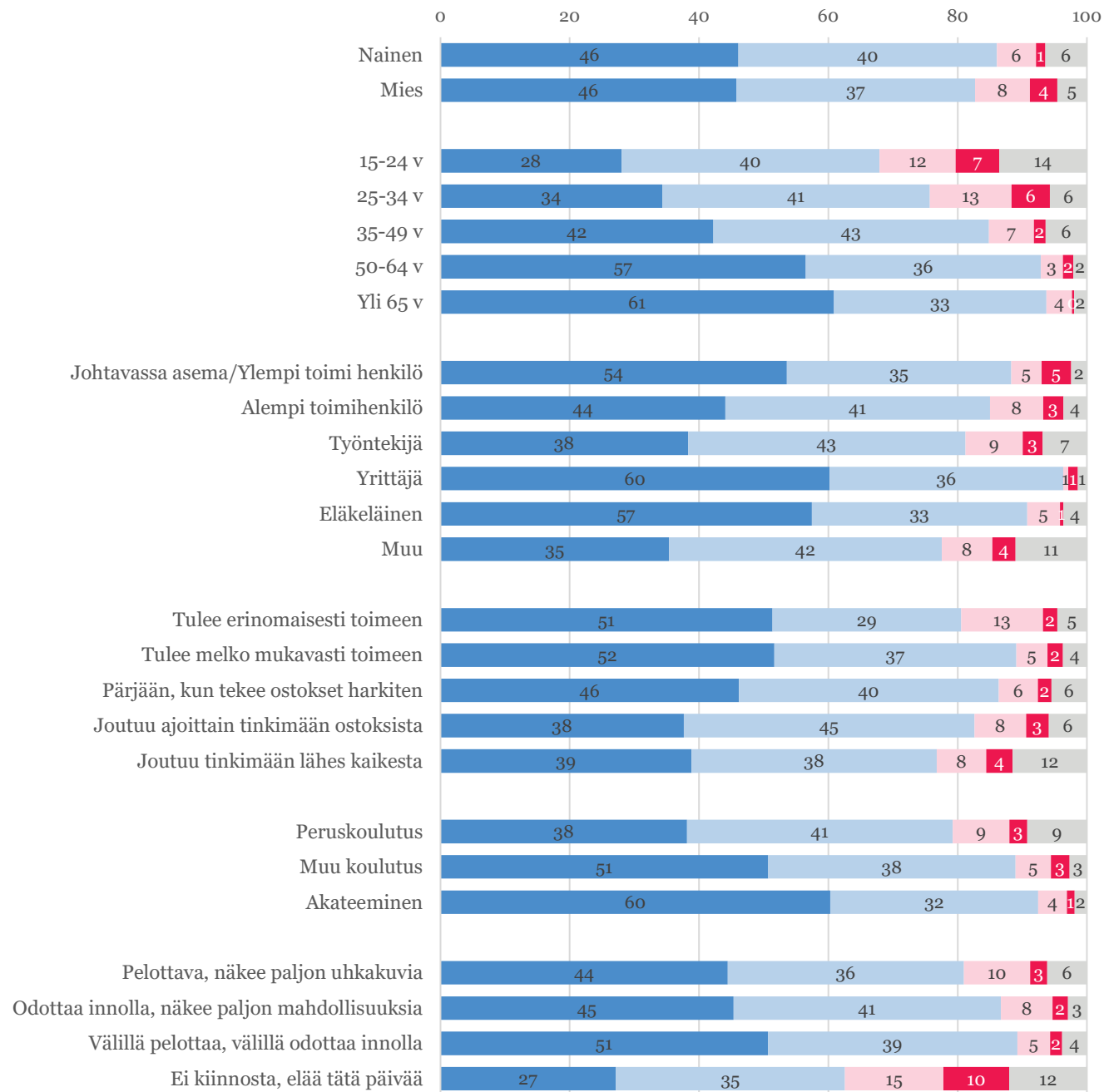
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

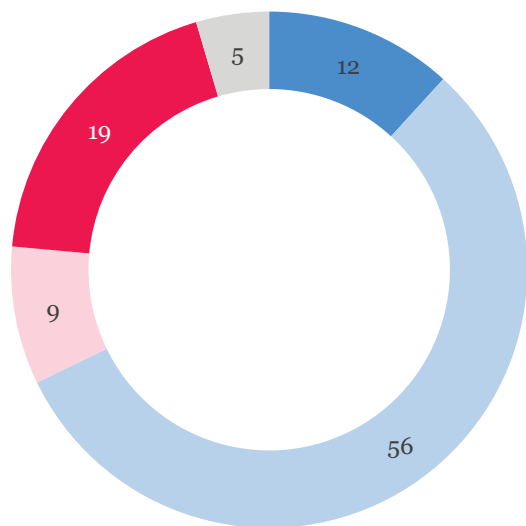
Olemme kilpailukykyisiä korkeaa osaamista vaativassa globaalissa taloudessa – tärkeys

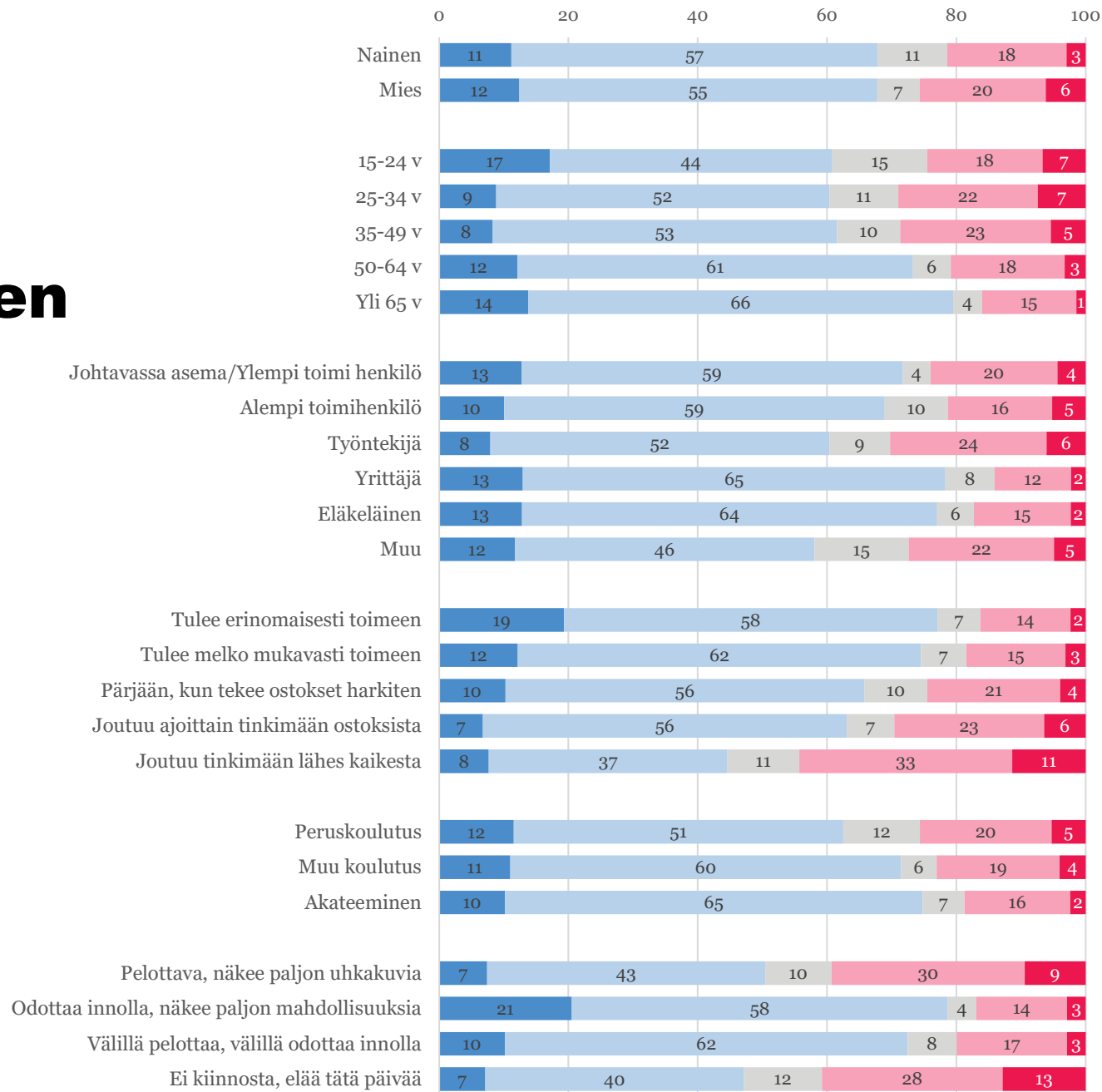
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

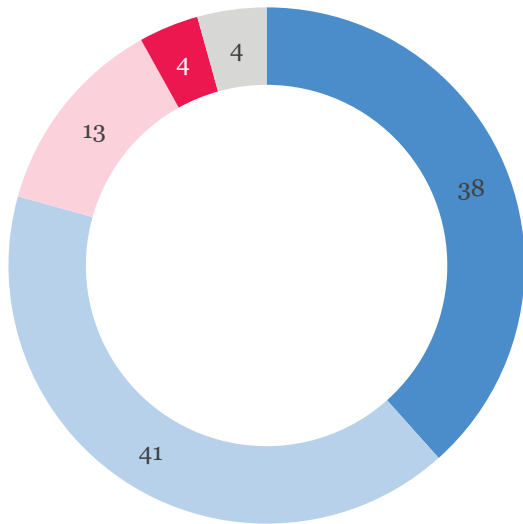
Olemme kilpailukykyisiä korkeaa osaamista vaativassa globaalissa taloudessa – onnistumisen todennäköisyys

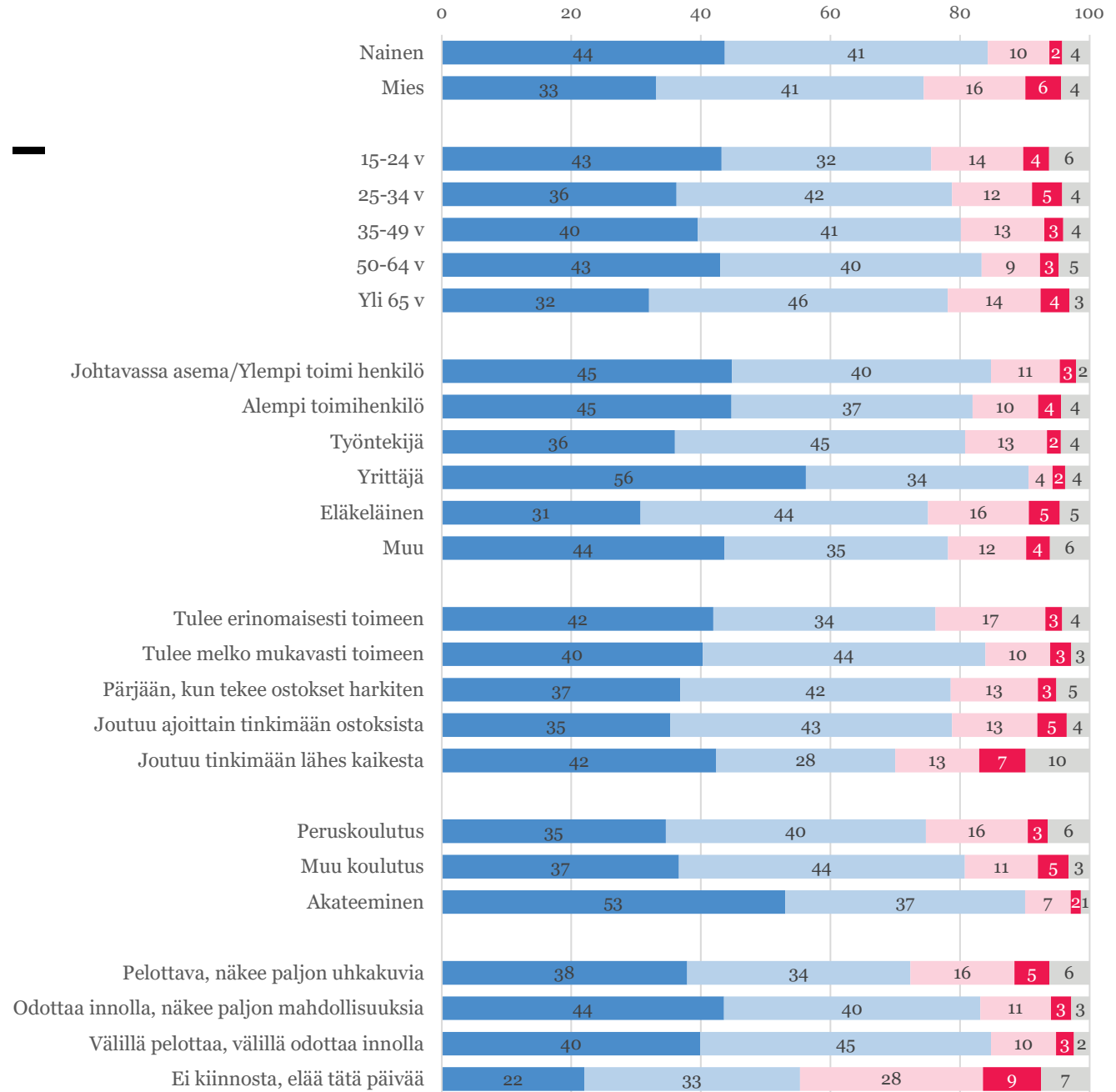
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

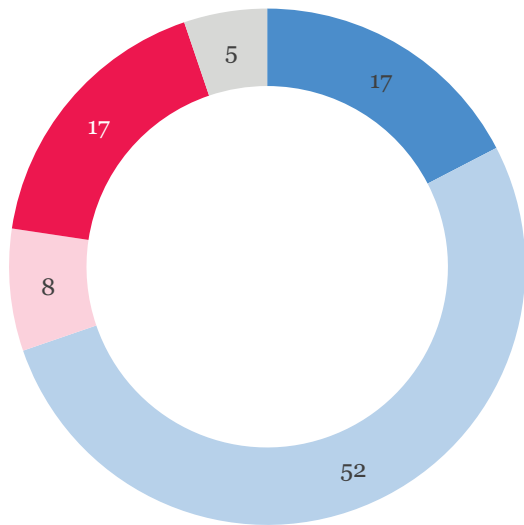
Minulla on mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen – tärkeys

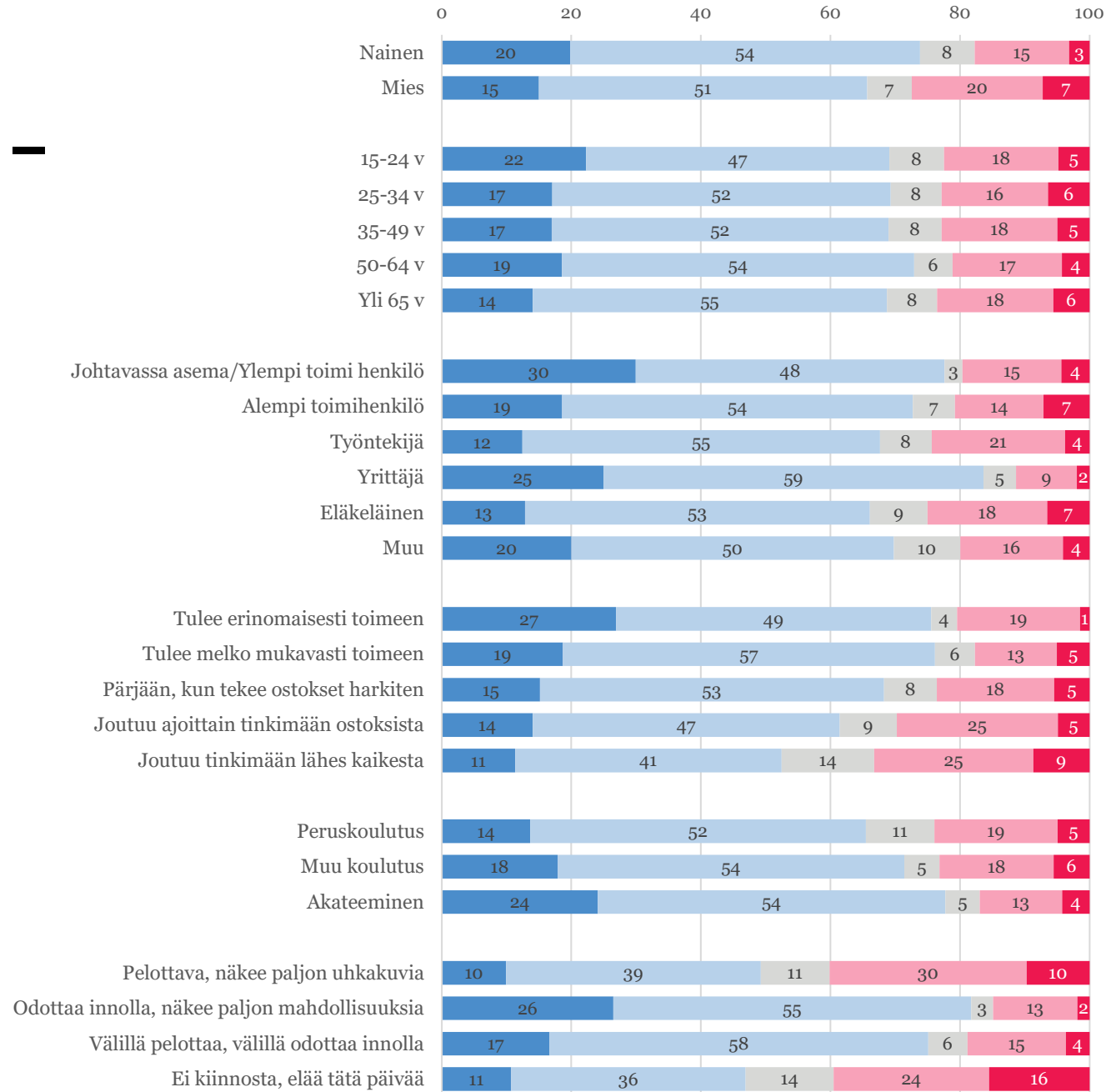
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

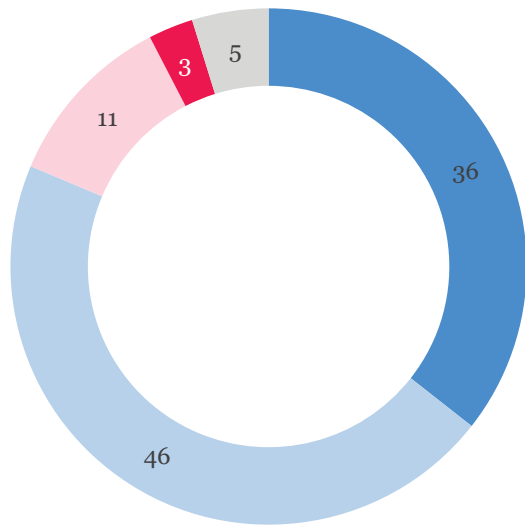
Minulla on mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen – onnistumisen todennäköisyys

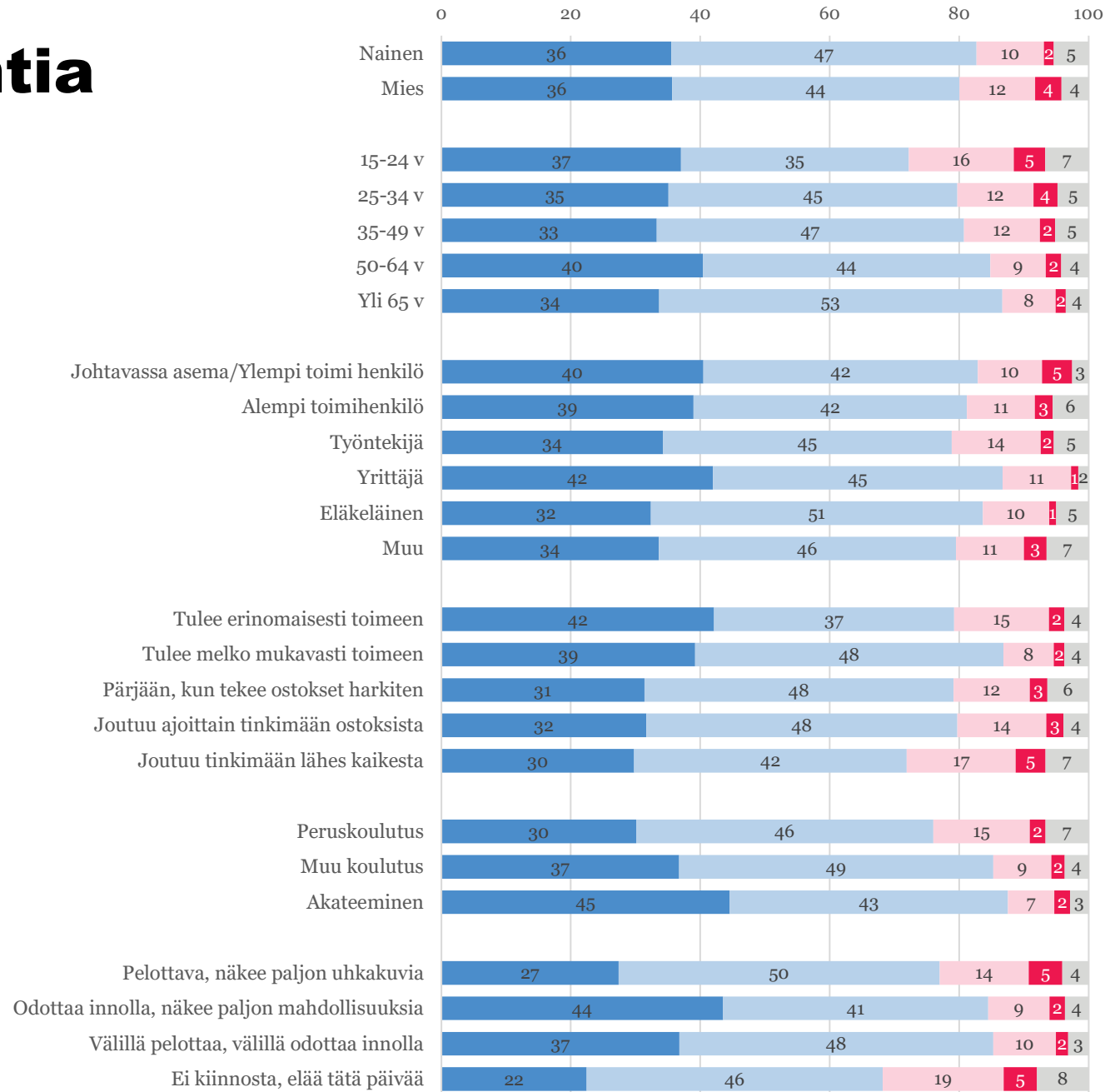
- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

Teknologia luo hyvinvointia ja vie yhteiskuntaa eteenpäin – tärkeys

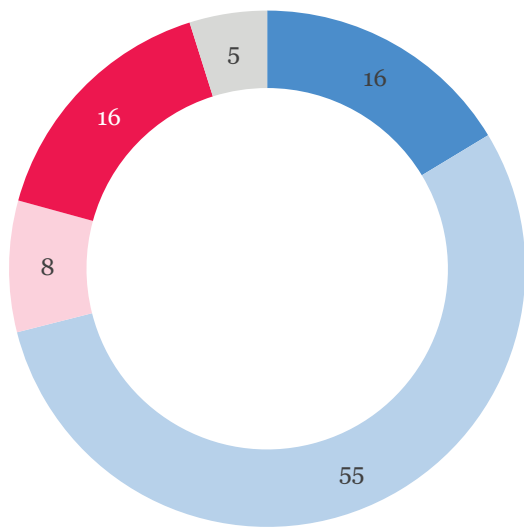

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

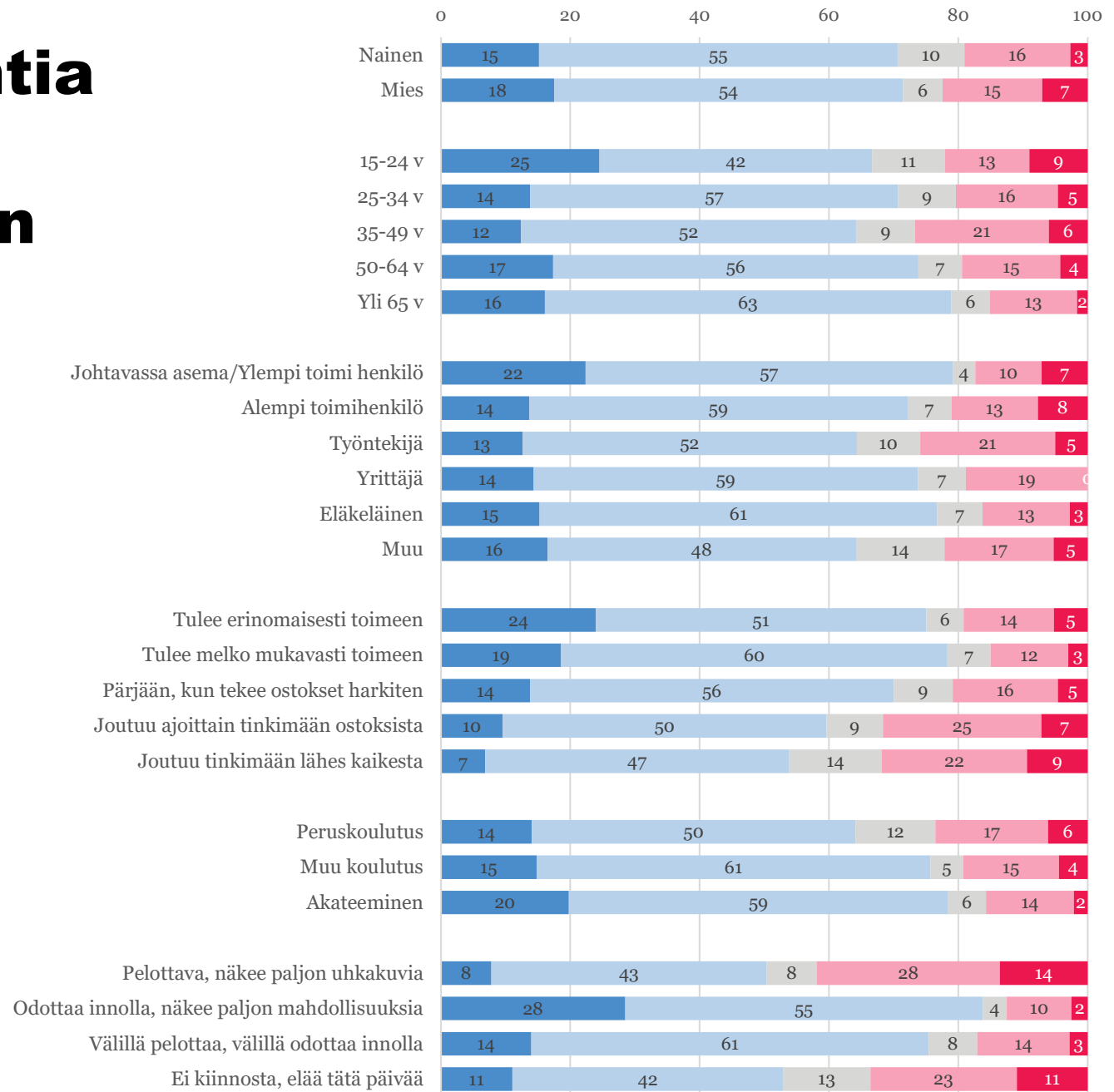

Teknologia luo hyvinvointia ja vie yhteiskuntaa eteenpäin – onnistumisen todennäköisyys

- Erittäin todennäköisesti kyllä
- Melko todennäköisesti kyllä
- En osaa sanoa
- Melko todennäköisesti ei
- Erittäin todennäköisesti ei

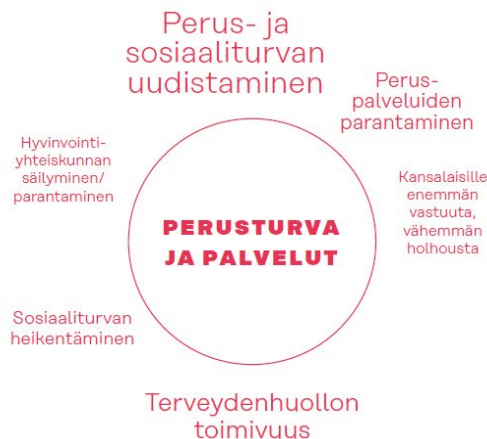

TOIVEET TULEVAISUUDELLE

Mitä tulevaisuuden yhteiskunnassa toivotaan tapahtuvan?

Mitkä kolme asiaa toivoisit tapahtuvan yhteiskunnassa tulevaisuudessa?

Työllisyyden ja työpaikkojen lisääntyminen

Mitkä kolme asiaa toivoisit tapahtuvan yhteiskunnassa tulevaisuudessa?

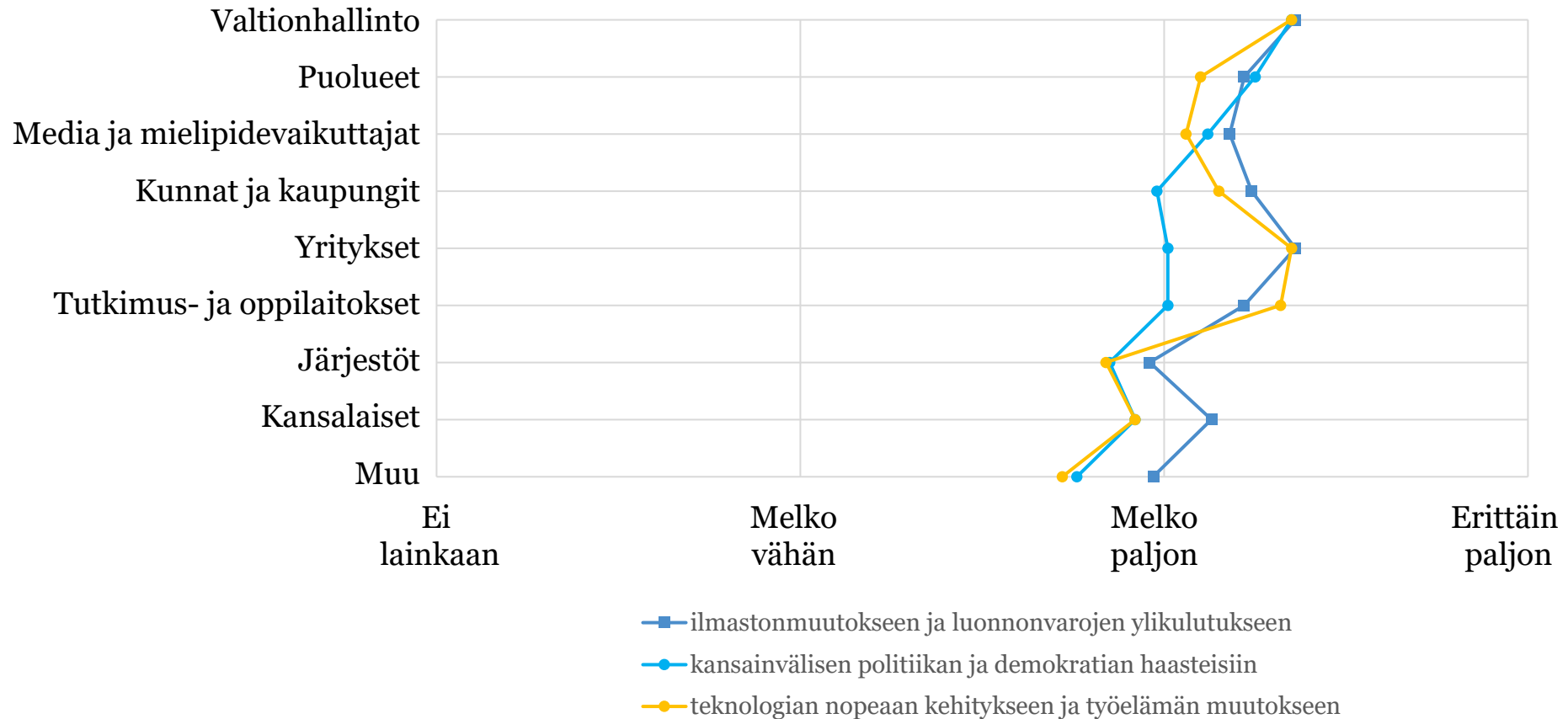
Luokka	Maininnat	Luokka	Maininnat	Luokka	Maininnat
Arvot		<i>Perusturva ja peruspalvelut</i>		<i>Talous ja kilpailukyky</i>	
Tasa-arvo	213	Perusturvan/sosiaaliturvan uudistaminen	148	Koulutuksen ja osaamisen vahvistaminen	168
Suvaitsevaisuus	49	Peruspalveluiden/-järjestelmän parantaminen	47	Julkisen talouden tasapainottaminen ja valtion velan pienentyminen	64
Oikeudenmukaisuus	30	Sosiaaliturvan rajaaminen/heikentäminen	25	Verotuksen uudistaminen, nostaminen tai laskeminen	64
Ahneuden vähentäminen ja kohtuullisuus	16	Hyvinvointiyhteiskunnan säilyminen/parantaminen	11	Talous, talouskasvu	29
Demokratian säilyttäminen, parantuminen	58	Kansalaisille enemmän vastuuta, vähemmän holhousta	13	Nykyisen talousmallin muutos	21
Yhteisvastuu ja toisista välittäminen	43	<i>Globalisaatio ja kansainvälisyys</i>		Kilpailukyvyn parantuminen	22
Keskinäisen ymmärryksen parantuminen	22	Maahanmuuton tiukentaminen ja hallintaan saaminen	111	Teknologian kehitys ja edelläkävijäisyys	36
Keskustelukulttuurin parantuminen	26	Maahanmuuttajien kotoutuminen/sopeutuminen	10	Innovaatioiden ja kehityksen tukeminen	8
Itsekyyden ja oman edun tavoittelun vähentyminen	26	Suomen ja suomalaisuuden arvostus, suomalaisten etujen ajaminen	24	Yrittäjyyteen kannustaminen	8
Ei-liberaalit näkemykset (esim. sananvapauden rajoittaminen, seksuaalivähemmistöjen asema)	7	Väestönkasvun pysäyttäminen	21	Ekologisiin keksintöihin panostaminen	2
Turvallisuuden säilyminen tai lisääntyminen	63	Kansainvälisyyden lisääntyminen	15	Teknologian taantuminen	3
Rauha, maailmanrauha, yhteiskuntarauha	103	Muutokset kv-politiikassa	12	Ei kehitetä turhaa teknologiaa	1
Ääri liikkeiden häviäminen	12	EU:n hajoaminen	6	<i>Eriarvoisuus ja osallisuus</i>	
Rikollisuuden vähentyminen ja ehkäisy	20	EU:n säilyminen/uudistuminen	4	Huono-osaisten/vähävaraisten auttaminen, asema	54
<i>Työ ja toimeentulo</i>		Ero EU:sta/Kansallisen päätäntävällän vapautuminen	4	Tulo- ja varallisuuserojen tasaantuminen	62
Työllisyyden ja työpaikkojen lisääntyminen	228	Hyvien elinolojen turvaaminen globaalisti	5	Eriarvoisuuden vähentyminen	55
Riittävä, turvattu toimeentulo	48	Näkemykset globalisaatiosta	3	Syrjäytymisen vähentyminen ja ehkäisy	29
Työelämän uudistuminen	58	<i>Hyvinvointi ja hyvinvointipalvelut</i>		Osallisuuden lisääntyminen	3
Köyhyyden vähentyminen/poistaminen	30	Vanhusten hoiva ja hyvinvointi	104	Tulonjakokysymysten ratkaiseminen	4
Elinkustannusten alentuminen	13	Lasten ja nuorten hyvinvointi	37	<i>Kaupungistuminen</i>	
Eläkeläisten toimeentulo/eläkeuudistus	23	Terveydenhuollon parantuminen/toimivuus	86	Kaupungistumisen edistäminen	1
Palkkojen parantuminen	14	Hyvinvointi	20	<i>Hallinto ja politiikka</i>	
Elintason säilyttäminen/parantaminen	11	Lapsiperheiden tukeminen	14	Näkemykset puolueista	24
<i>Ilmasto ja ympäristö</i>		Elämän laadullinen kehitys	16	Vastuullinen, luotettava politiikka	29
Ympäristöystävällisyyden – ja suojelun lisääntyminen	185	Yhteisöllisyys	14	Hallinnon uudistuminen	18
Ilmastonmuutoksen pysäyttäminen	178	Yksinäisyyden vähentyminen	2	Poliittisen järjestelmän uudistaminen	11
Kestävän kulutuksen ja kierrätyksen edistäminen	103			Korruption häviäminen	10
Kestävän kehityksen edistäminen	24			Muutos hallituksen tai eduskunnan toiminnassa	6
Kierto- tai biotalous	13				
Energiatuotannon uudistuminen/hiilineutraalimpi	35				
Eläinten hyvinvoinnin parantuminen	14				
Yritykset kestävimiksi	10				
Ilmastonmuutoksella pelottelu loppuisi	4				

ERI TOIMIJOIDEN ROOLI TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAMISESSA

Kuinka suurta muutosta toimijoiden tulisi saada aikaan?

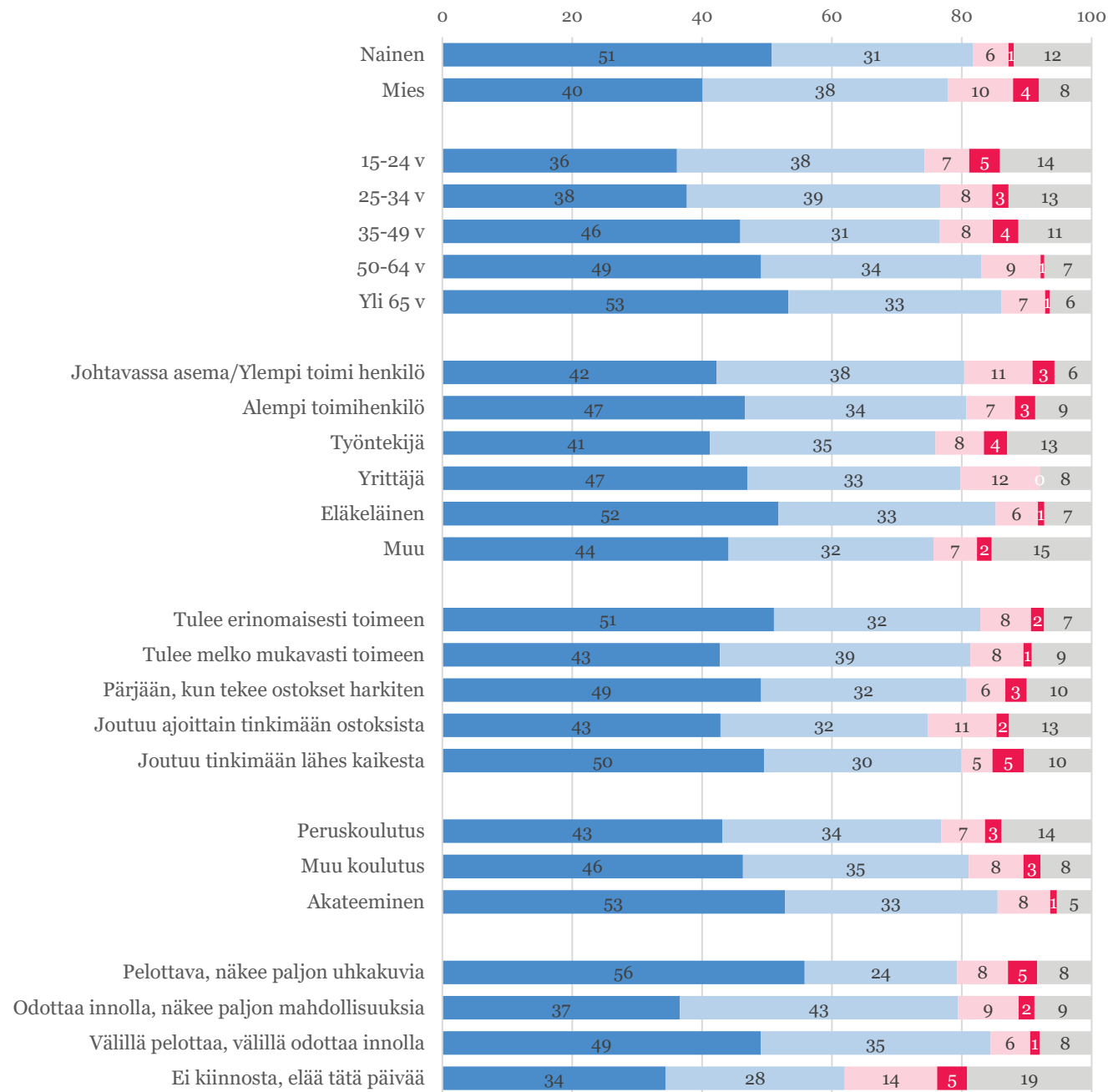
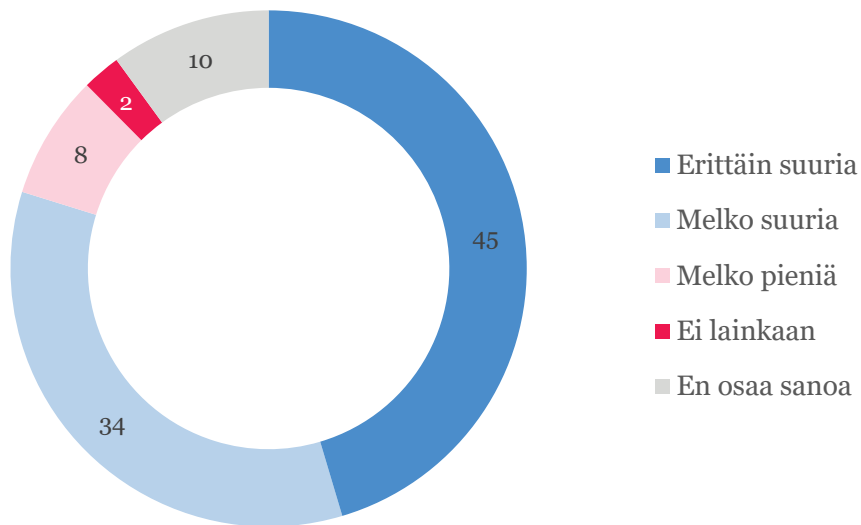
Toimijoiden rooli muutoksen aikaansaamisessa

Kuinka suurta muutosta seuraavien toimijoiden tulisi saada aikaan, jotta vastaamme...

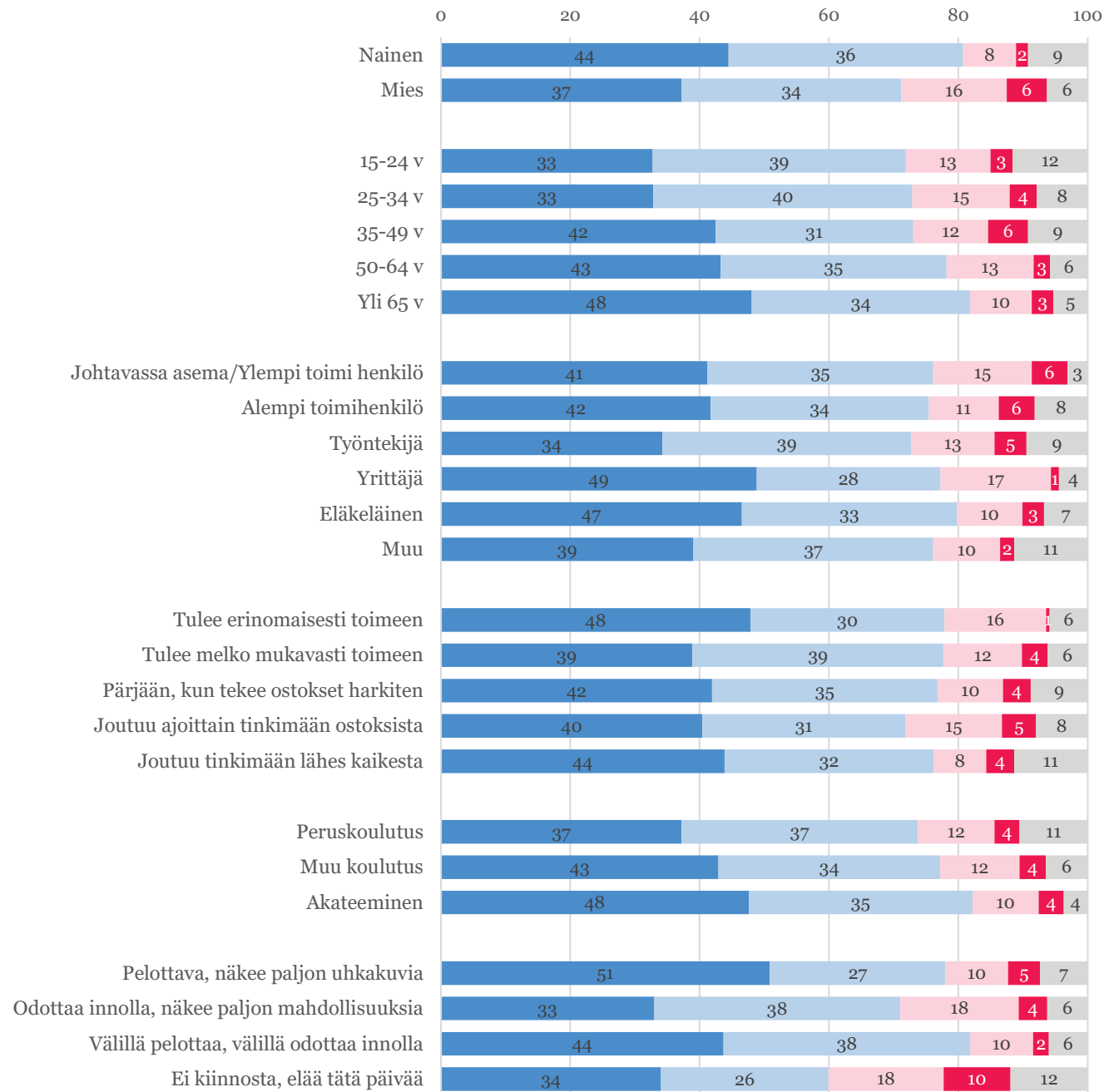
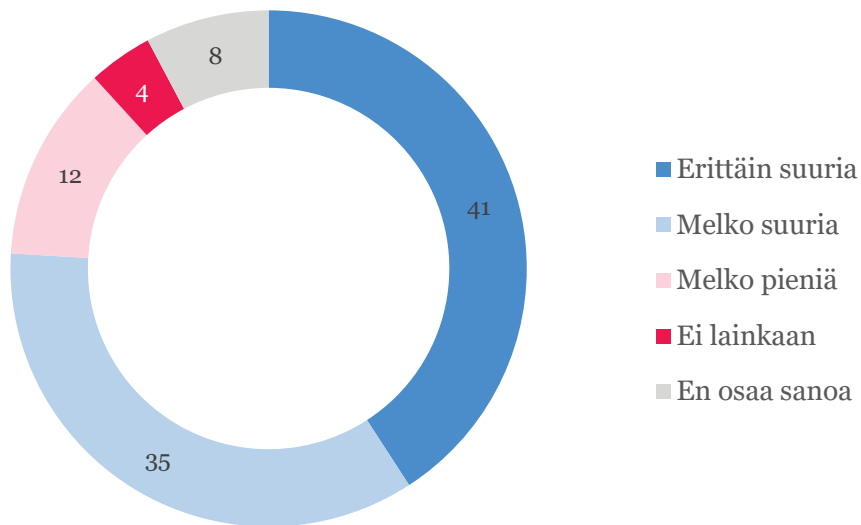
Kuinka suuria muutoksia seuraavien toimijoiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme **ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?**

Kuinka suuria muutoksia
valtiorhallinnon
 pitäisi saada aikaan, jotta
 vastaamme
ilmastonmuutokseen ja
luonnonvarojen
ylikulutukseen?

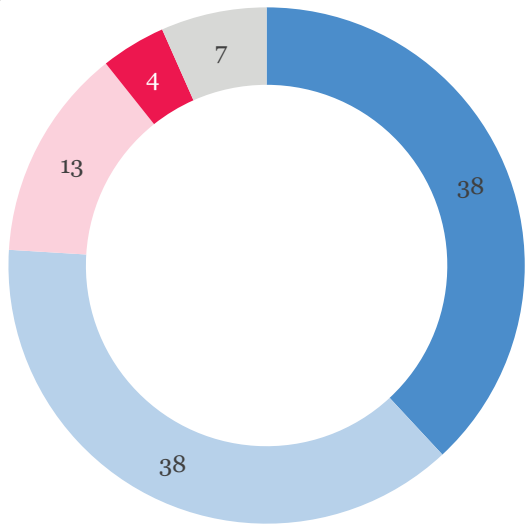

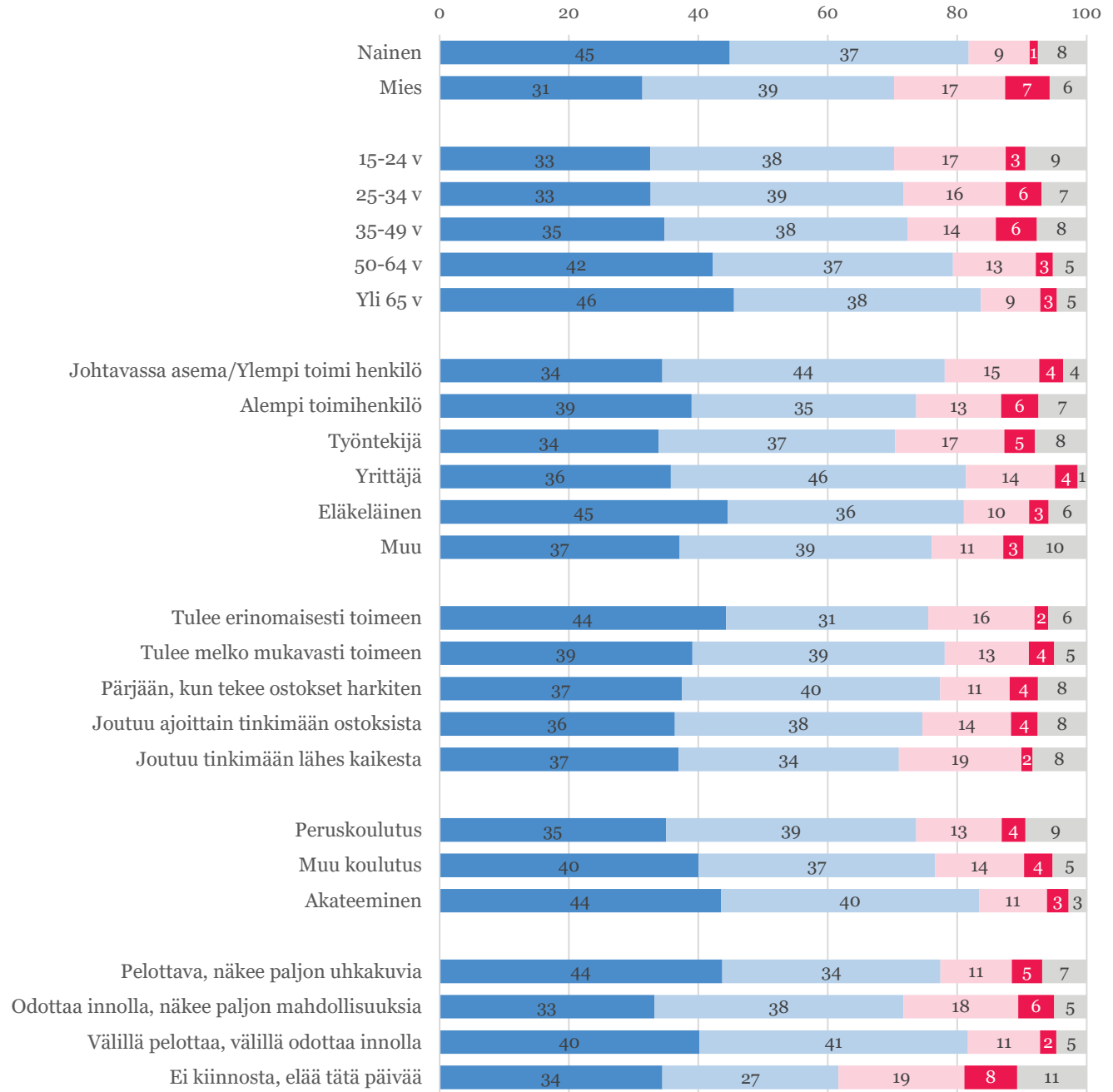
Kuinka suuria muutoksia puolueiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?

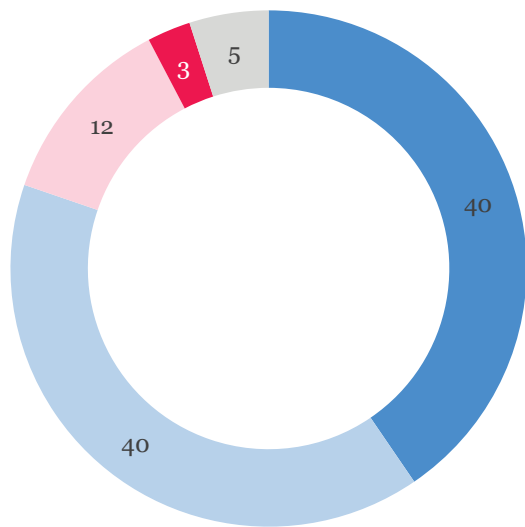
Kuinka suuria muutoksia median ja mielipidevaikuttajien pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?

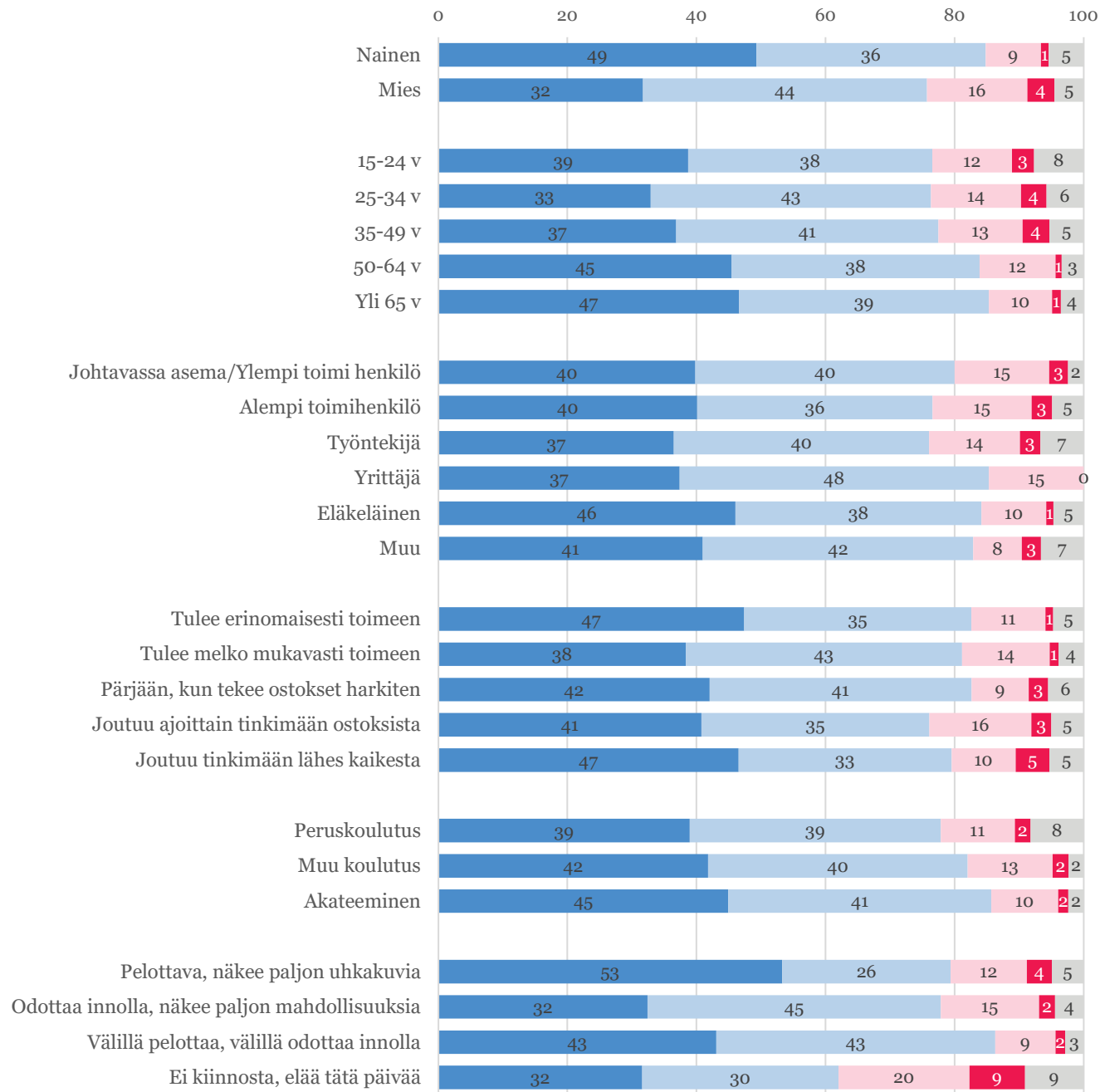
- Erittäin suuria
- Melko suuria
- Melko pieniä
- Ei lainkaan
- En osaa sanoa

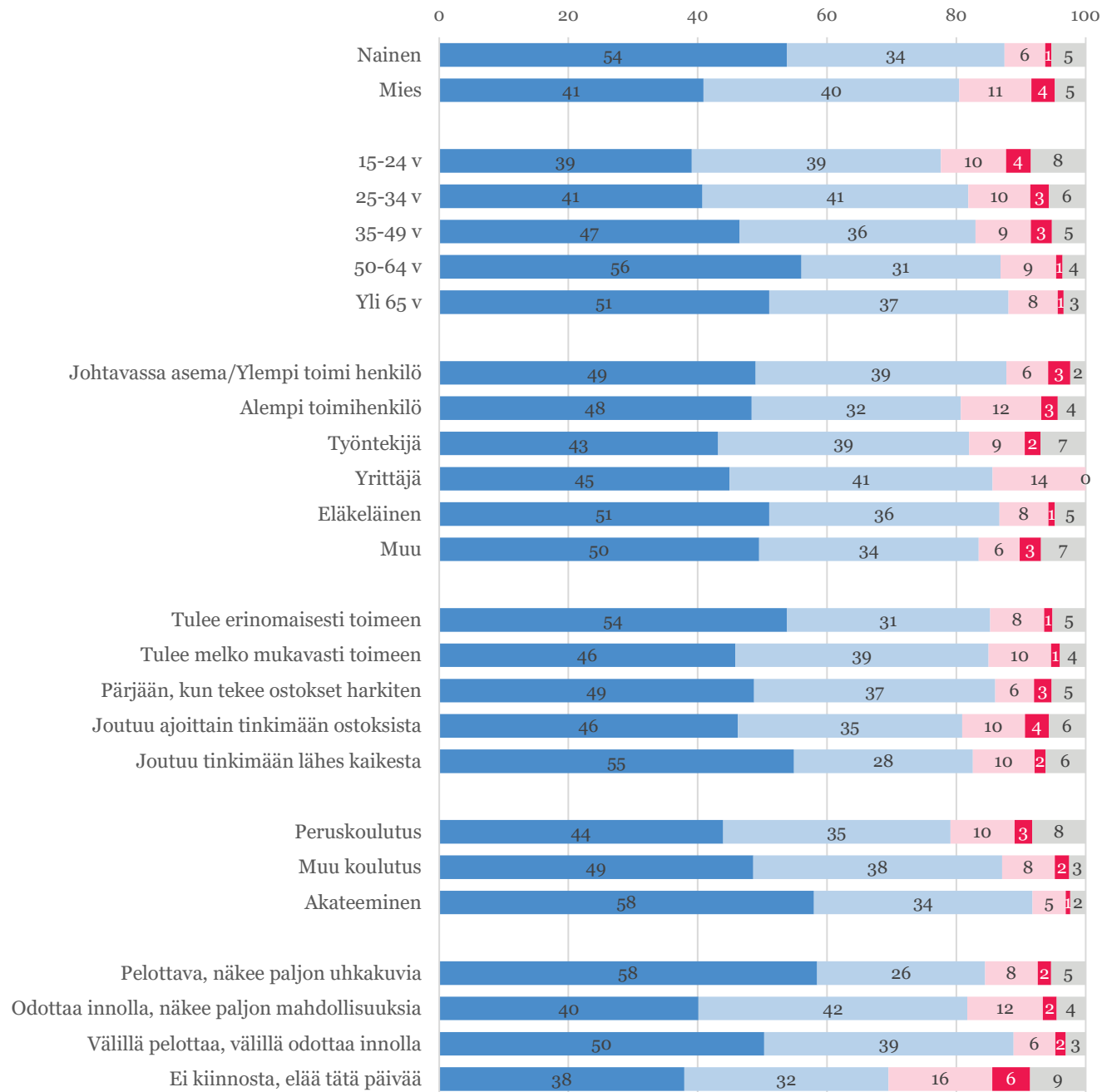
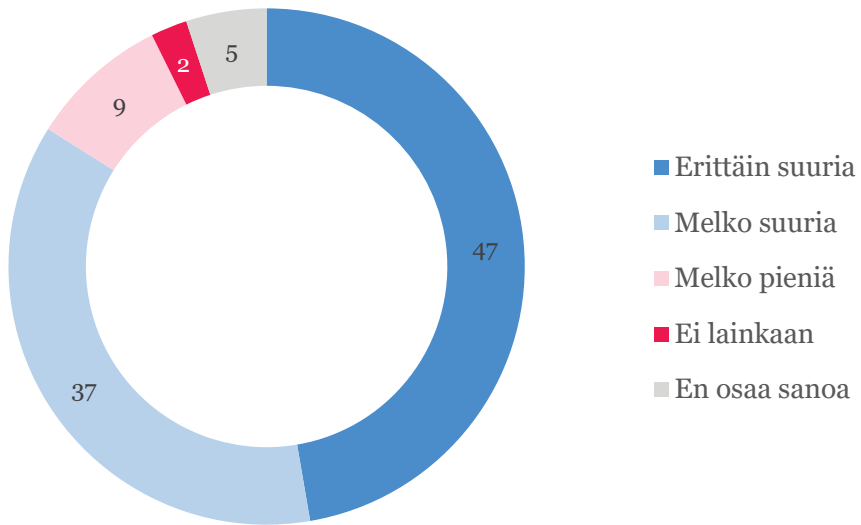
Kuinka suuria muutoksia
kuntien ja kaupunkien
 pitäisi saada aikaan, jotta
 vastaamme
ilmastonmuutokseen ja
luonnonvarojen
ylikulutukseen?

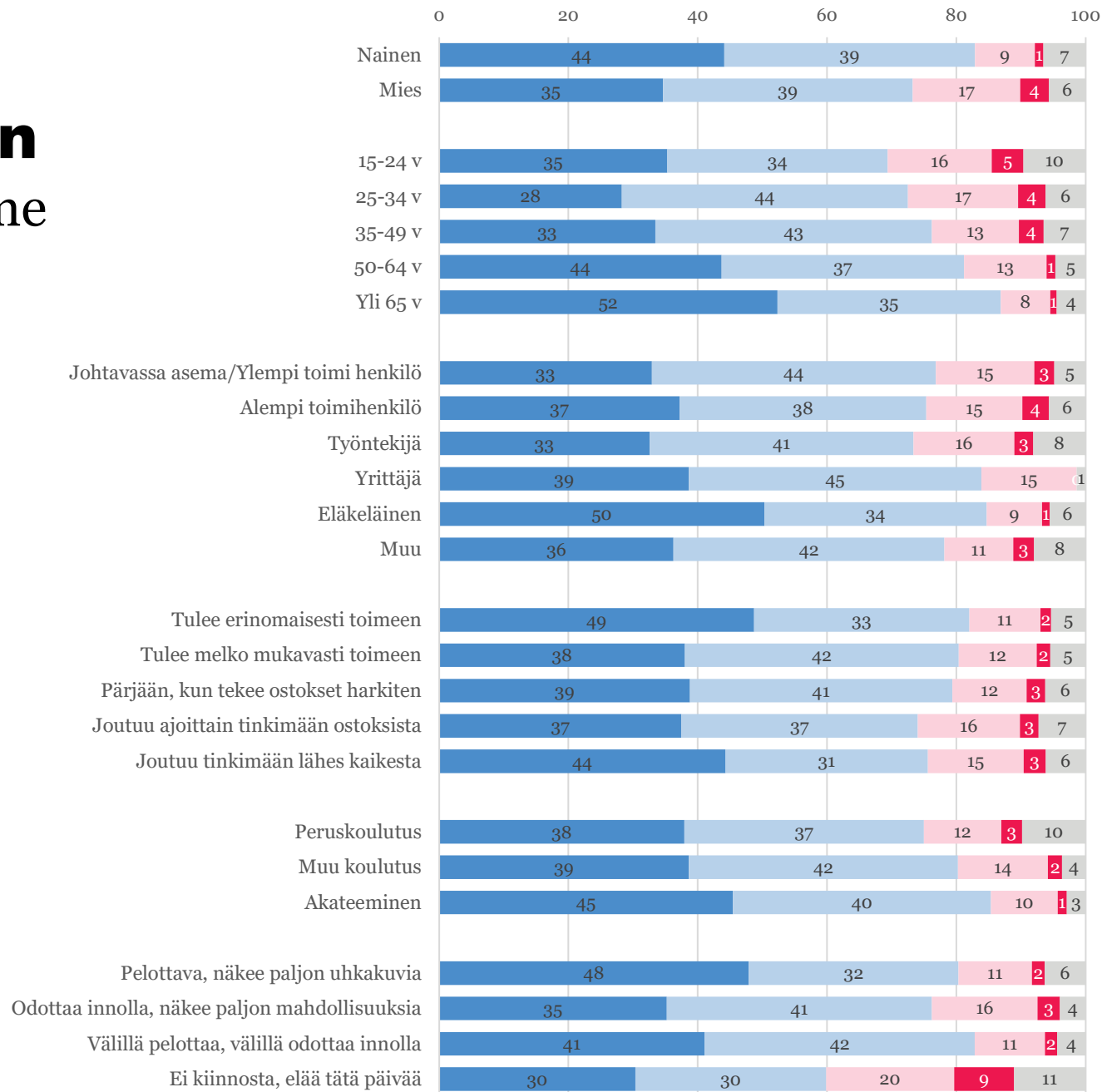
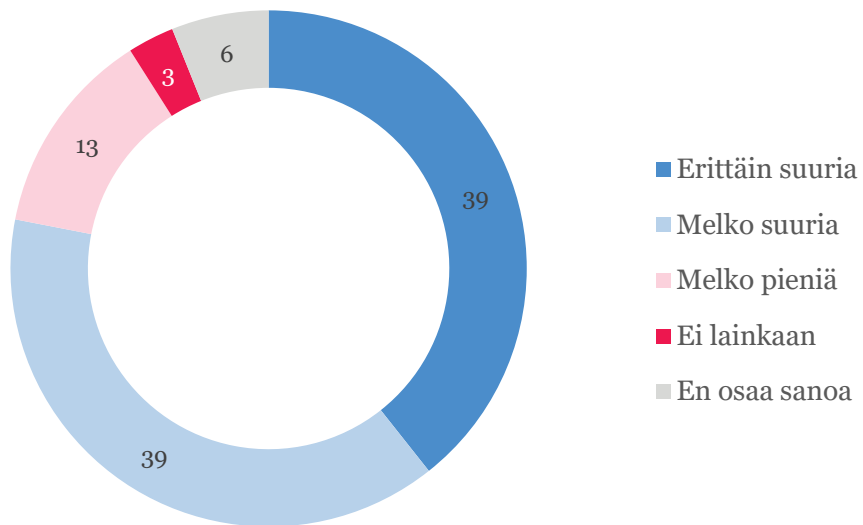
- Erittäin suuria
- Melko suuria
- Melko pieniä
- Ei lainkaan
- En osaa sanoa

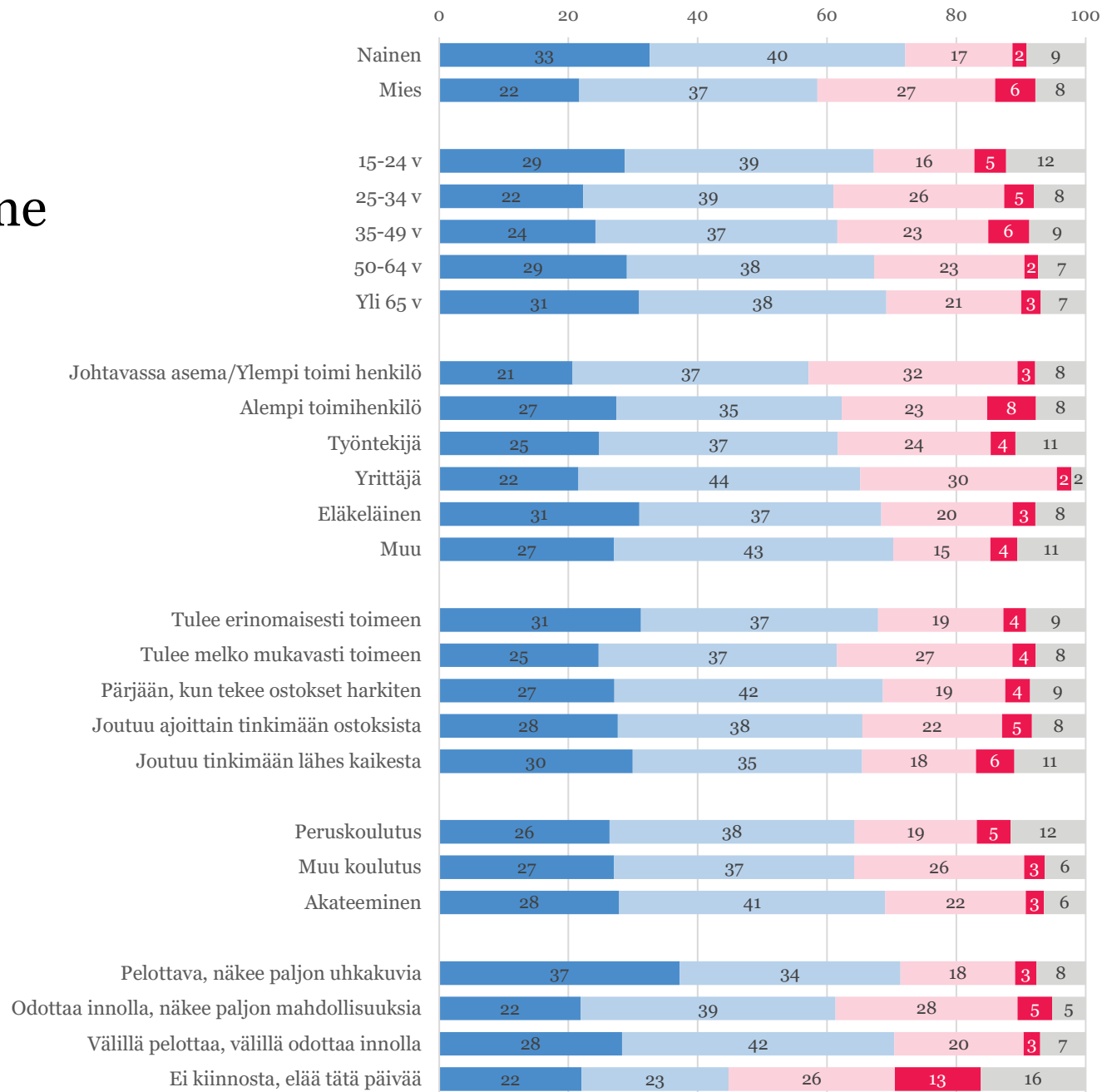
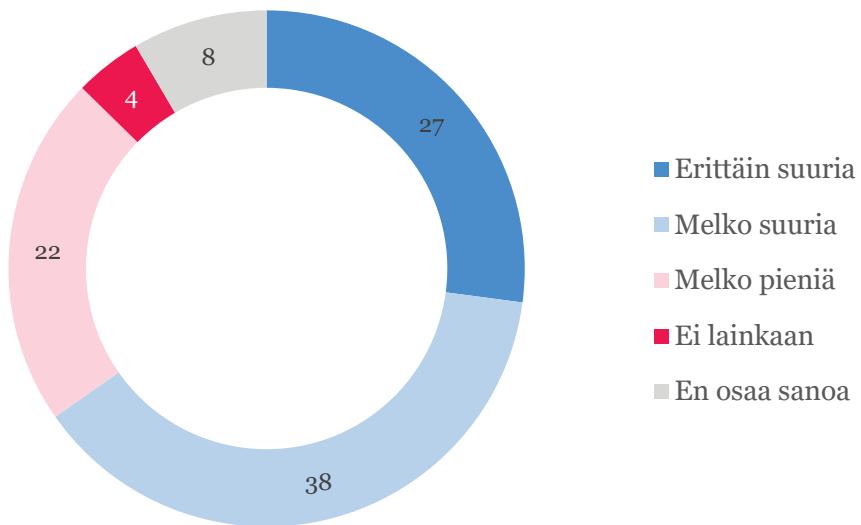
Kuinka suuria muutoksia yritysten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?

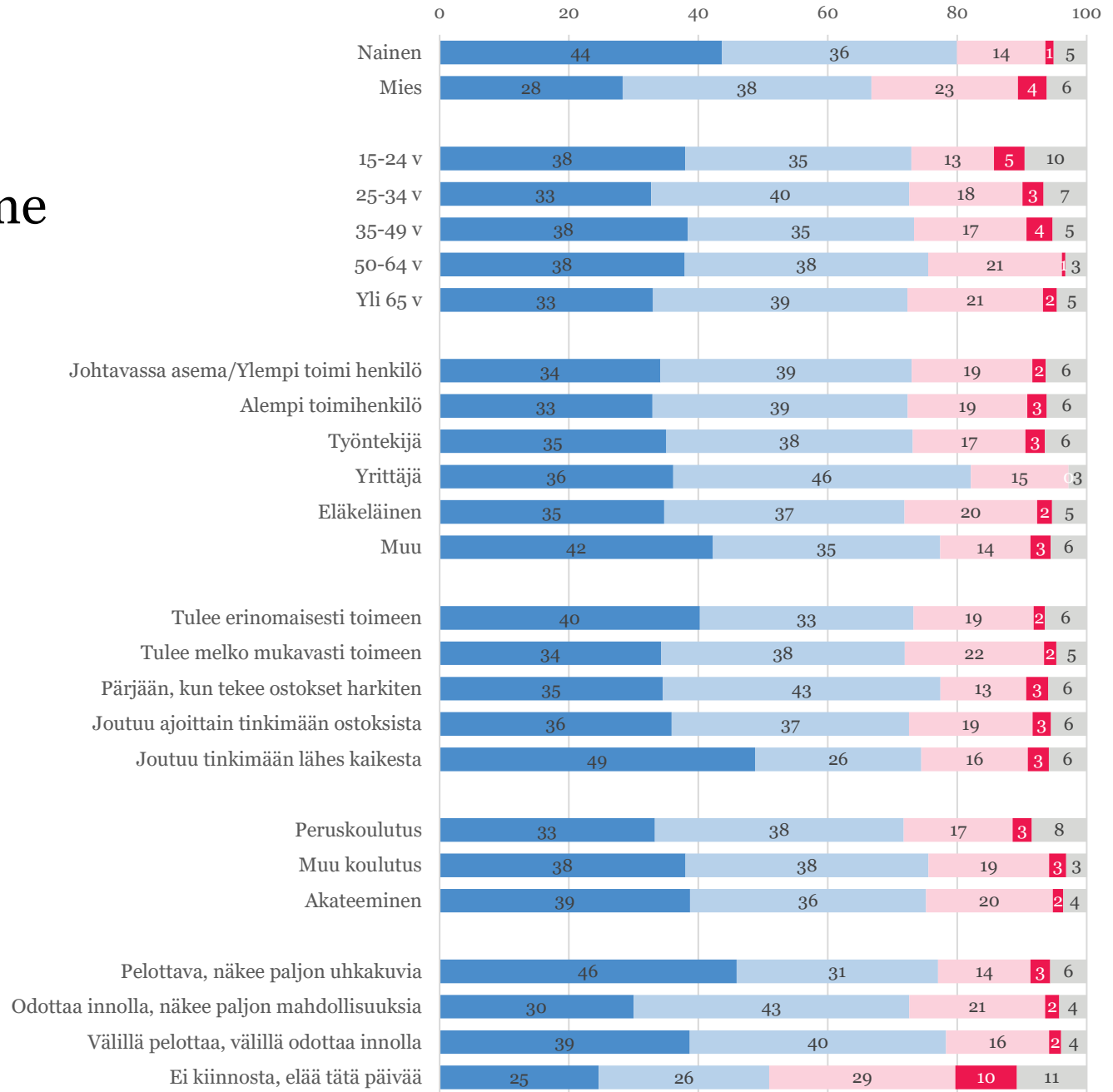
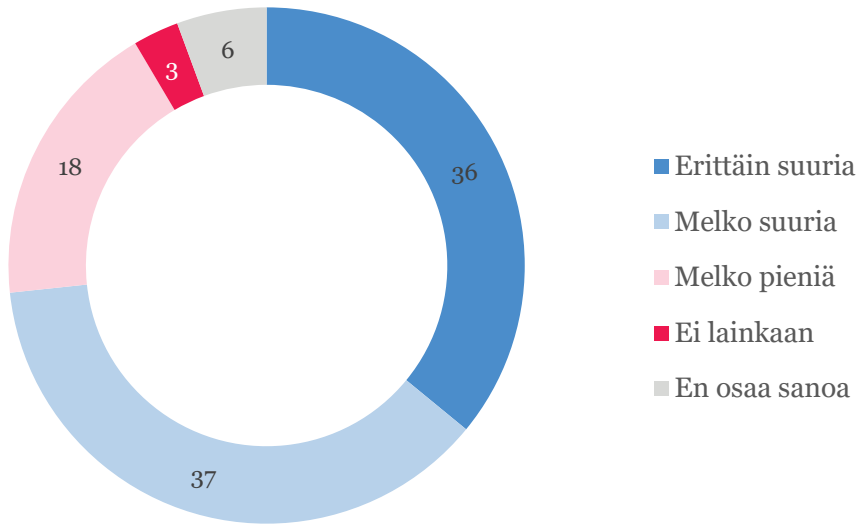
Kuinka suuria muutoksia tutkimus- ja oppilaitosten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?

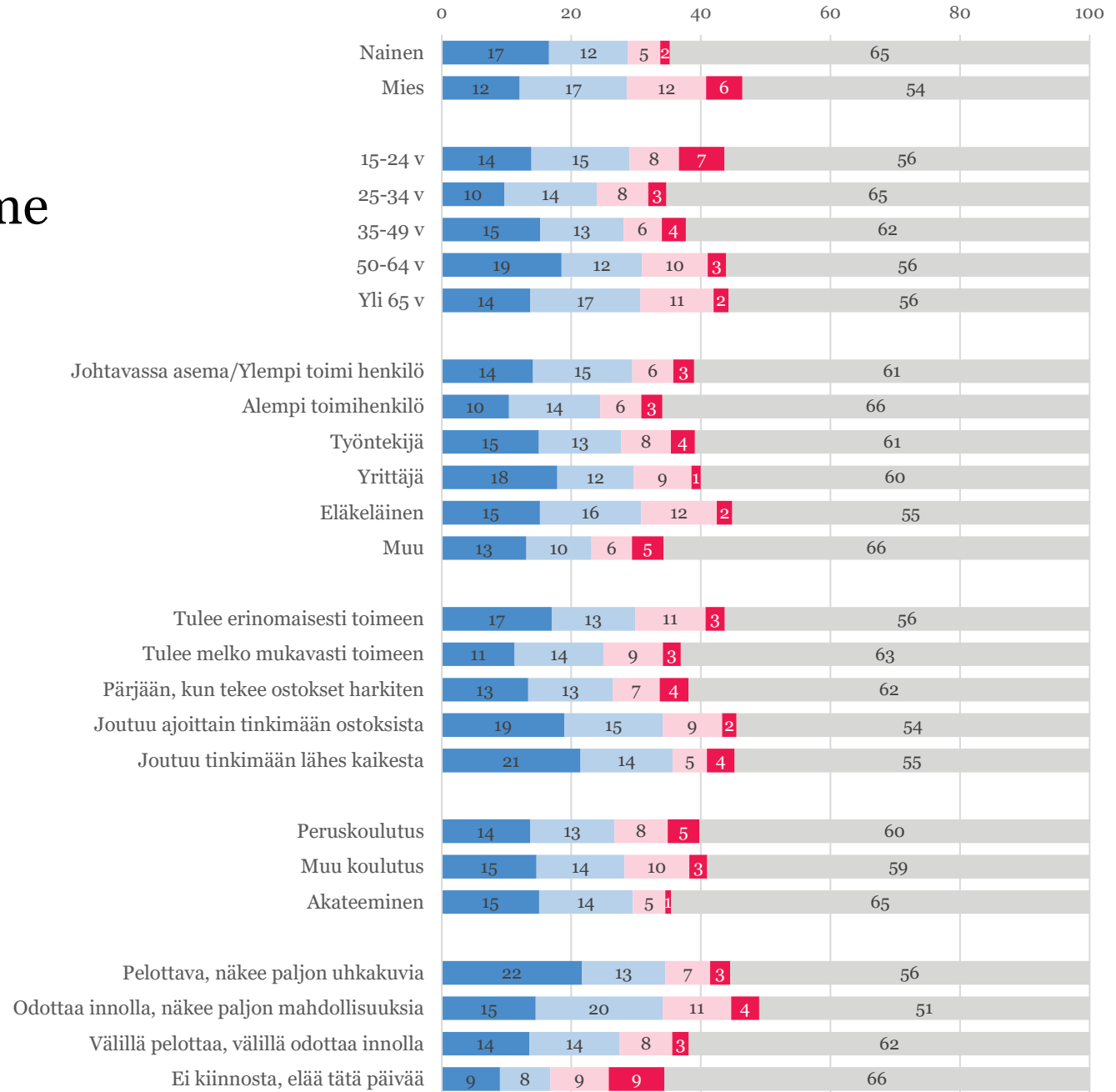
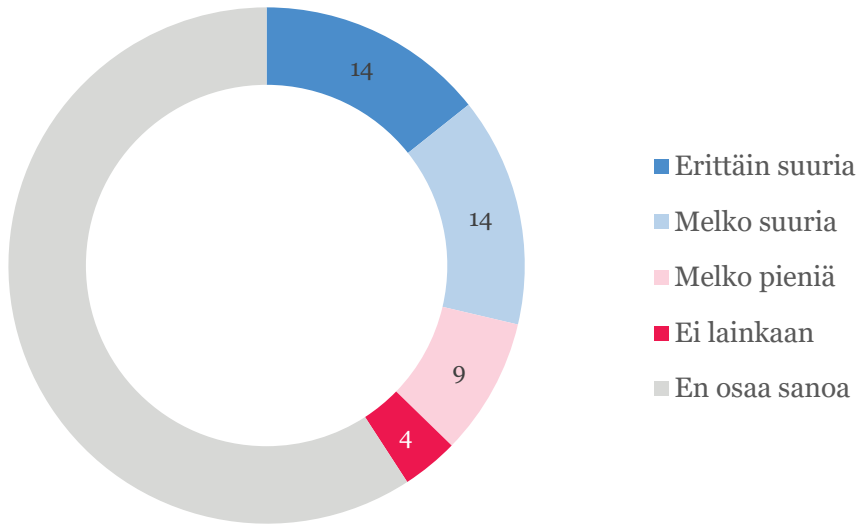
Kuinka suuria muutoksia järjestöjen pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?

Kuinka suuria muutoksia kansalaisten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?

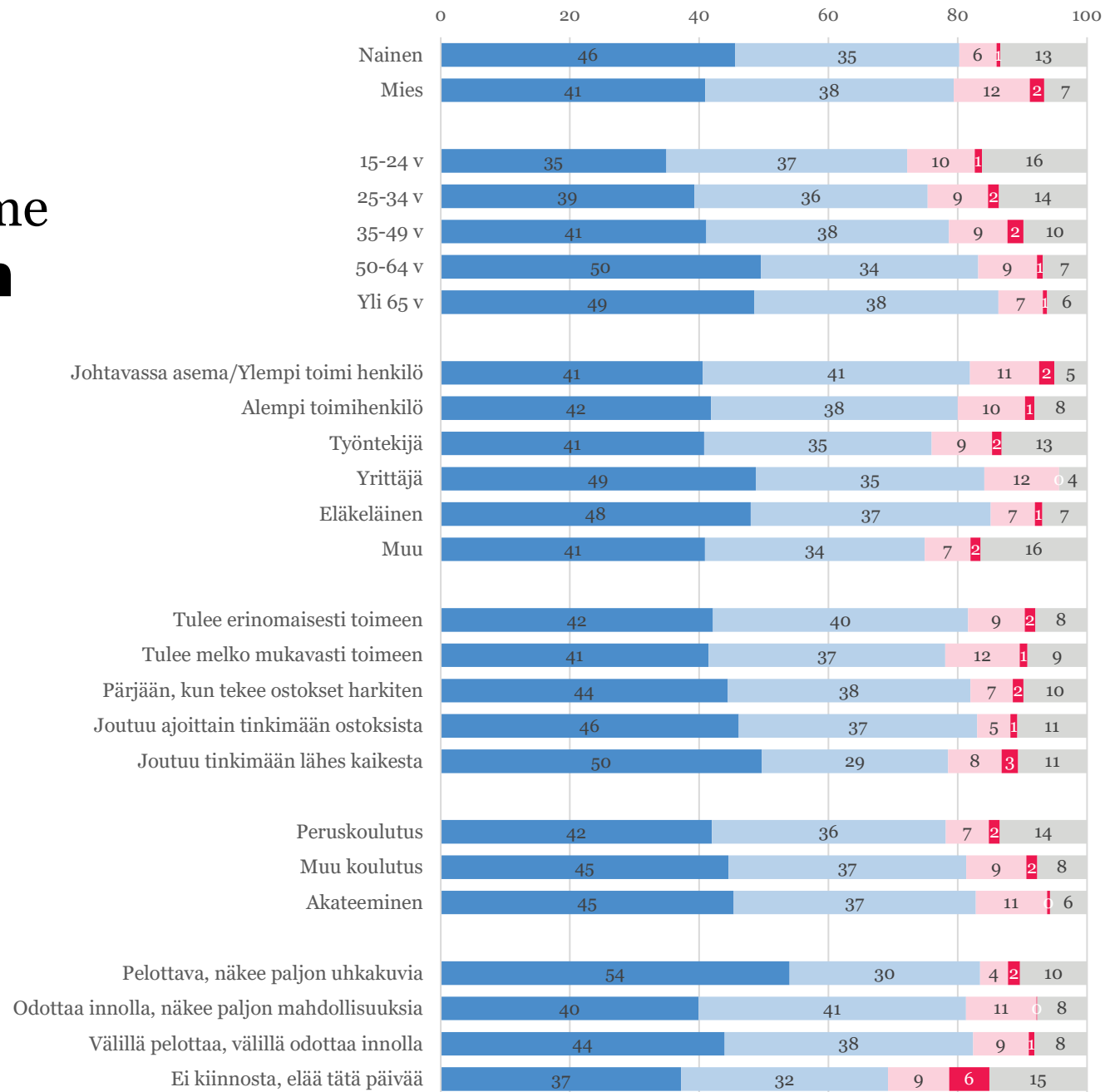
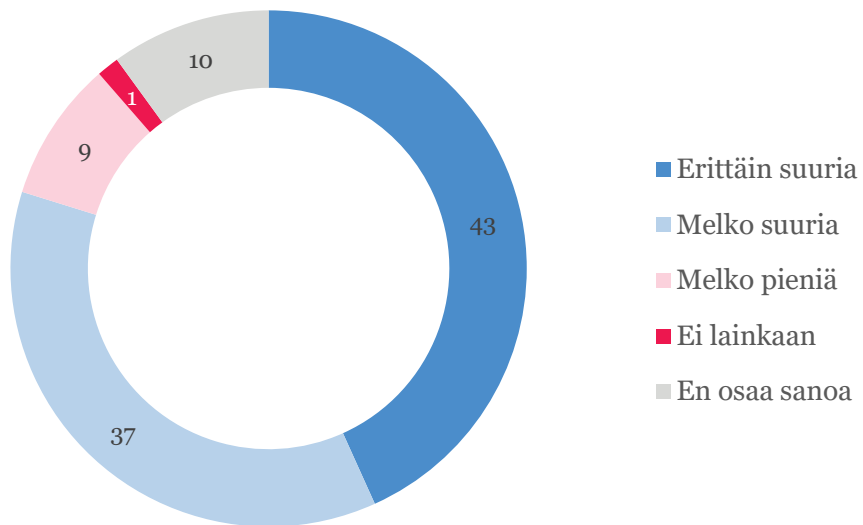
Kuinka suuria muutoksia muiden toimijoiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme ilmastonmuutokseen ja luonnonvarojen ylikulutukseen?

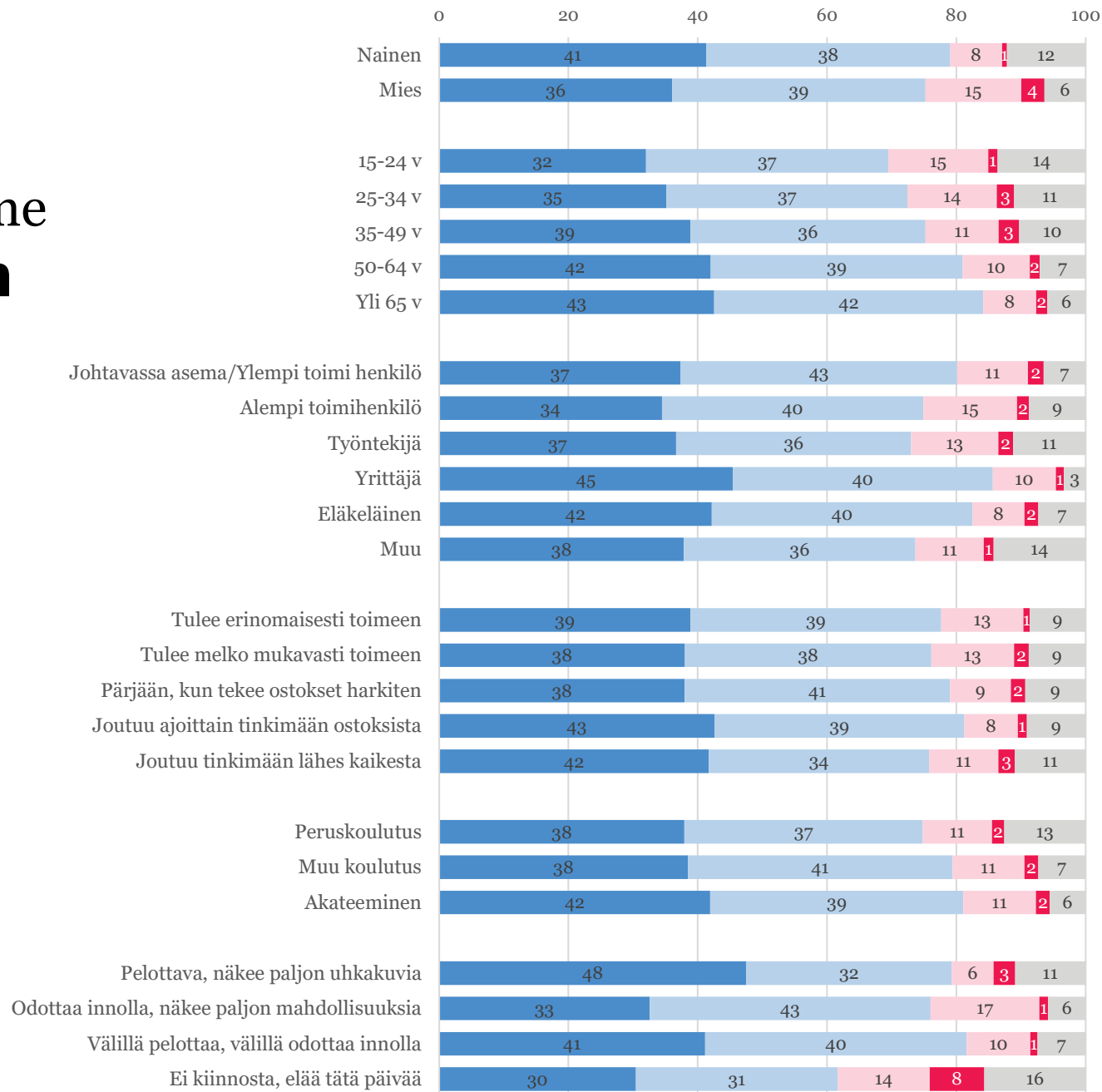
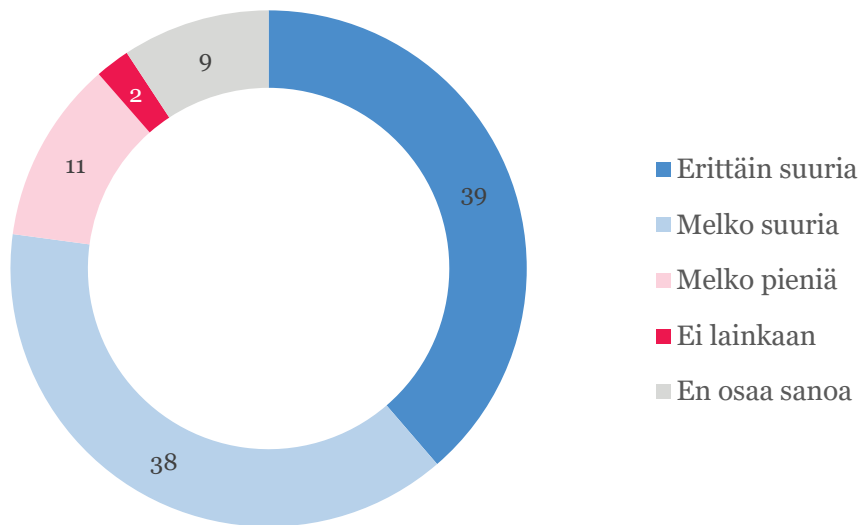

Kuinka suuria muutoksia seuraavien toimijoiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme **kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?**

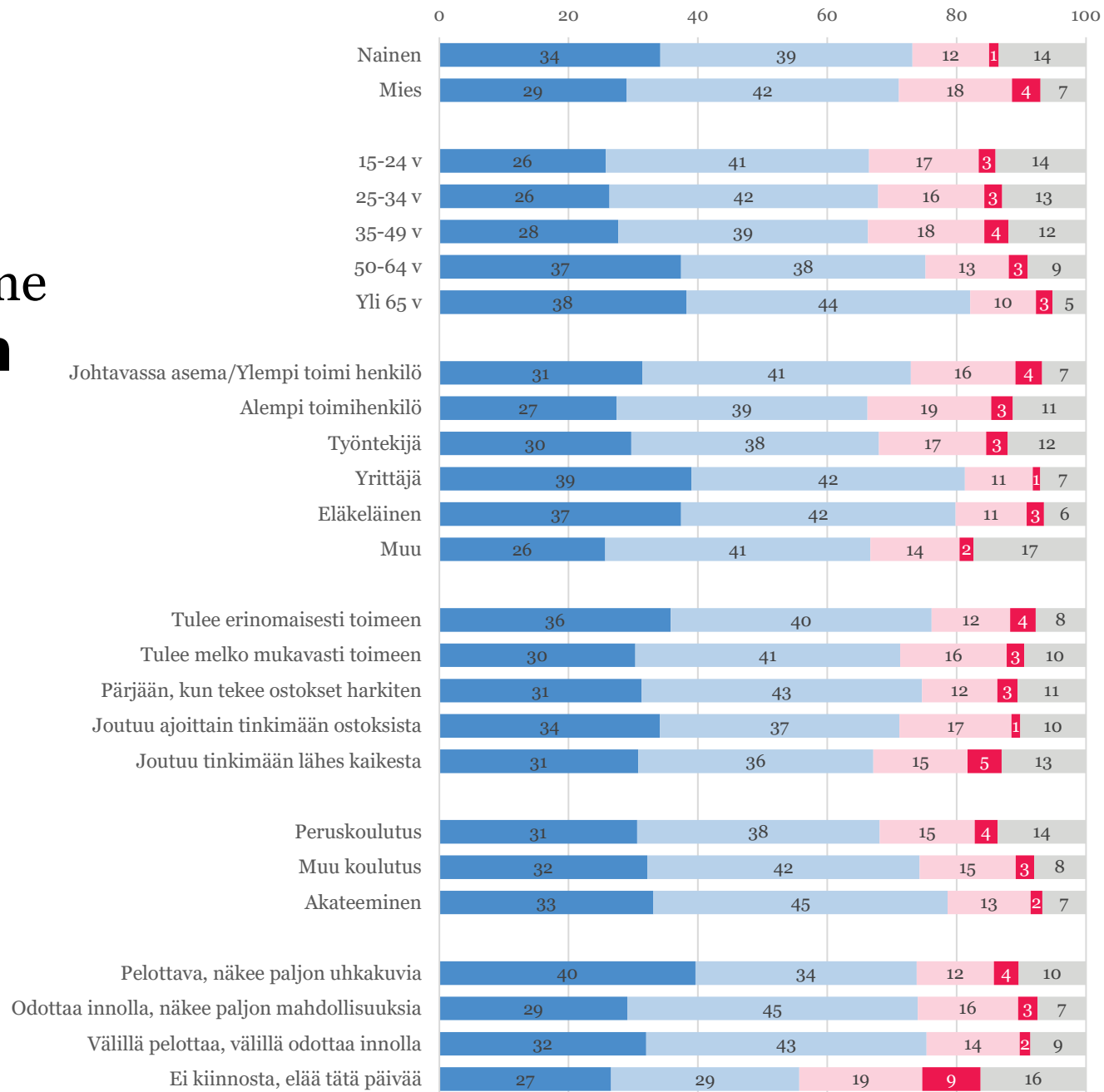
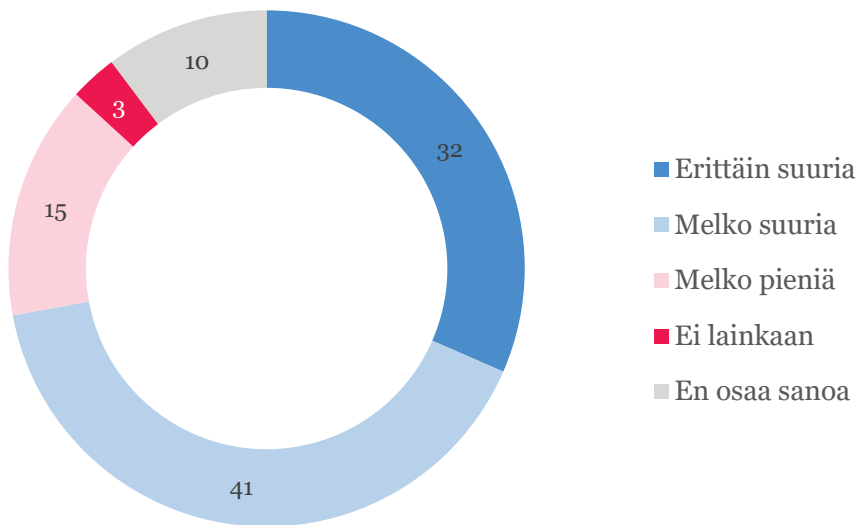
Kuinka suuria muutoksia valtionhallinnon pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

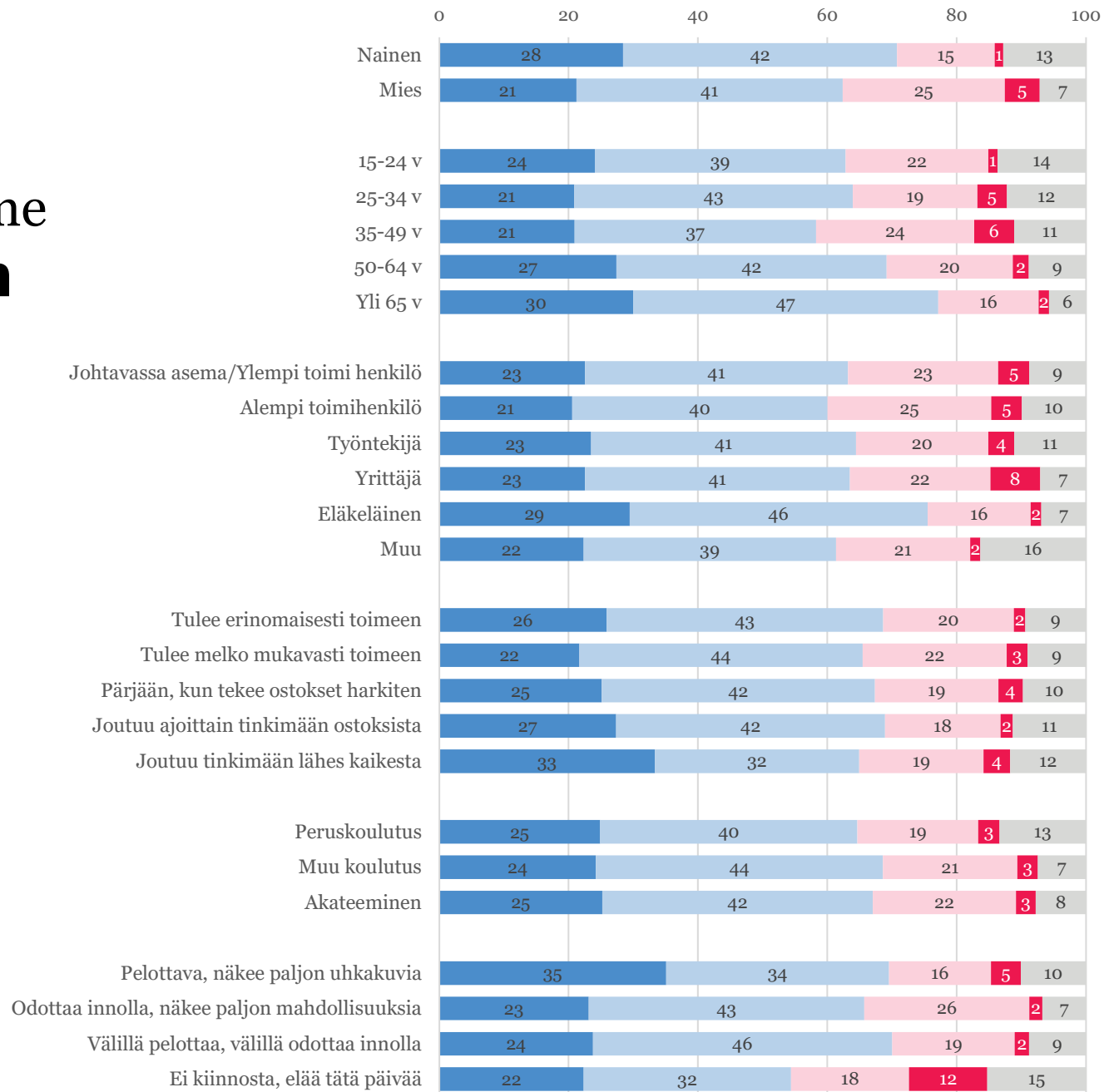
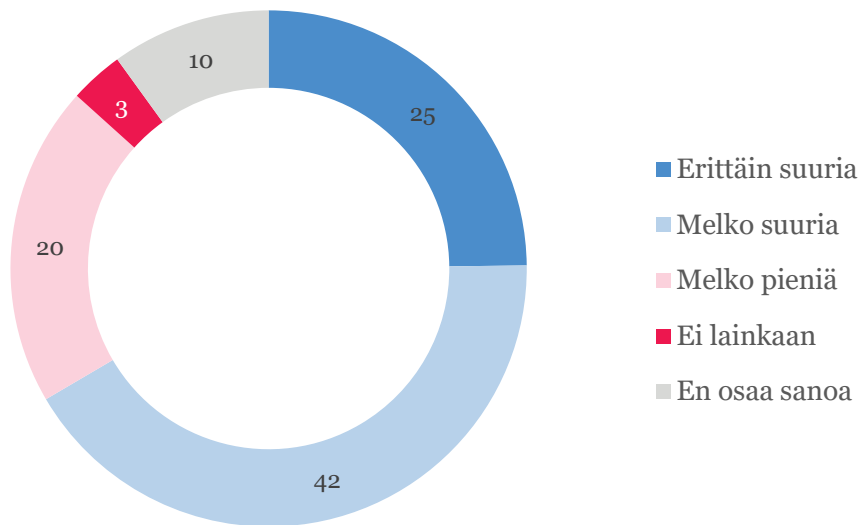
Kuinka suuria muutoksia puolueiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

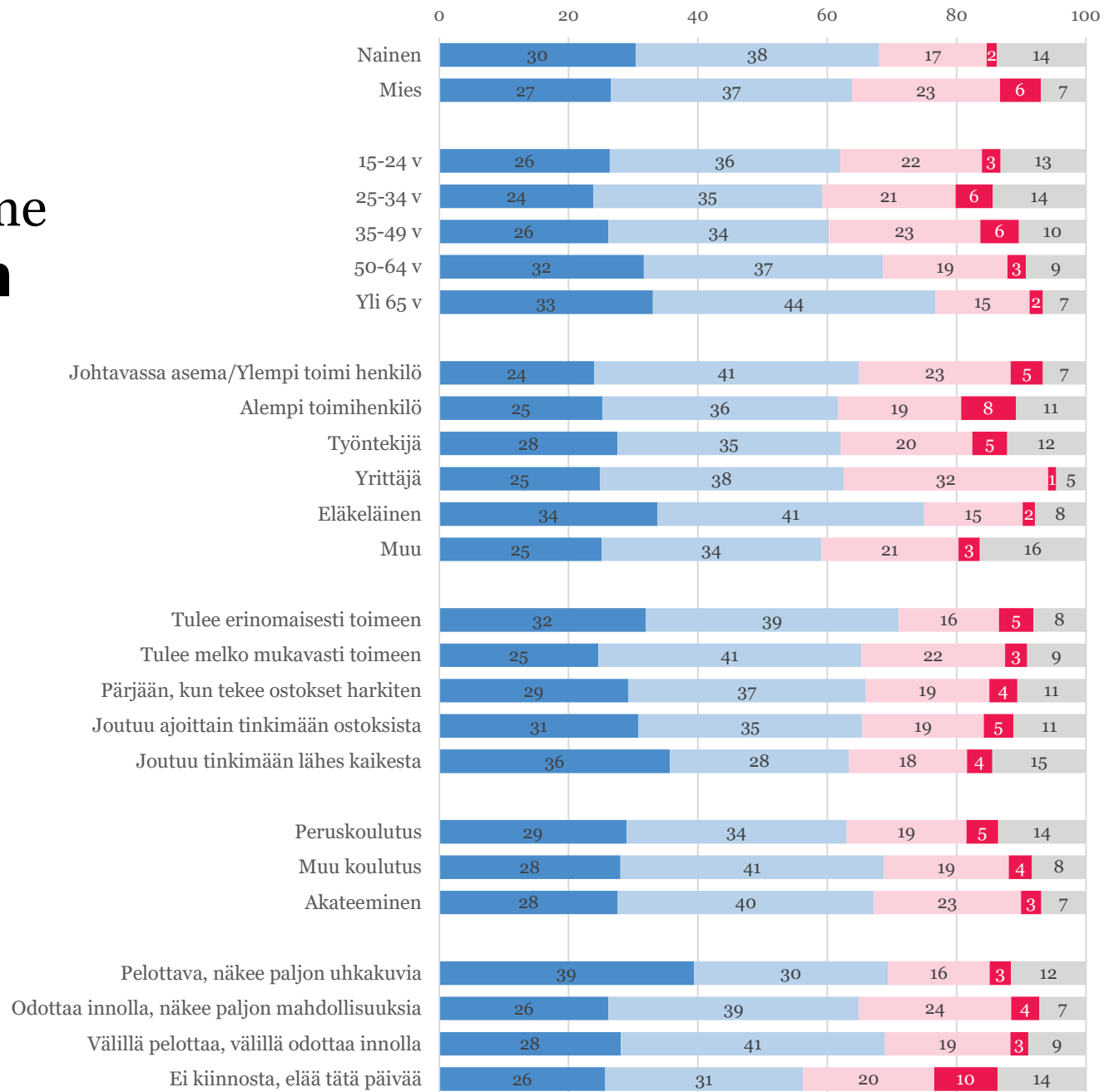
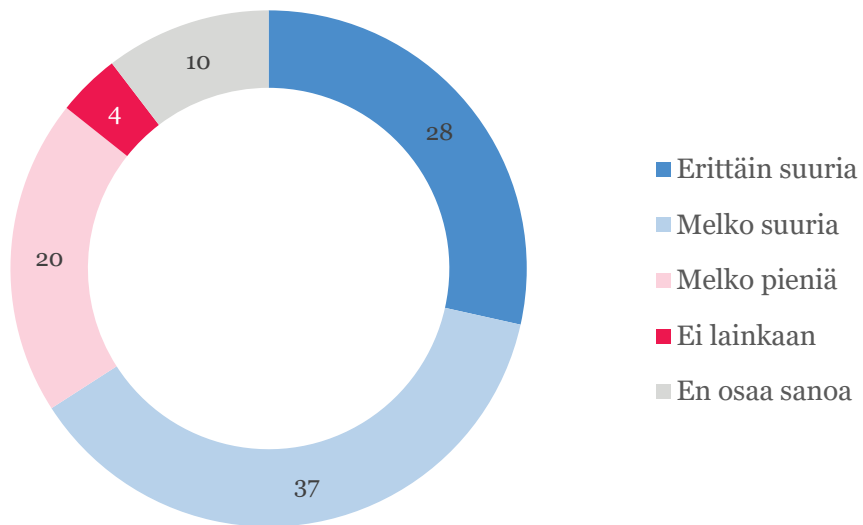
Kuinka suuria muutoksia median ja mielipidevaikuttajien pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

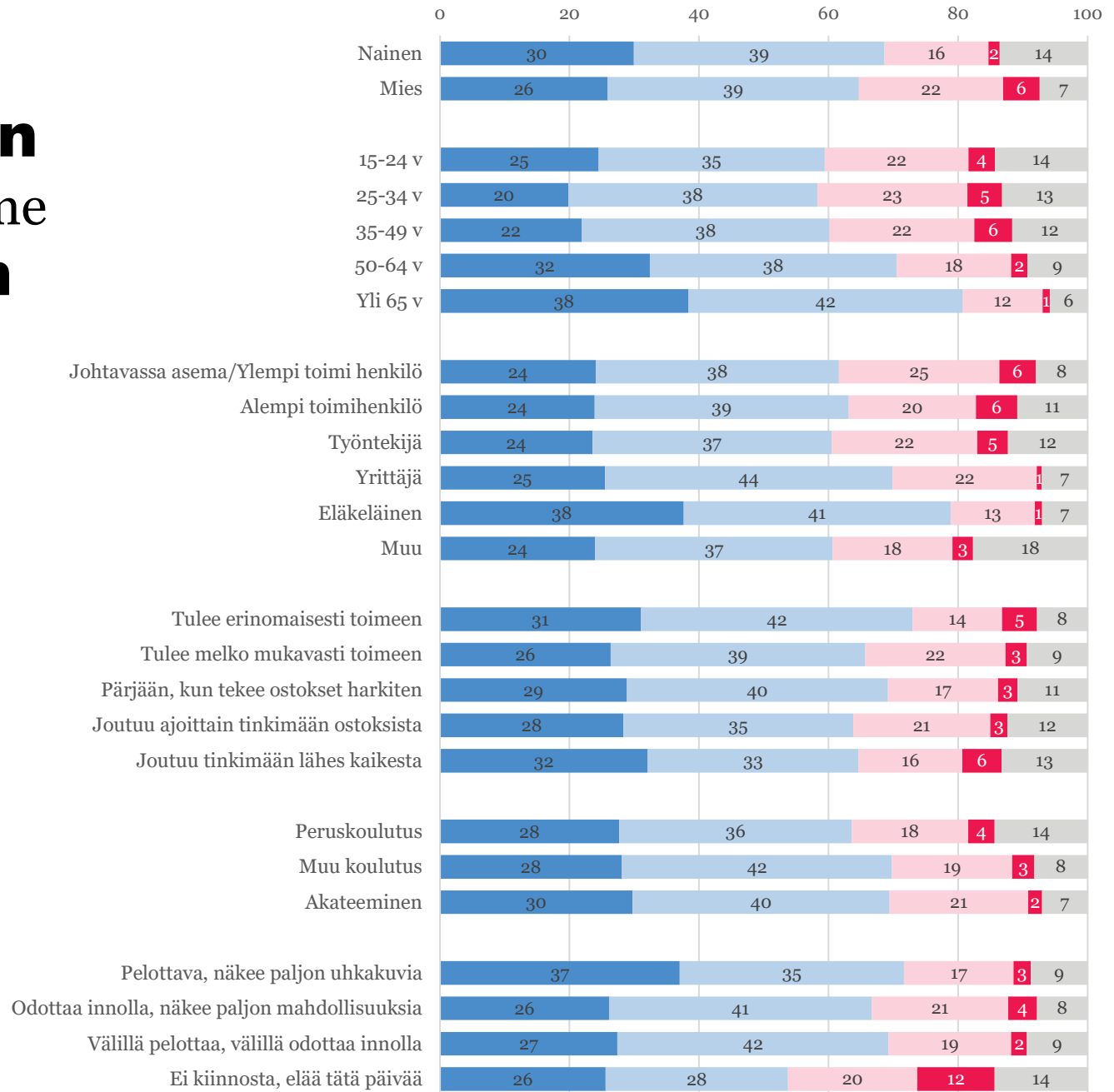
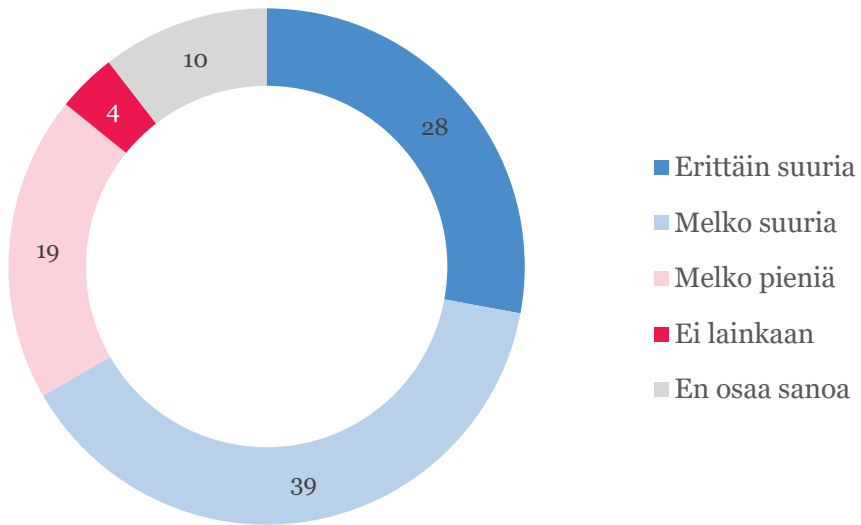
Kuinka suuria muutoksia kuntien ja kaupunkien pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

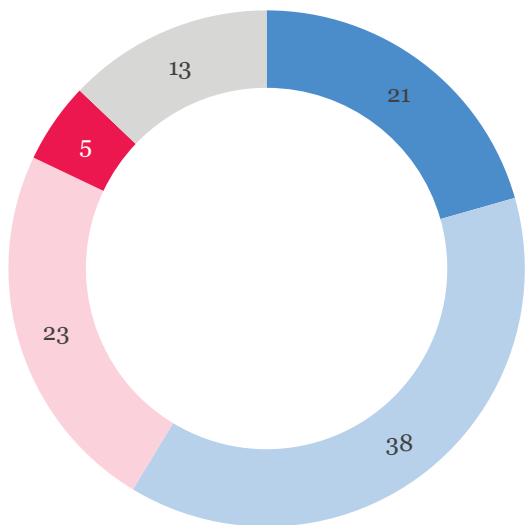
Kuinka suuria muutoksia yritysten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

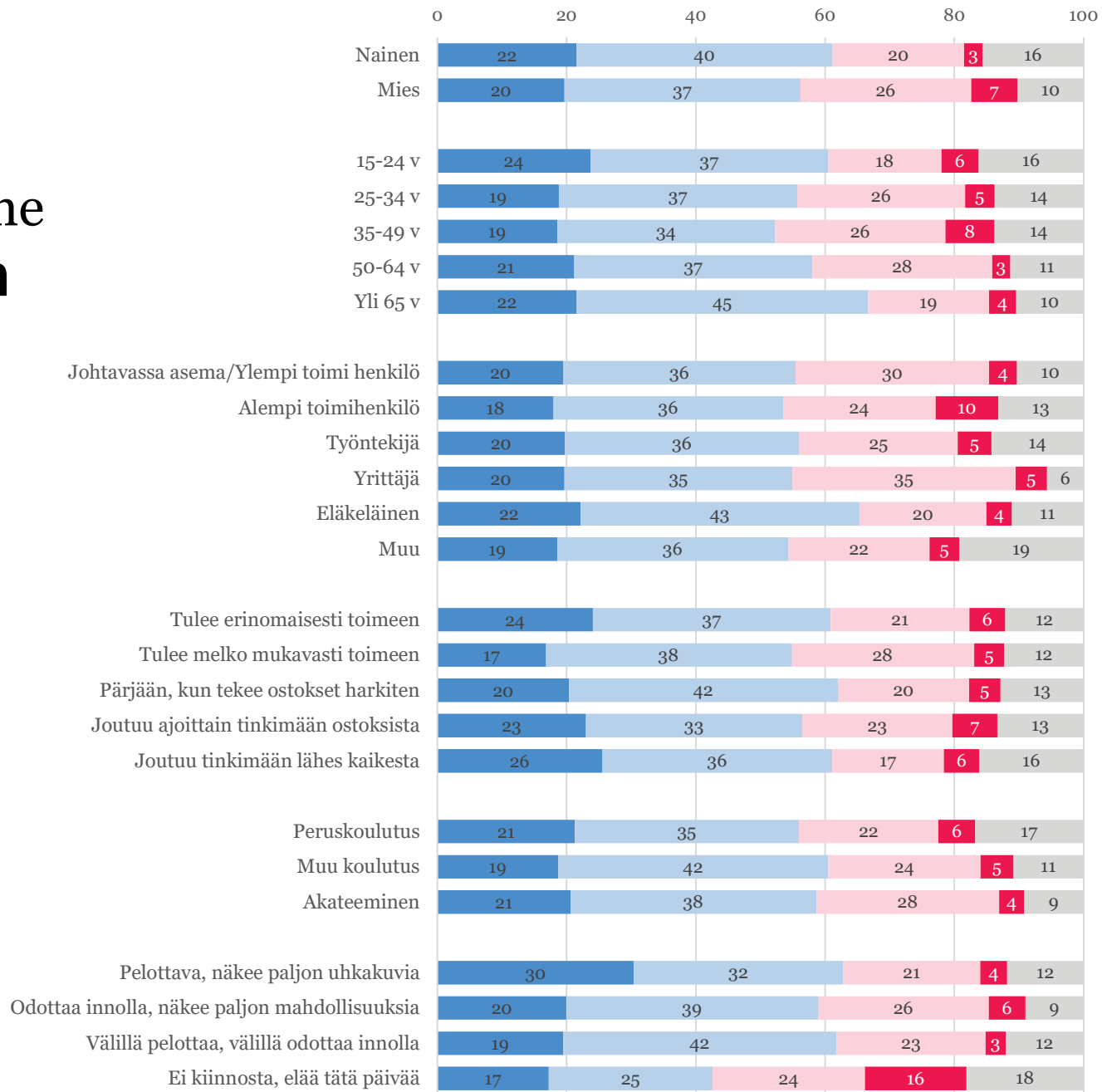
Kuinka suuria muutoksia tutkimus- ja oppilaitosten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

Kuinka suuria muutoksia järjestöjen pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

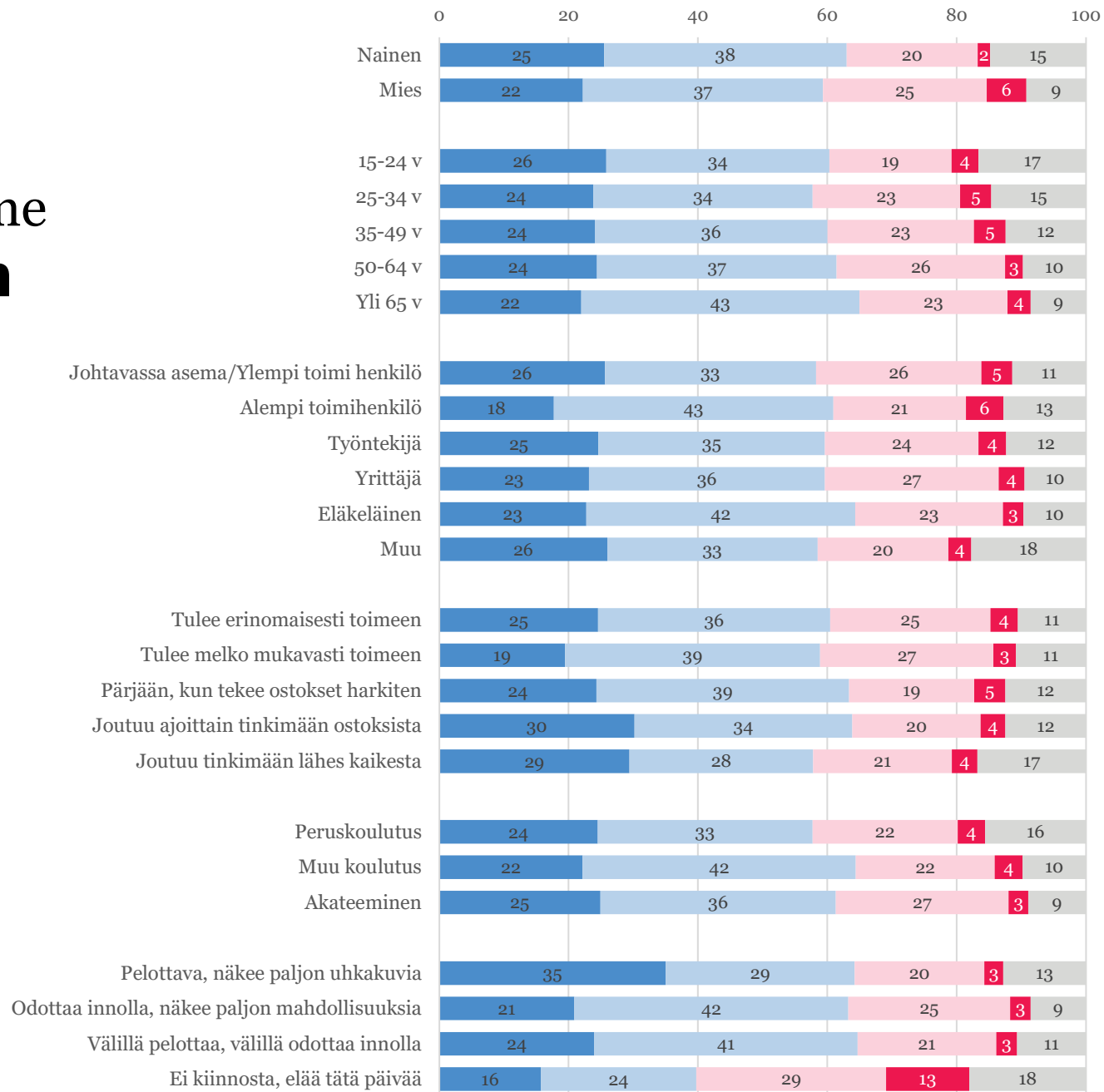
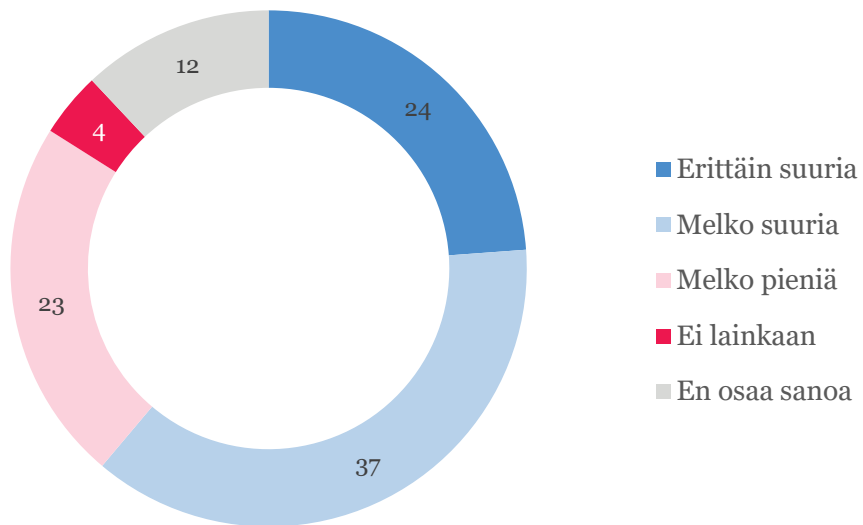

- Erittäin suuria
- Melko suuria
- Melko pieniä
- Ei lainkaan
- En osaa sanoa

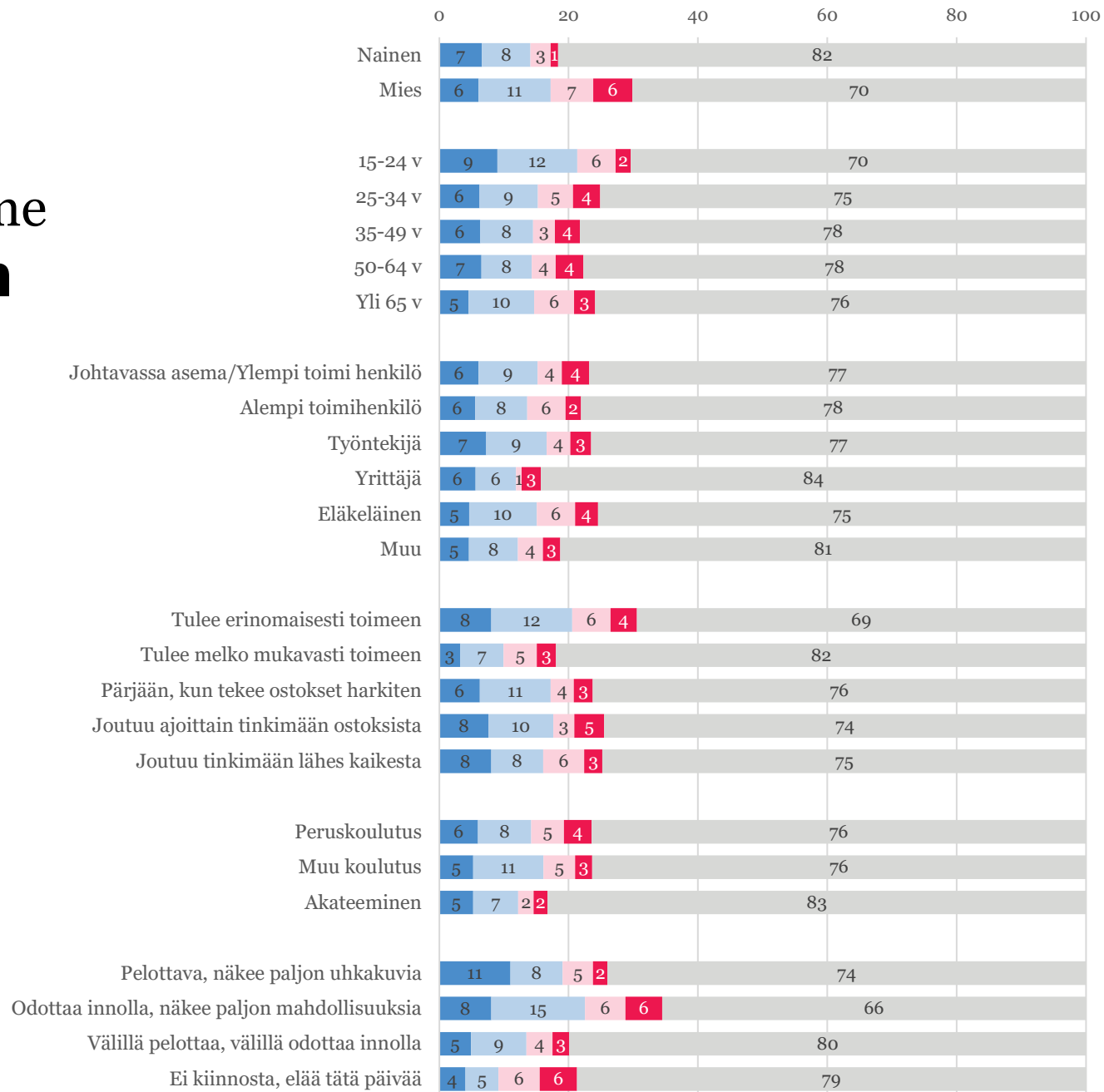
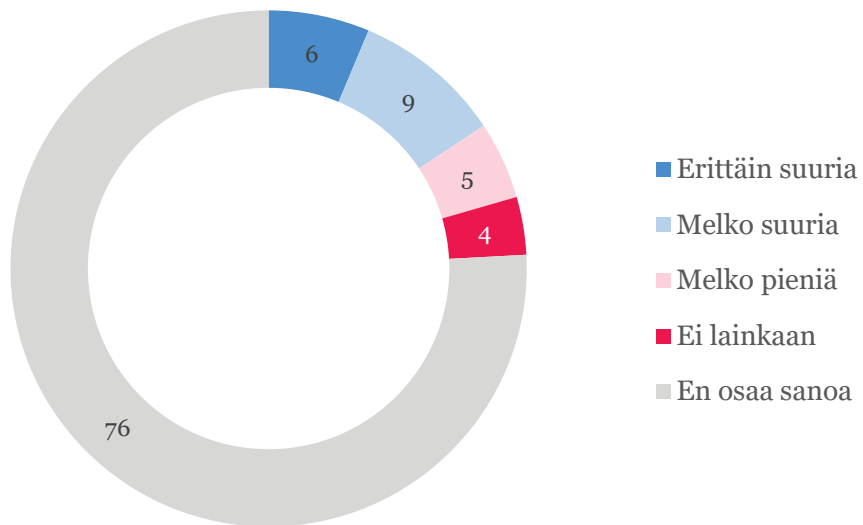

Kuinka suuria muutoksia kansalaisten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

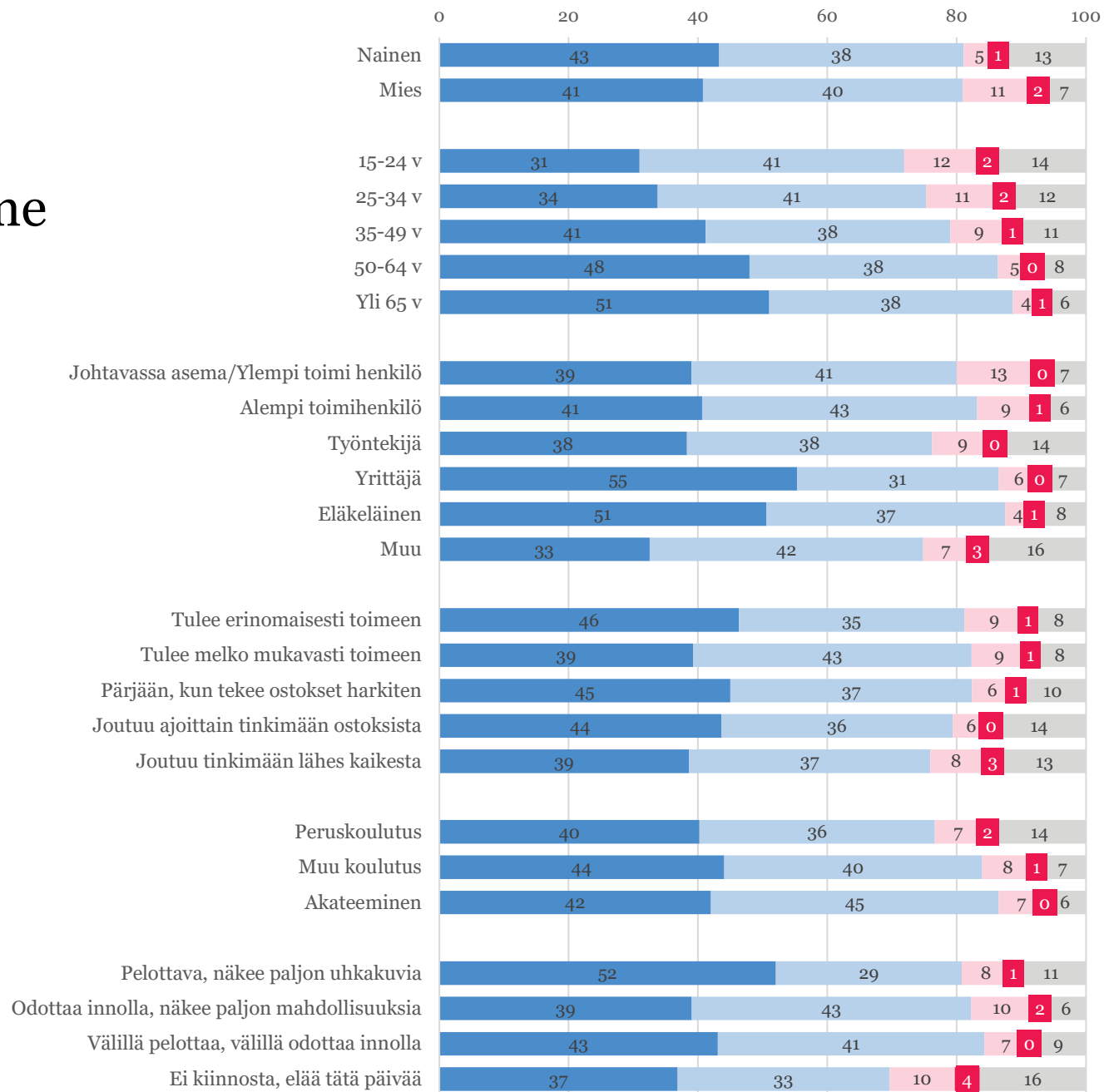
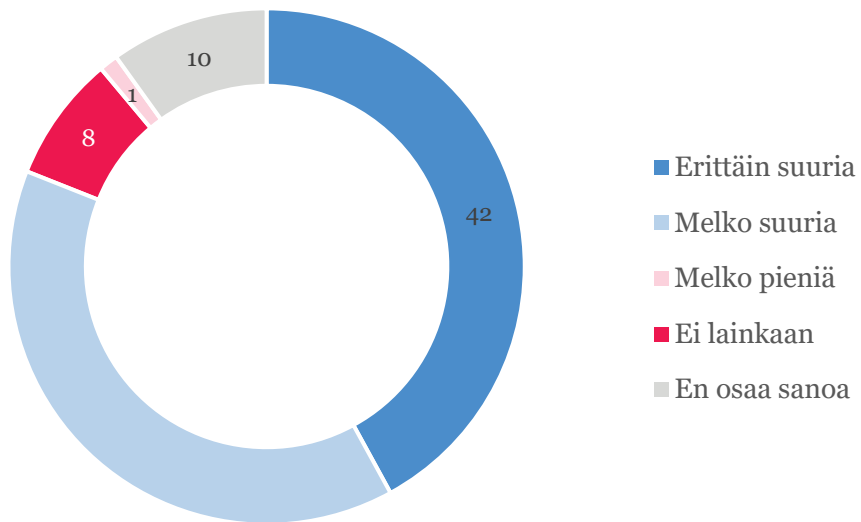

Kuinka suuria muutoksia muiden toimijoiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme kansainvälisen politiikan ja demokratian haasteisiin?

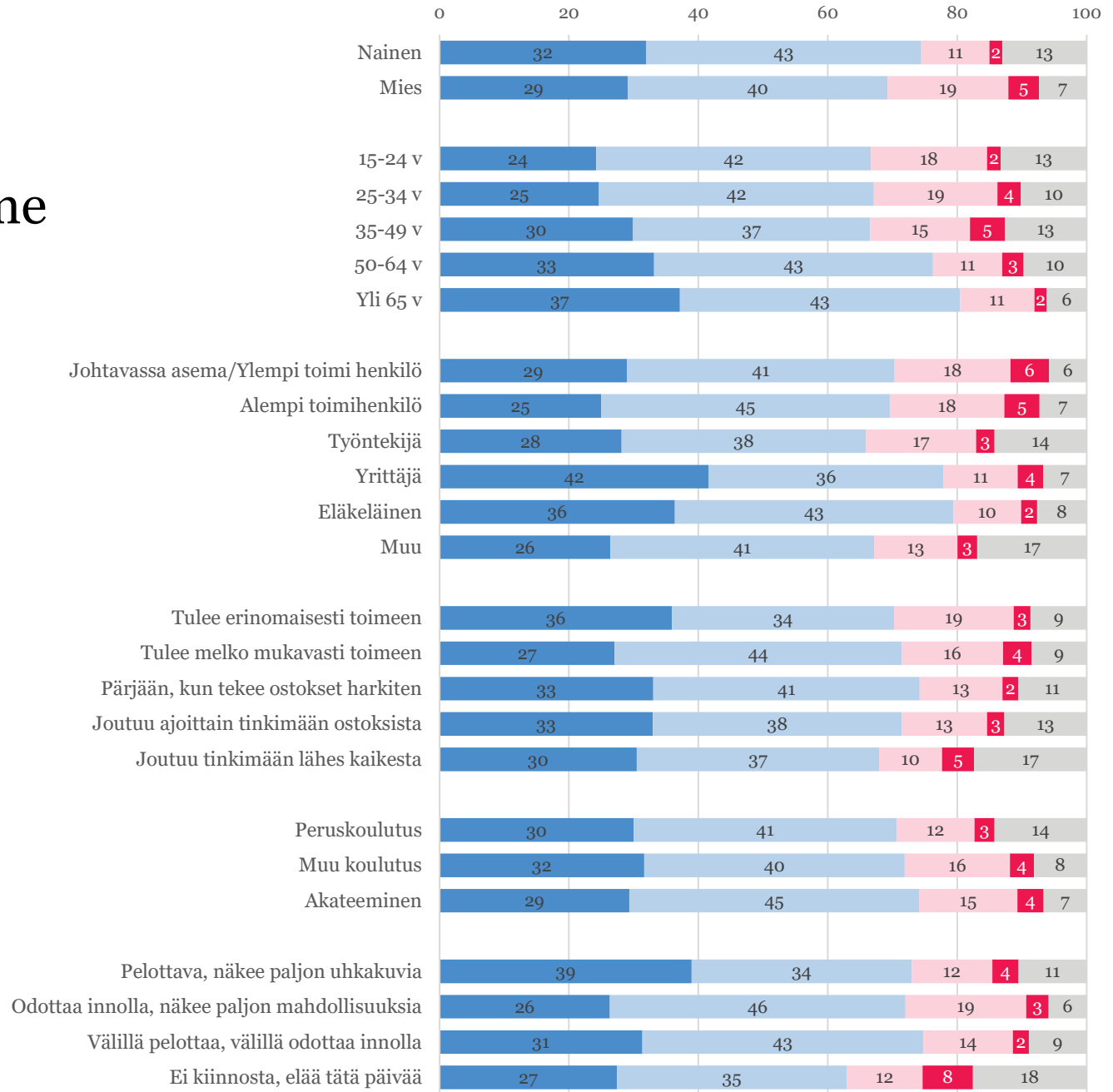
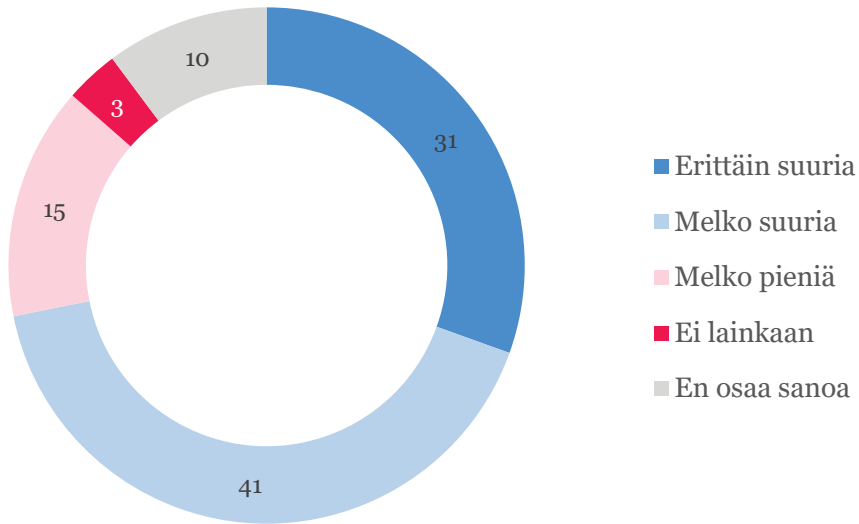

Kuinka suuria muutoksia seuraavien toimijoiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme **teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?**

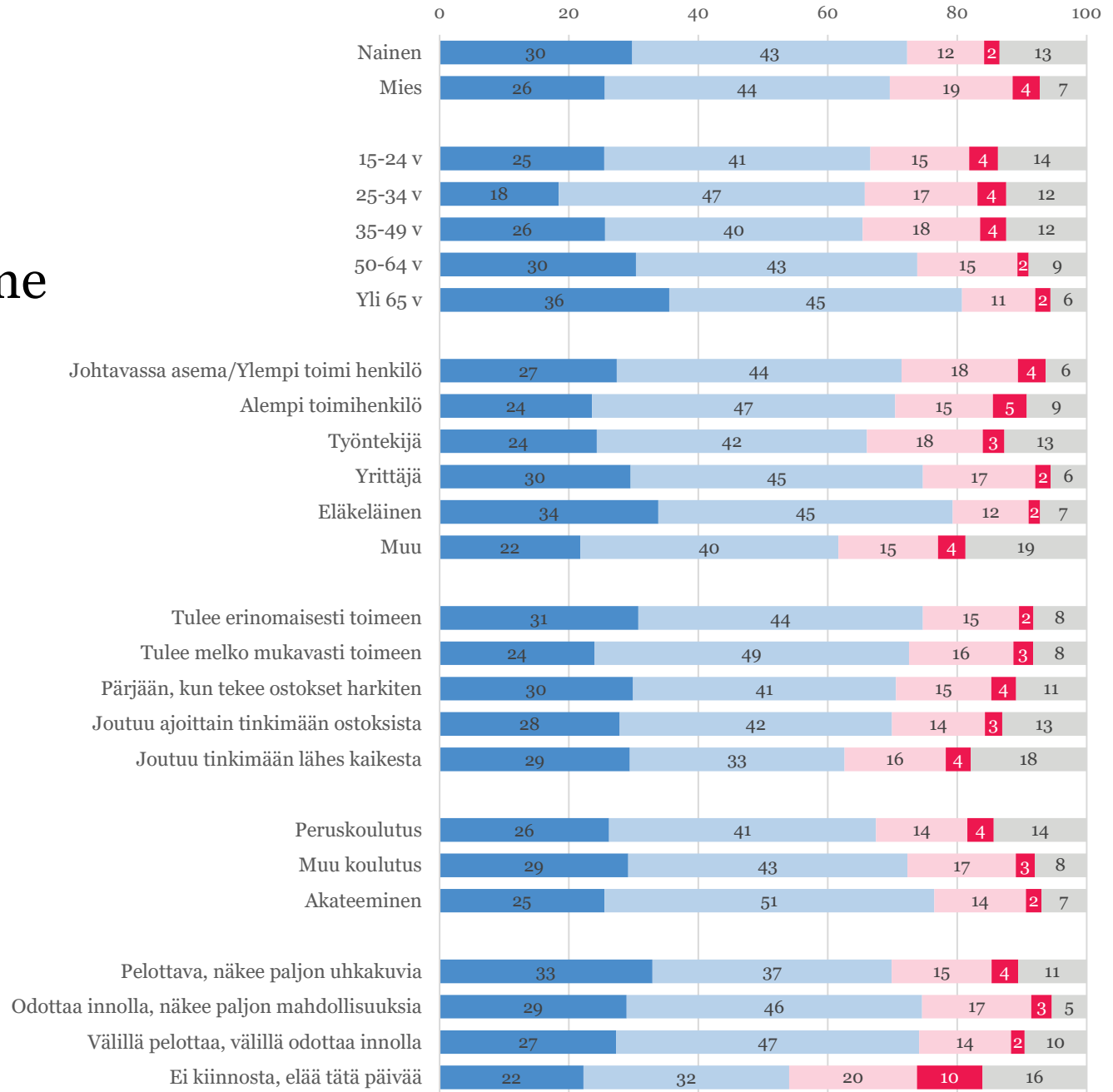
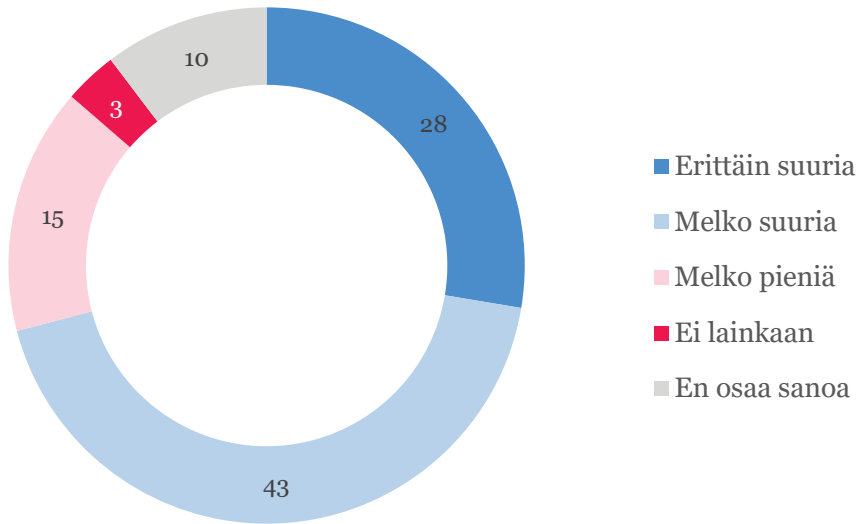
Kuinka suuria muutoksia valtionhallinnon pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

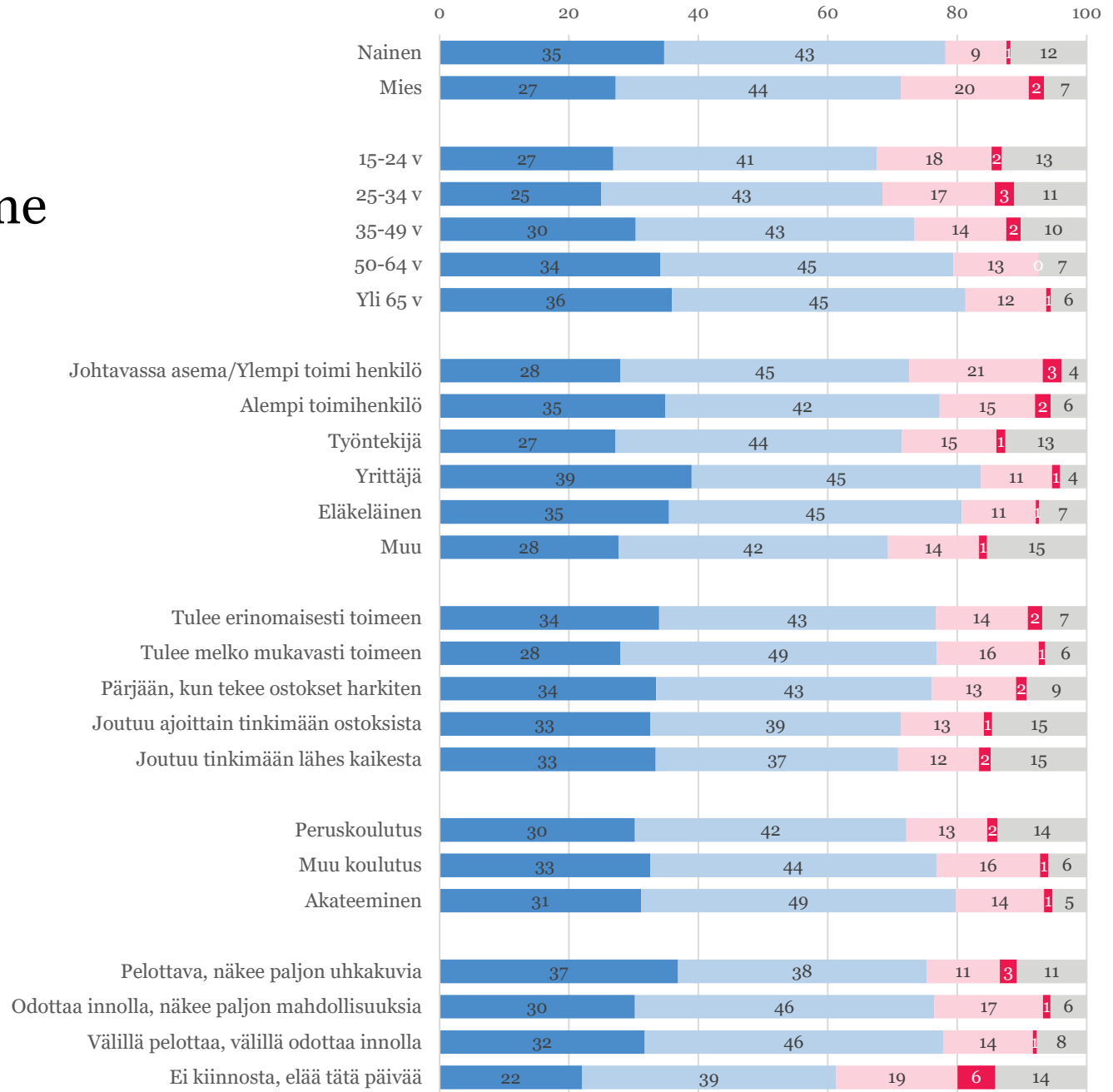
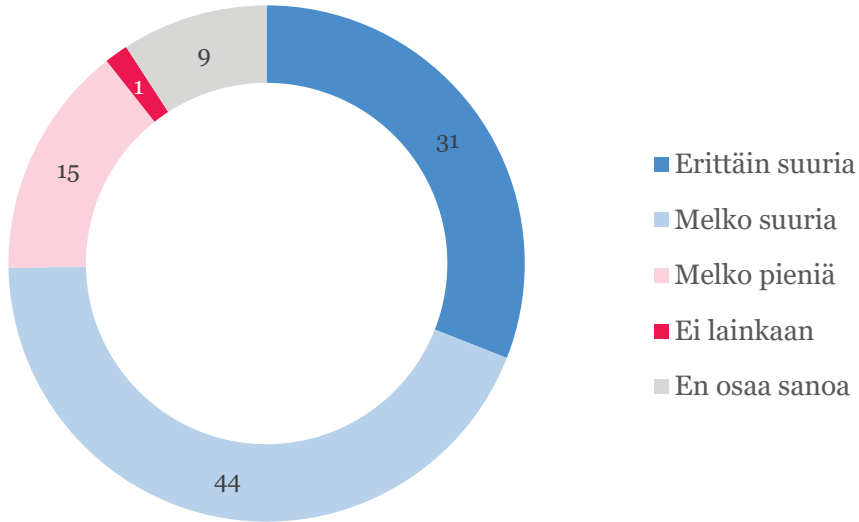
Kuinka suuria muutoksia puolueiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

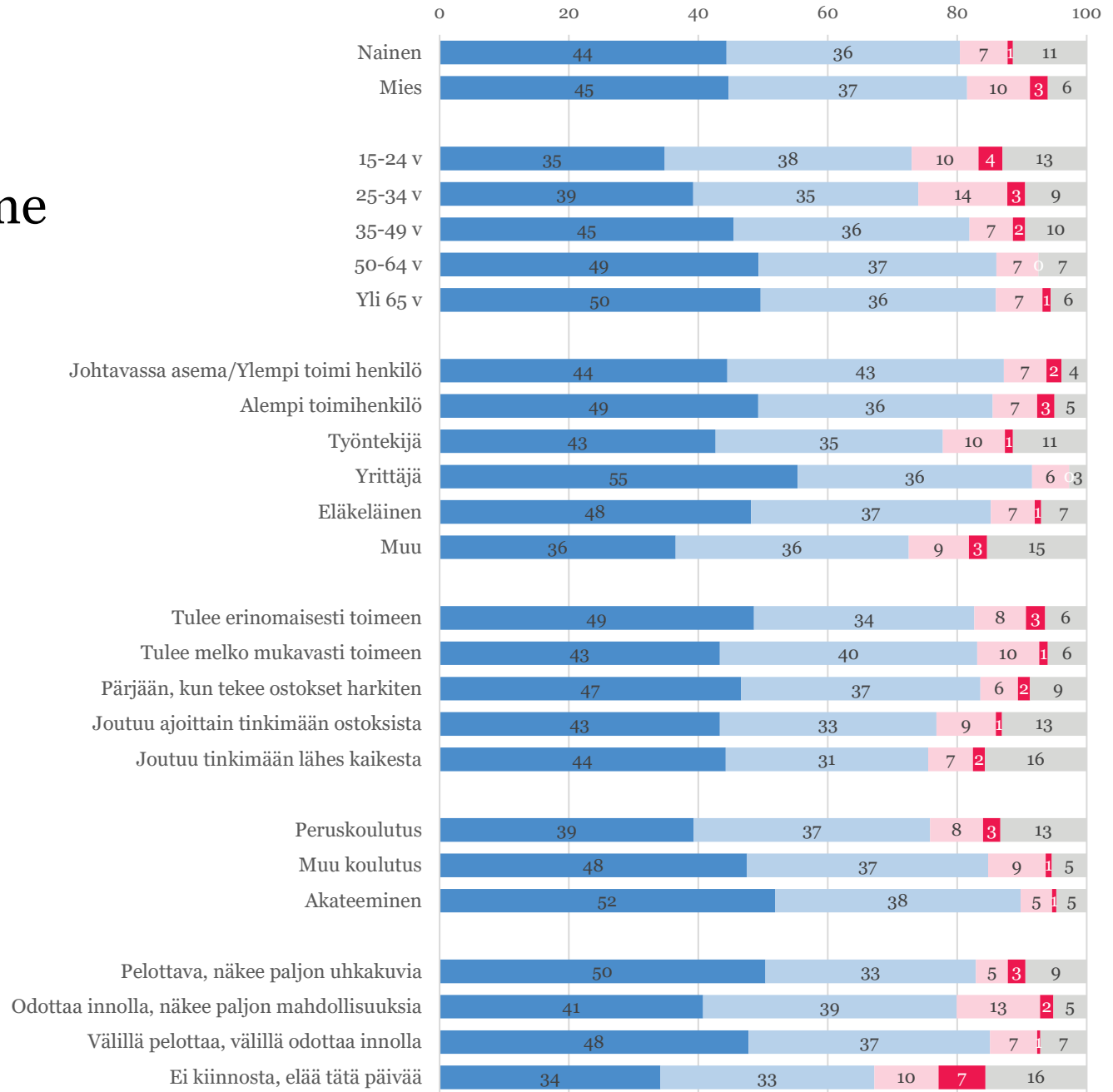
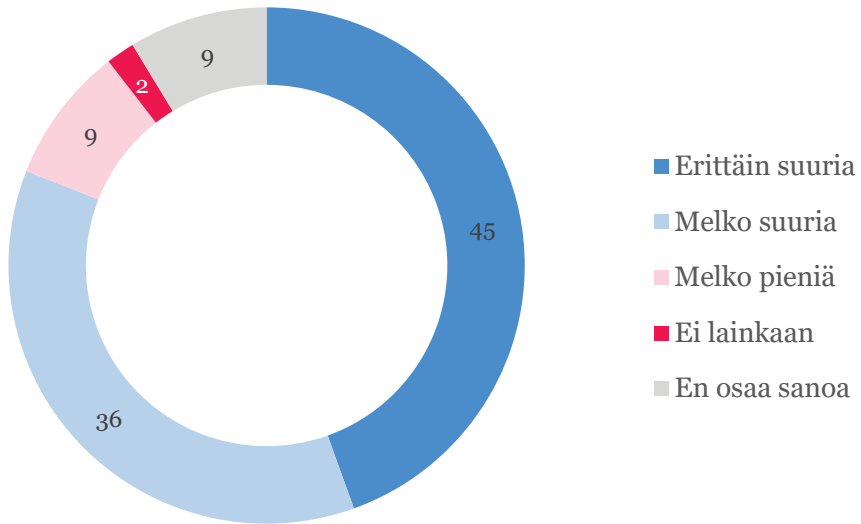
Kuinka suuria muutoksia median ja mielipidevaikuttajien pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

Kuinka suuria muutoksia kuntien ja kaupunkien pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

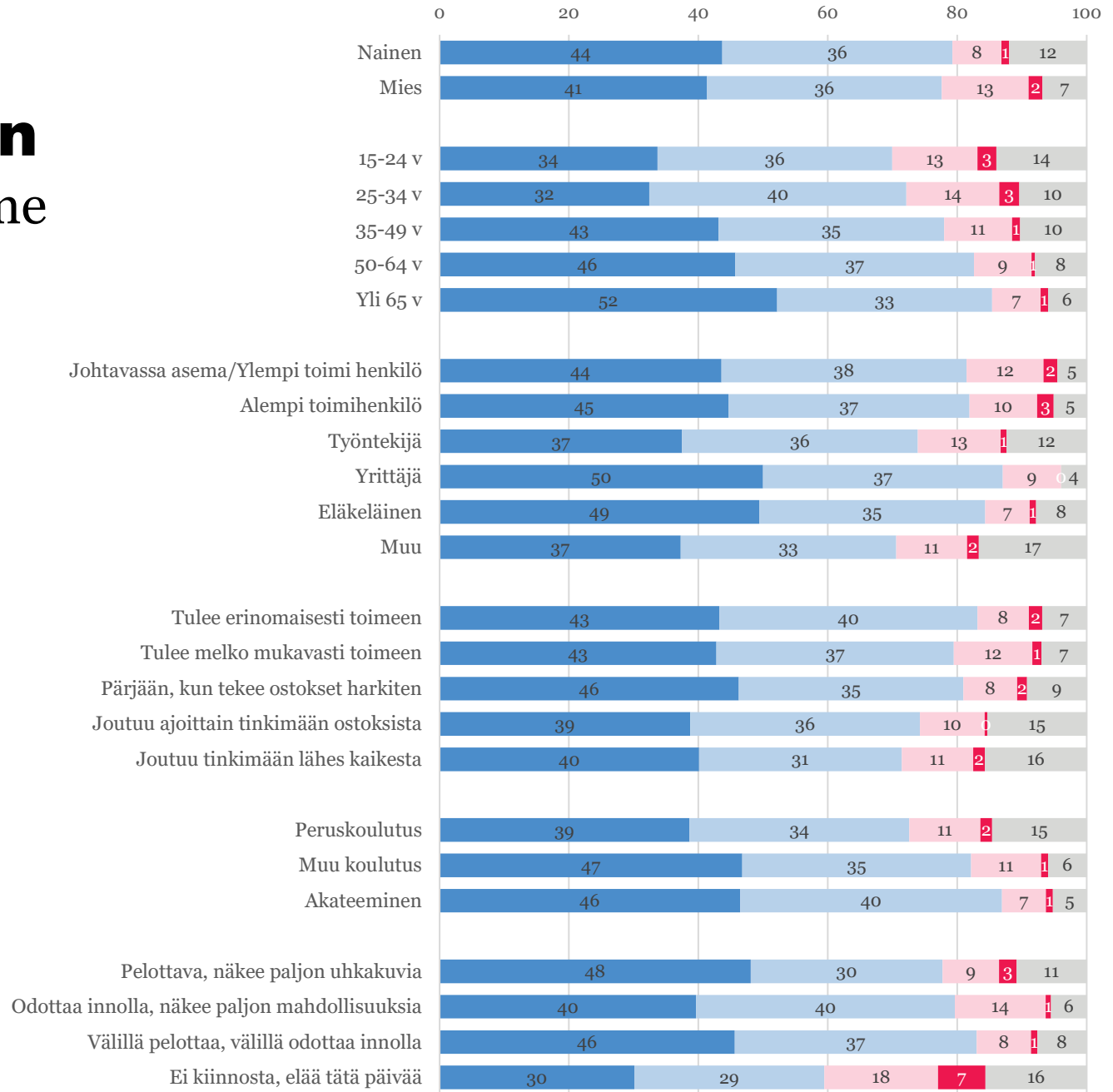
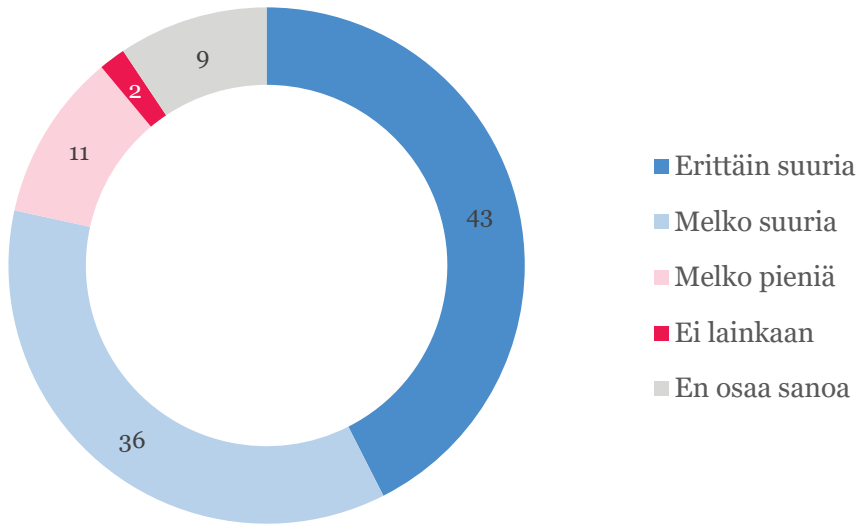

Kuinka suuria muutoksia yritysten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

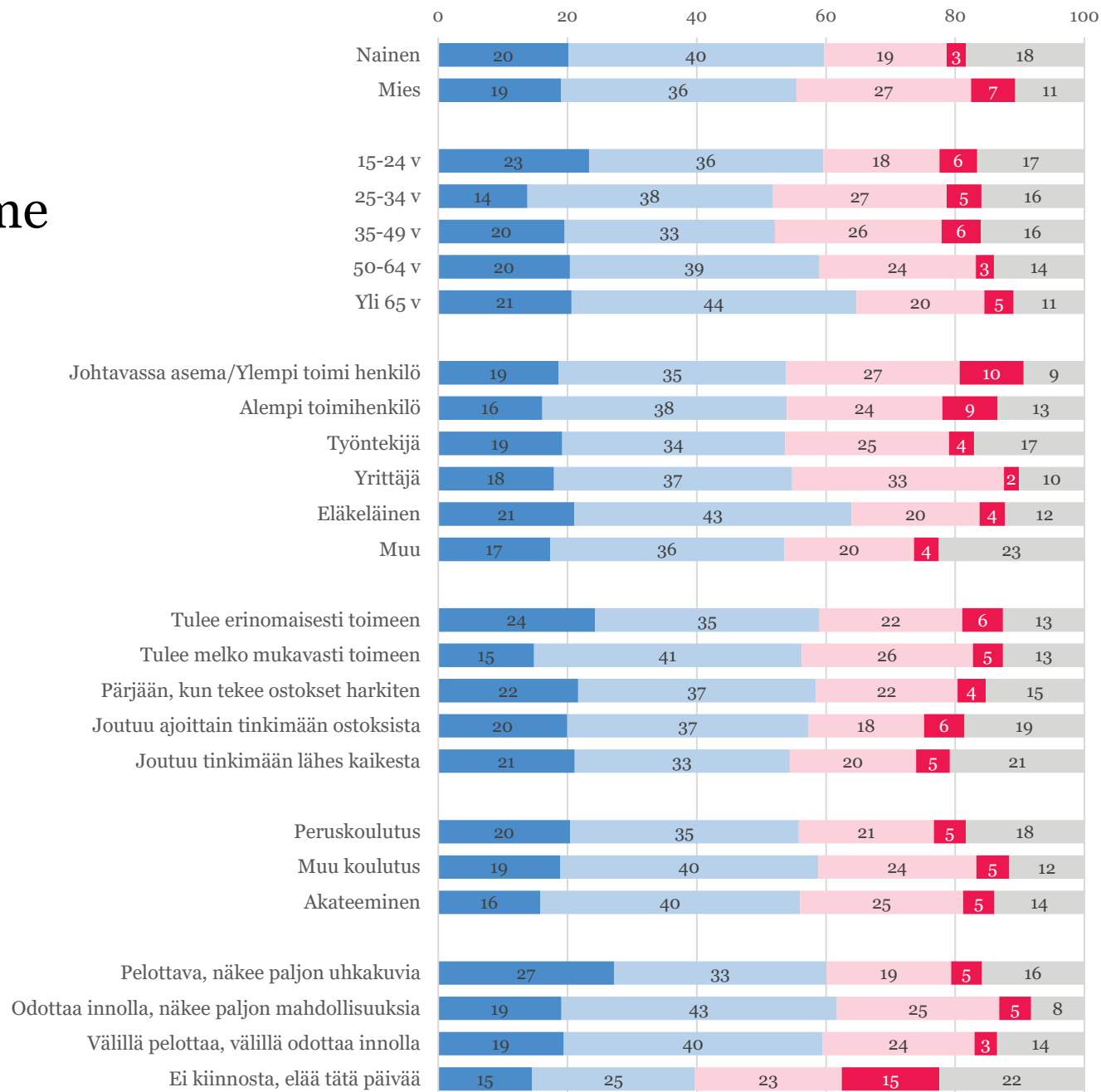
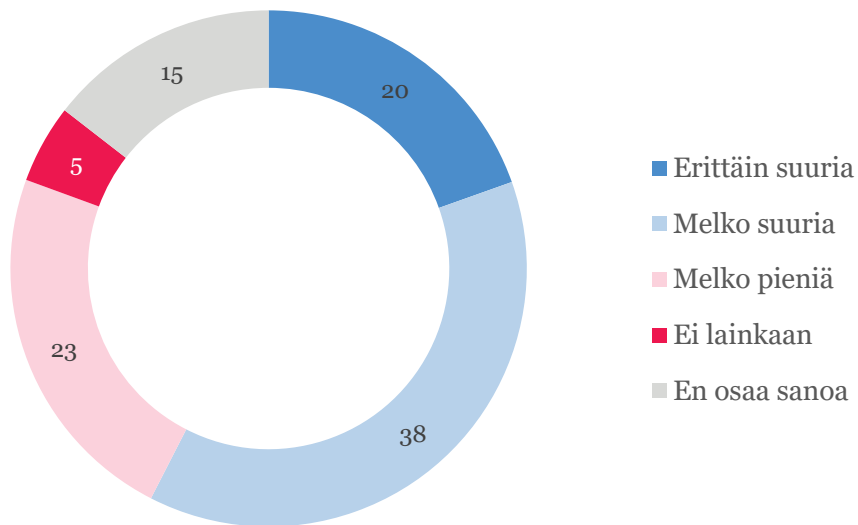

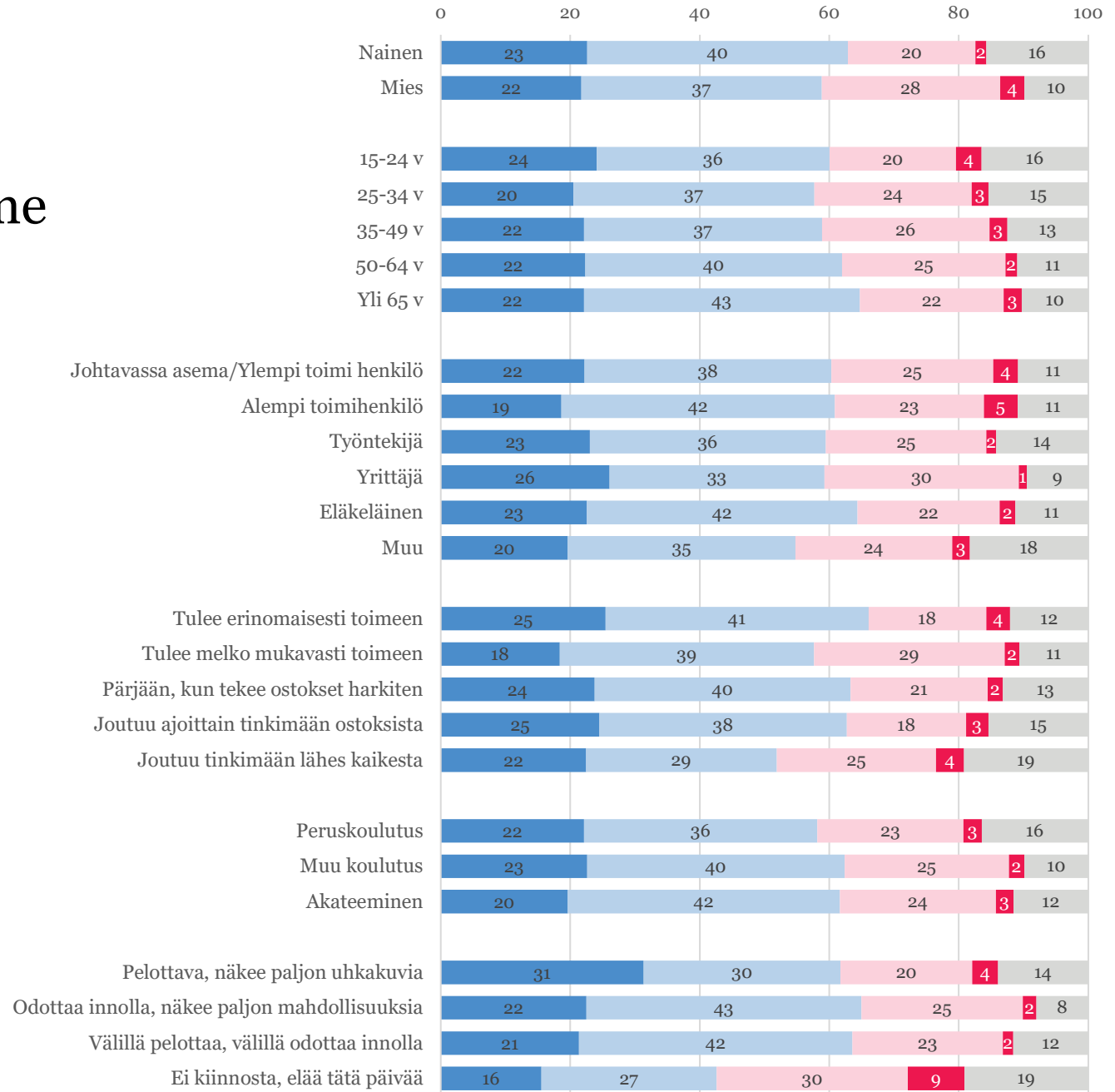
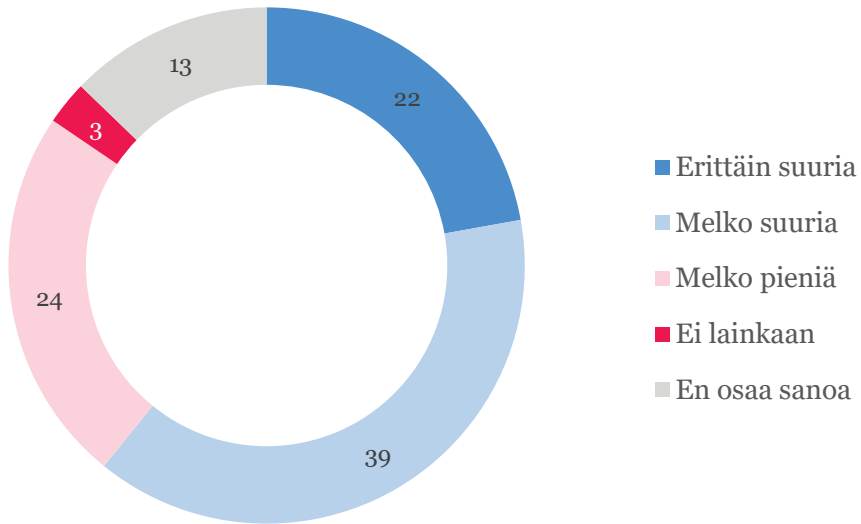
Kuinka suuria muutoksia tutkimus- ja oppilaitosten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

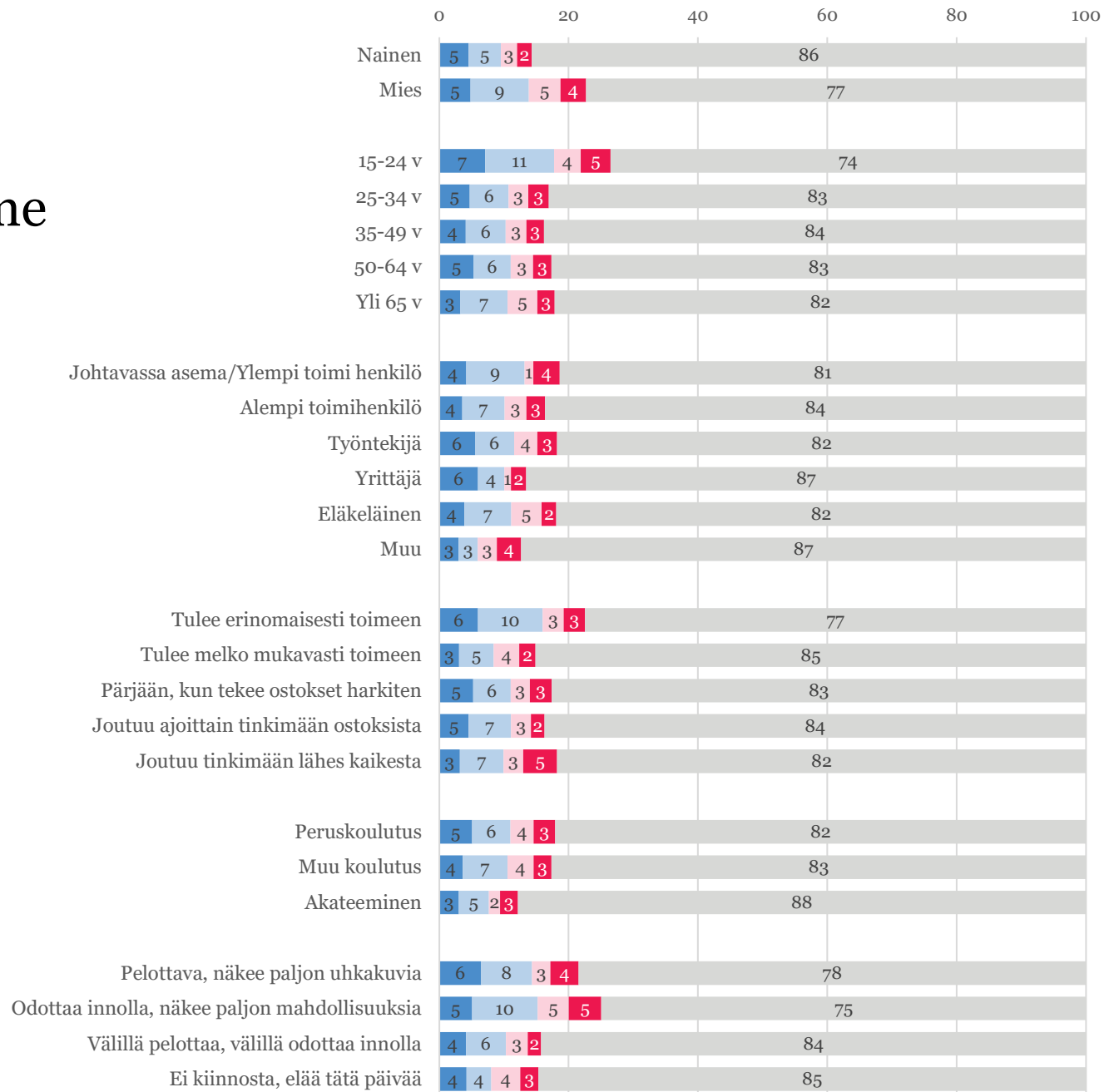
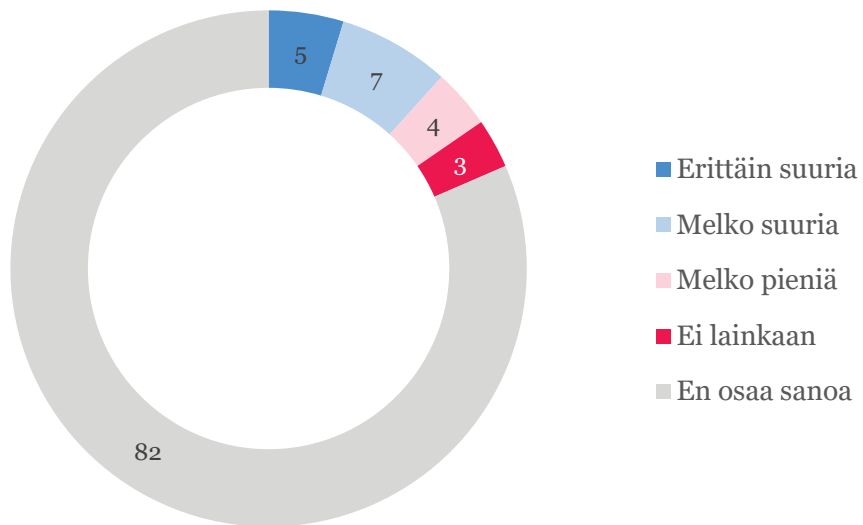
Kuinka suuria muutoksia järjestöjen pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

Kuinka suuria muutoksia kansalaisten pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

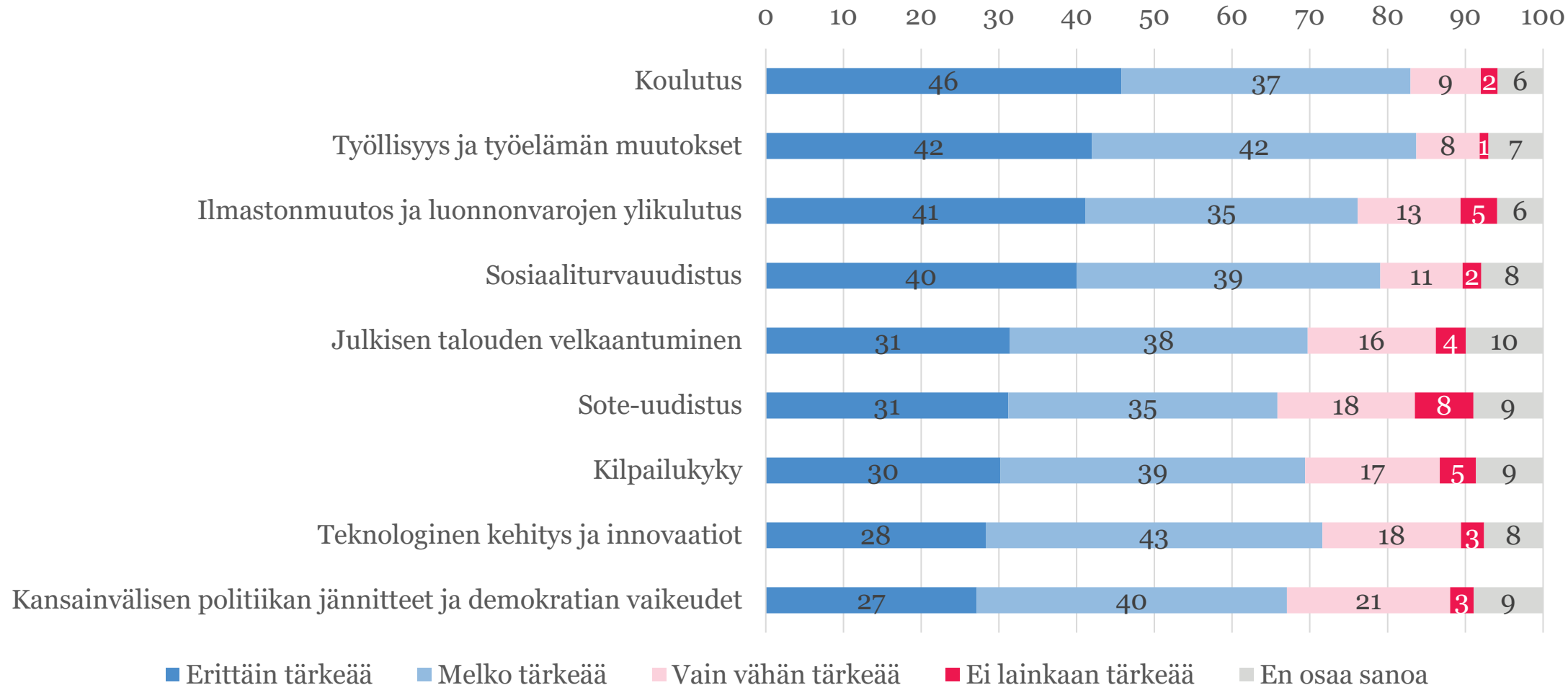
Kuinka suuria muutoksia muiden toimijoiden pitäisi saada aikaan, jotta vastaamme teknologian nopeaan kehitykseen ja työelämän muutokseen?

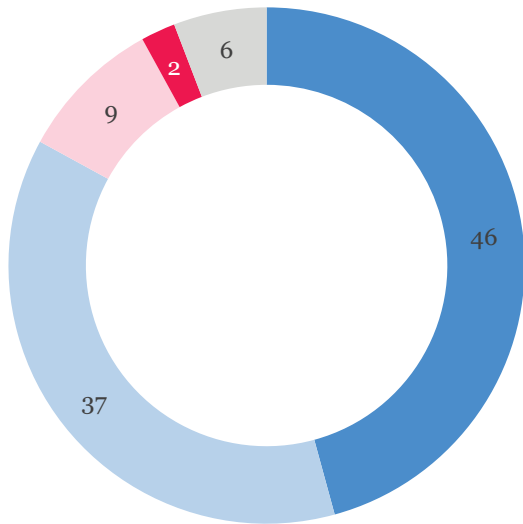
ÄÄNESTYSKÄYTTÄYTYMINEN

Mitä pidetään tärkeänä mietittäessä ketä äänestää seuraavissa eduskuntavaaleissa?

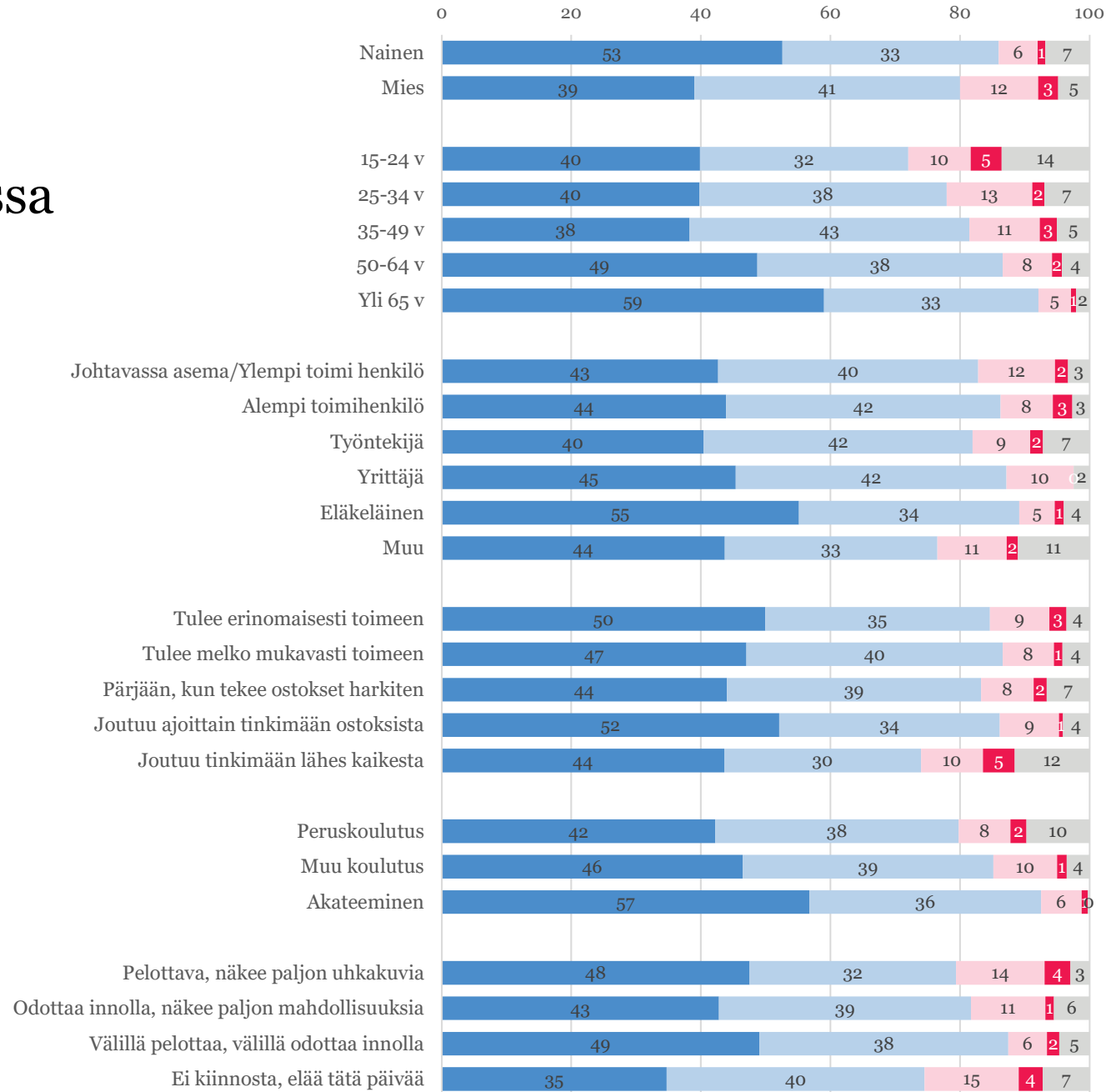
Kuinka tärkeinä pidät seuraavia asioita miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

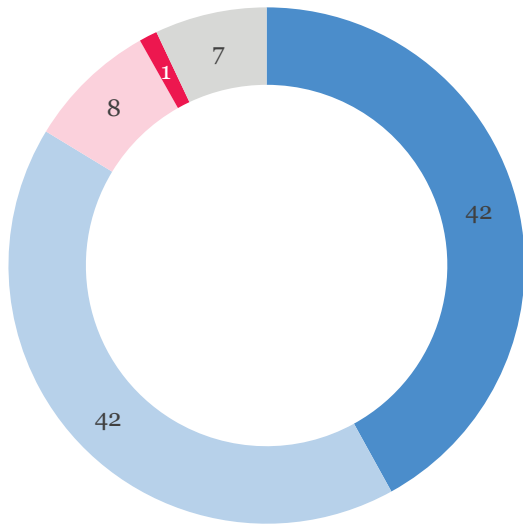
Kuinka tärkeinä pidät koulutusta miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

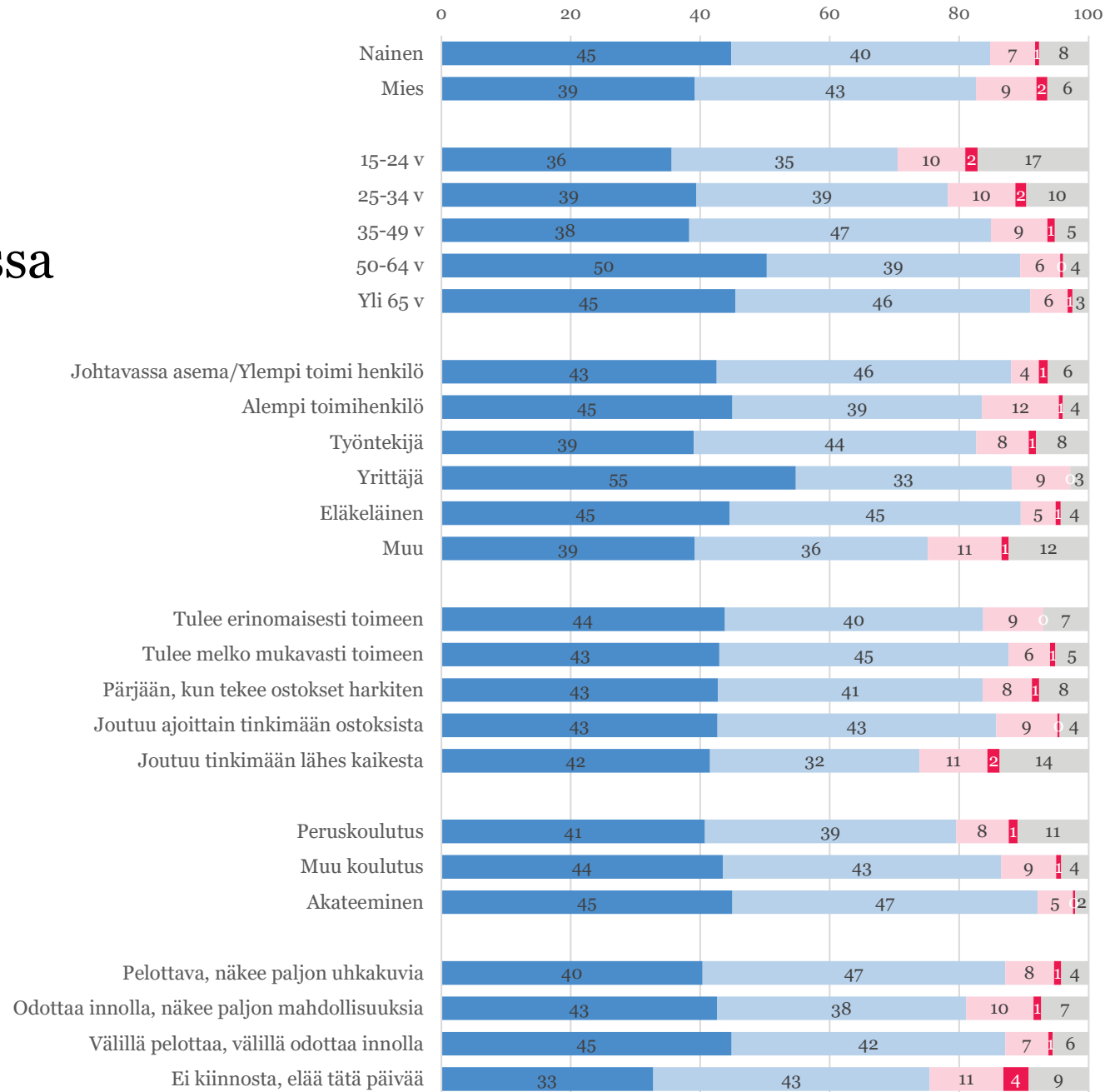
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

Kuinka tärkeinä pidät työllisyyttä ja työelämän muutoksia miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

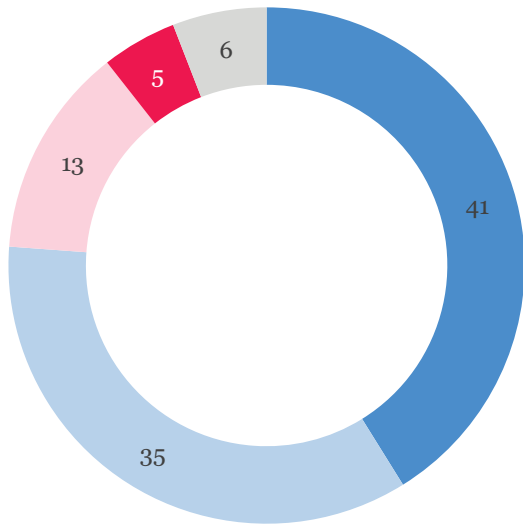

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

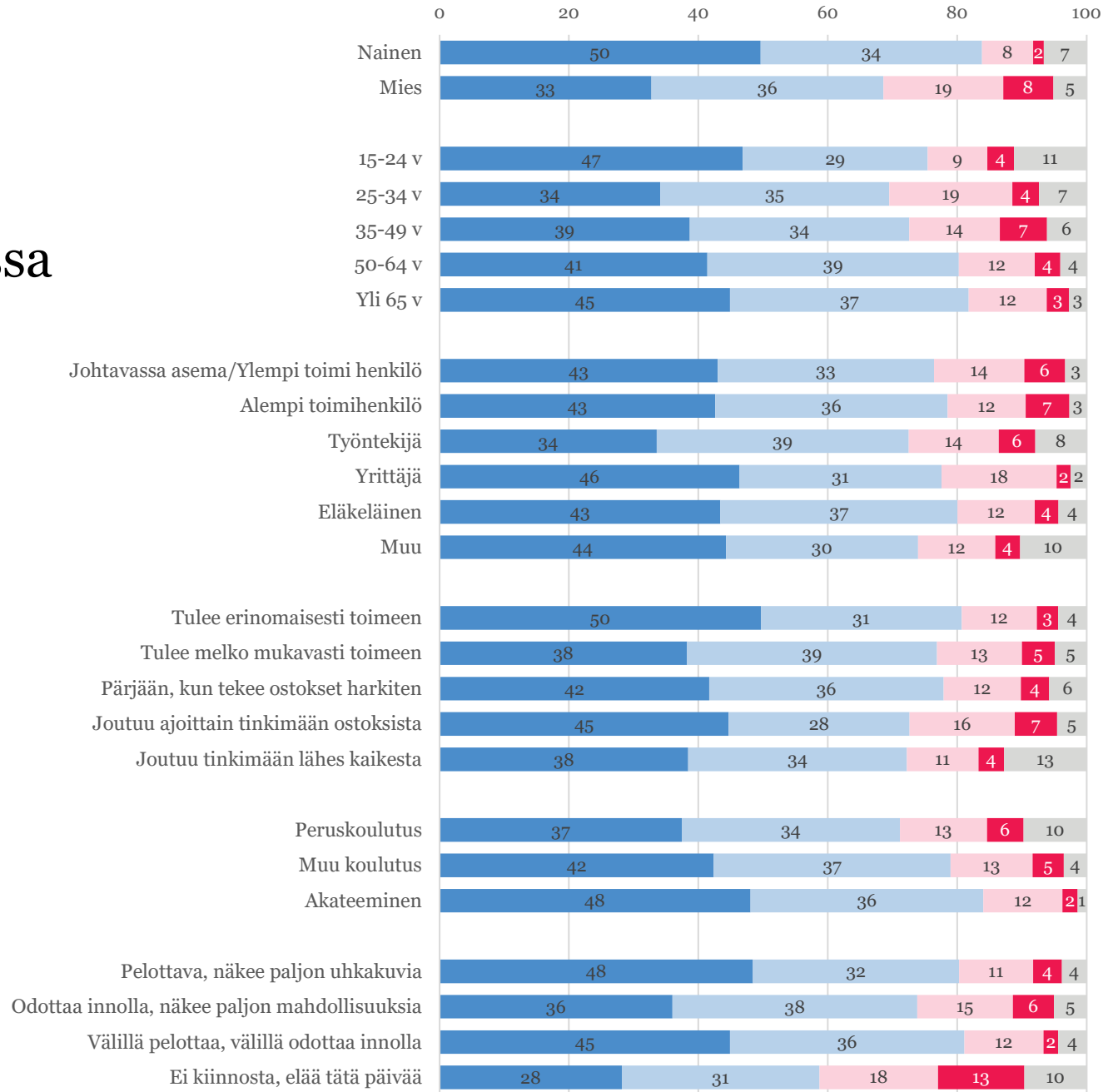

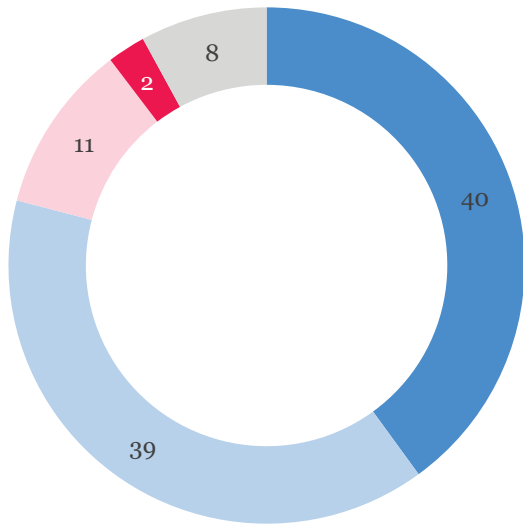
Kuinka tärkeinä pidät ilmastonmuutosta ja luonnonvarojen ylikulutusta miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

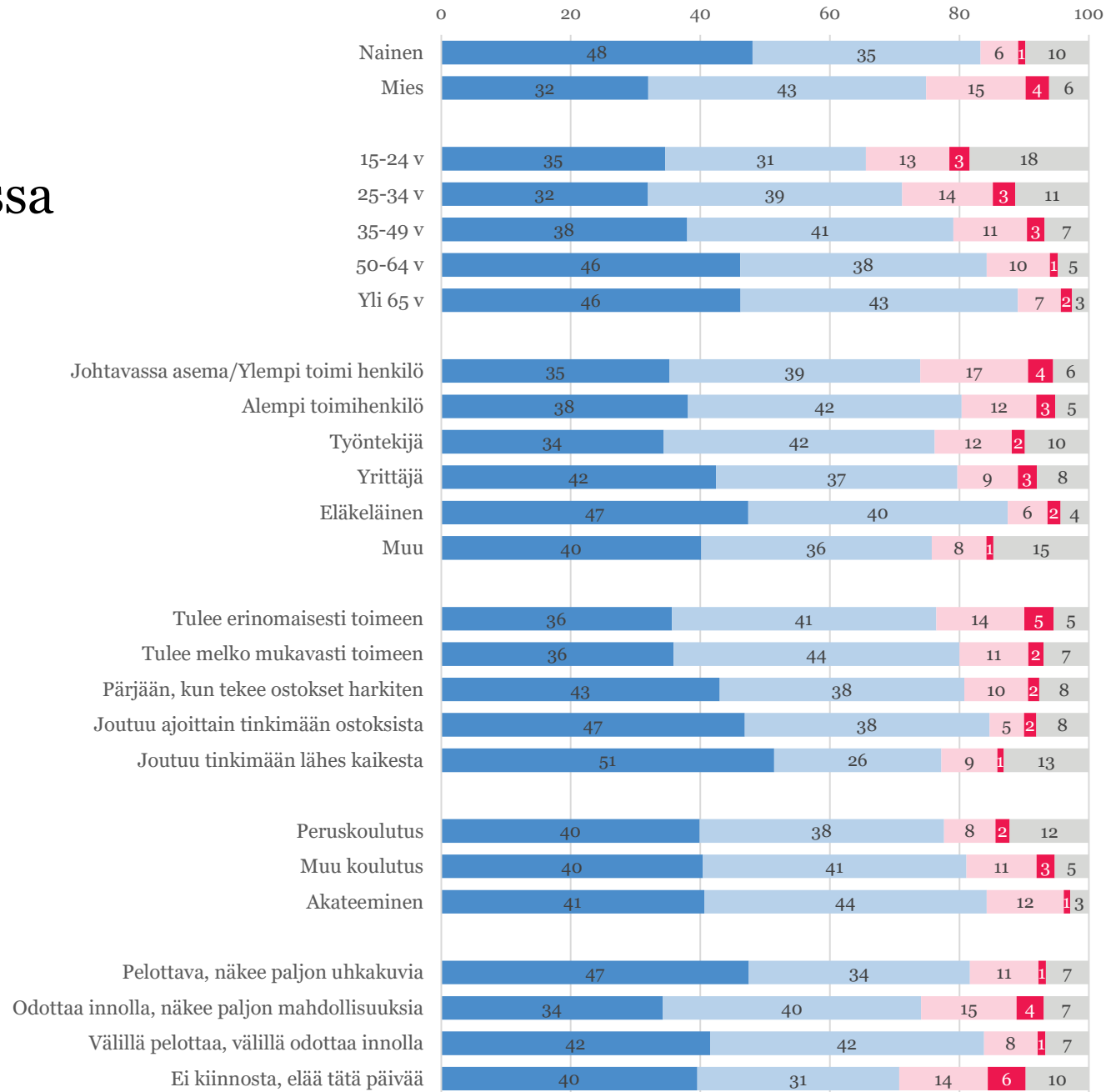
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

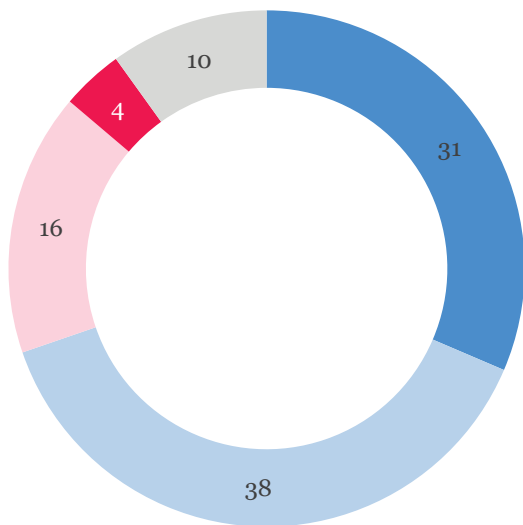
Kuinka tärkeinä pidät sosiaaliturvauudistusta miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

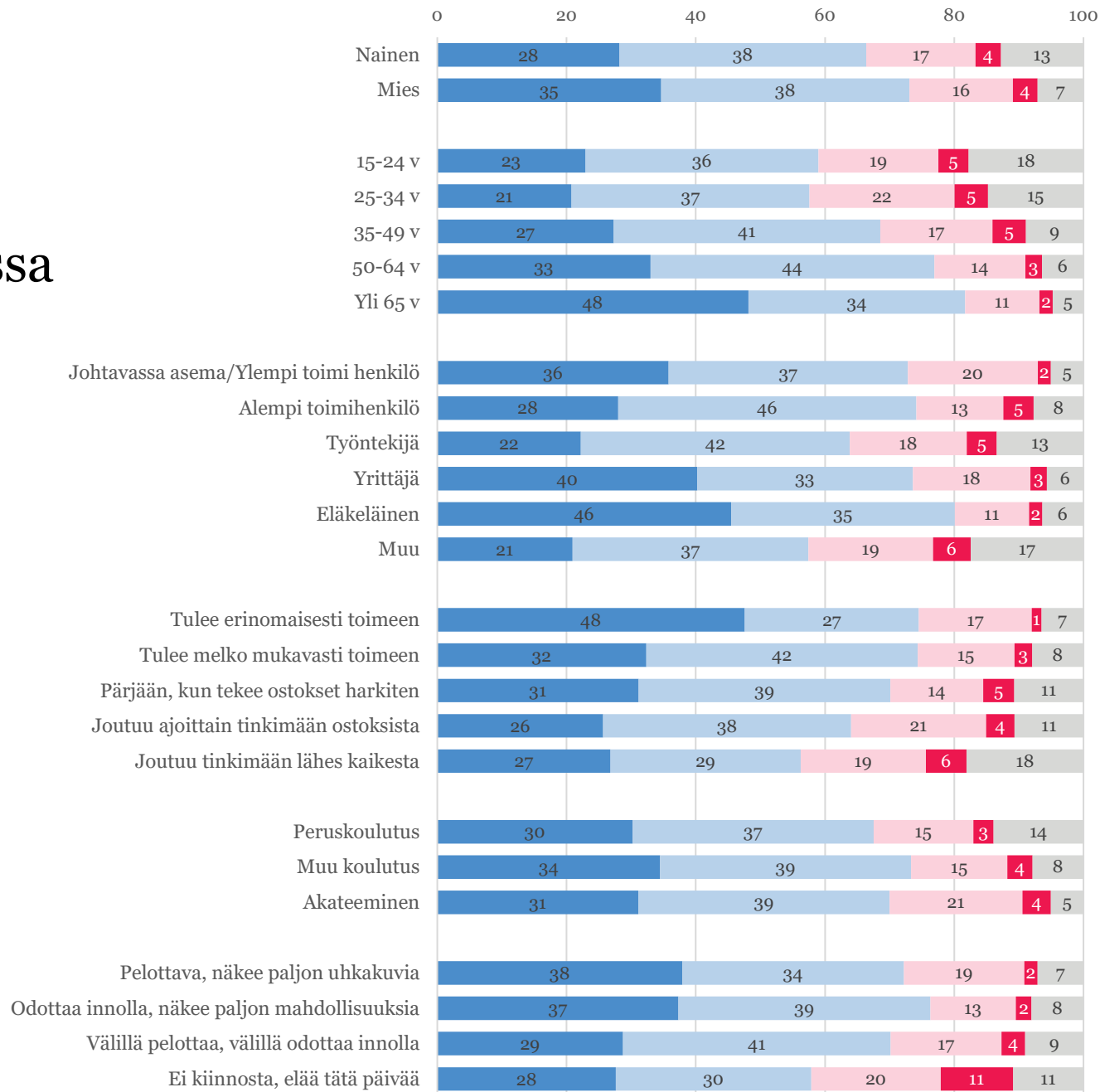
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

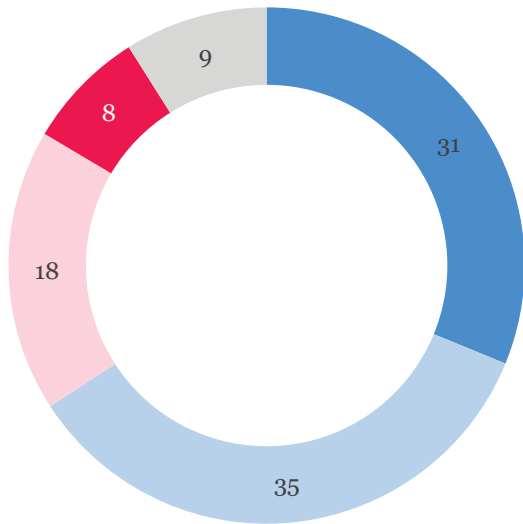
Kuinka tärkeinä pidät julkisen talouden velkaantumista miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

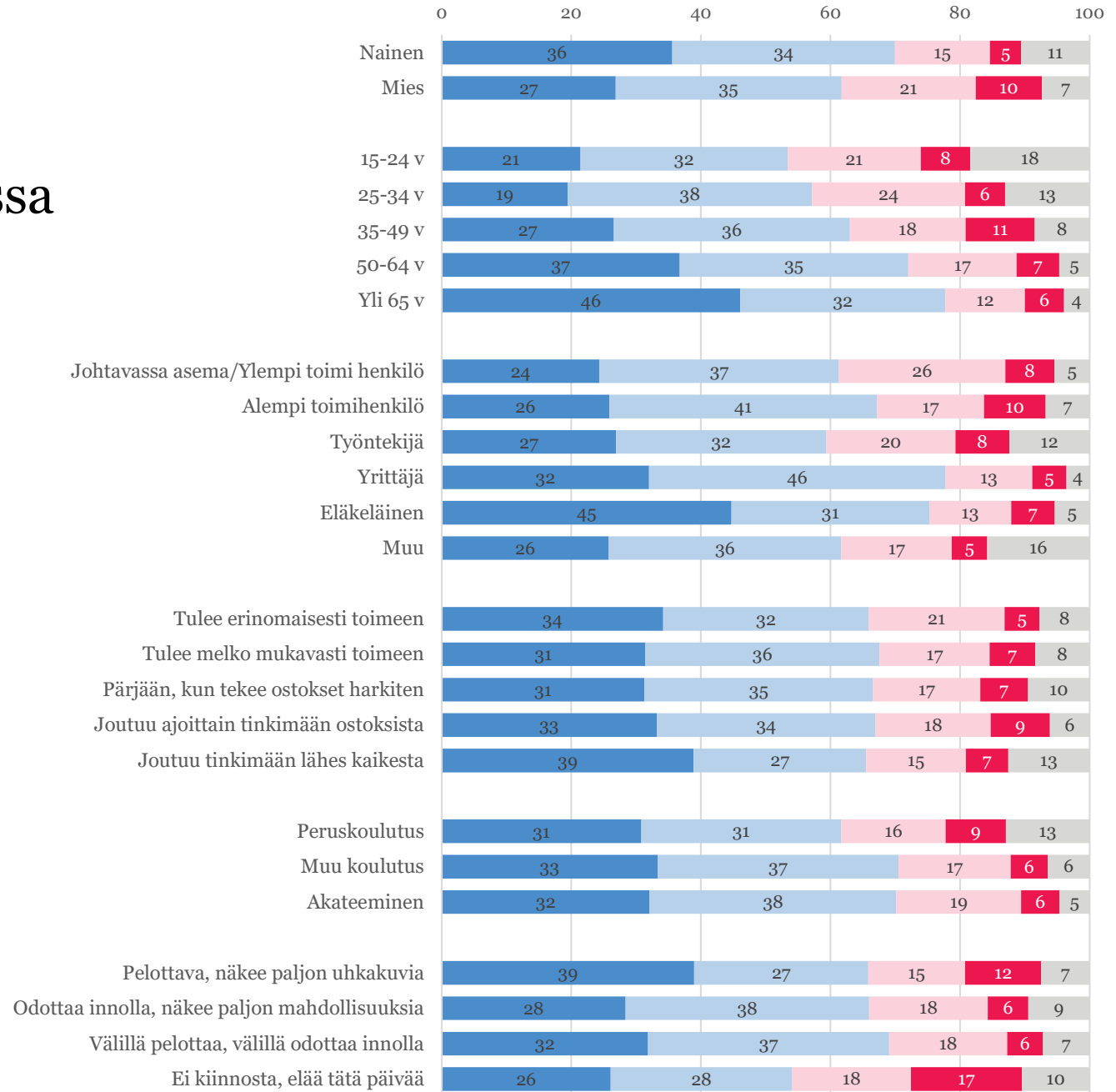
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

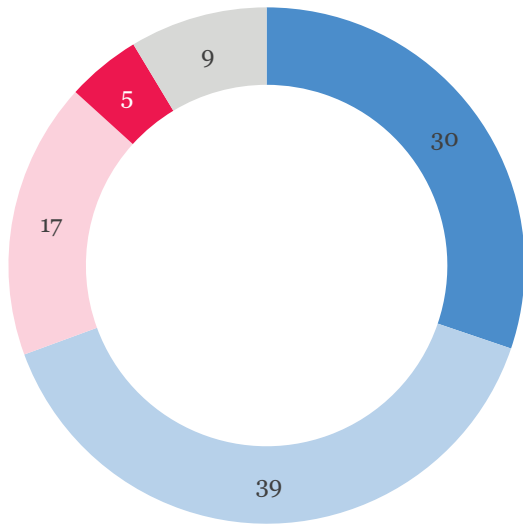
Kuinka tärkeinä pidät sote-uudistusta miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

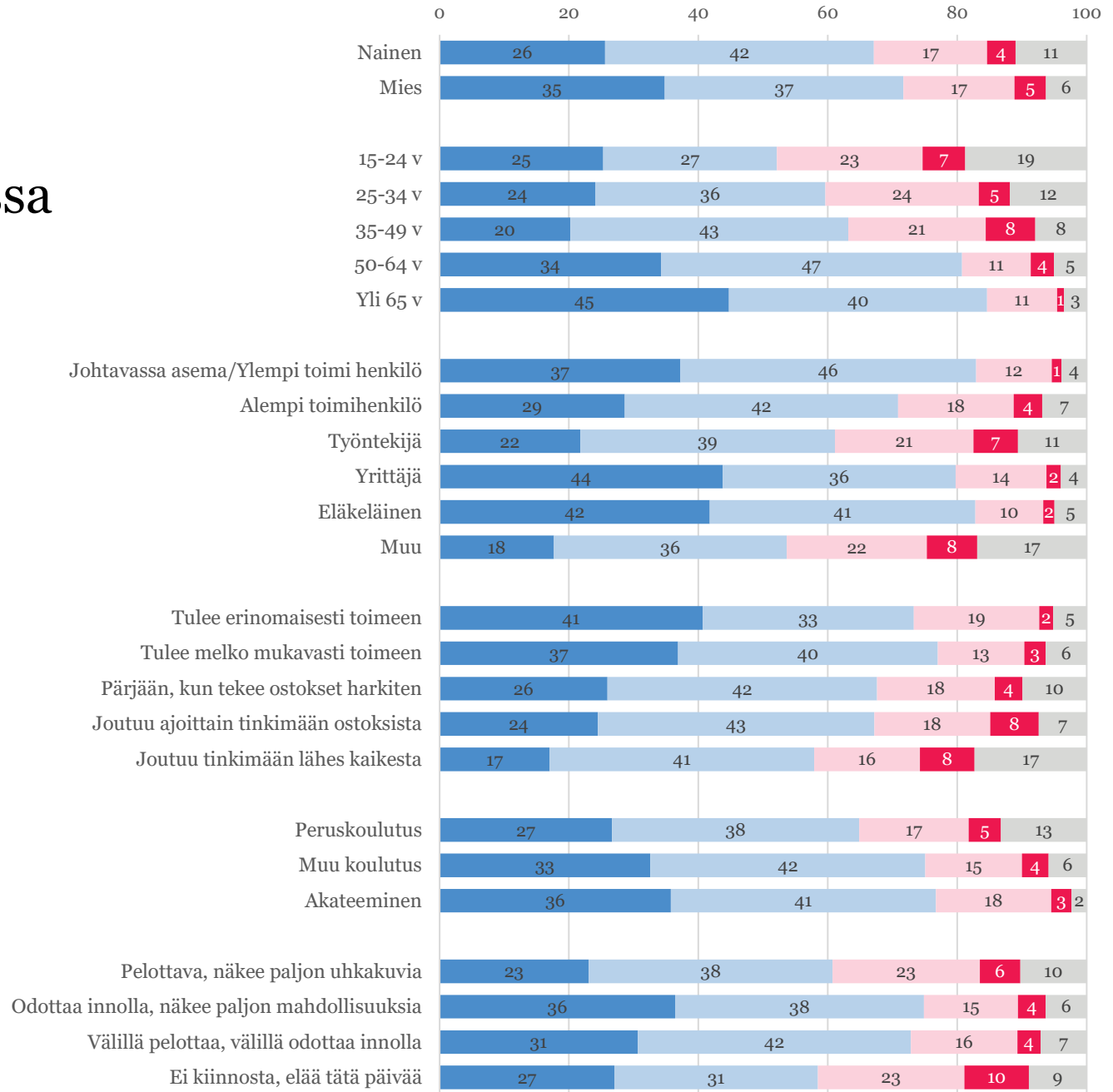
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

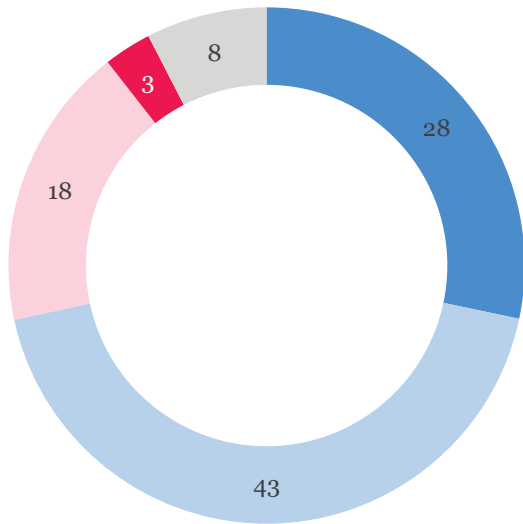
Kuinka tärkeinä pidät kilpailukykyä miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

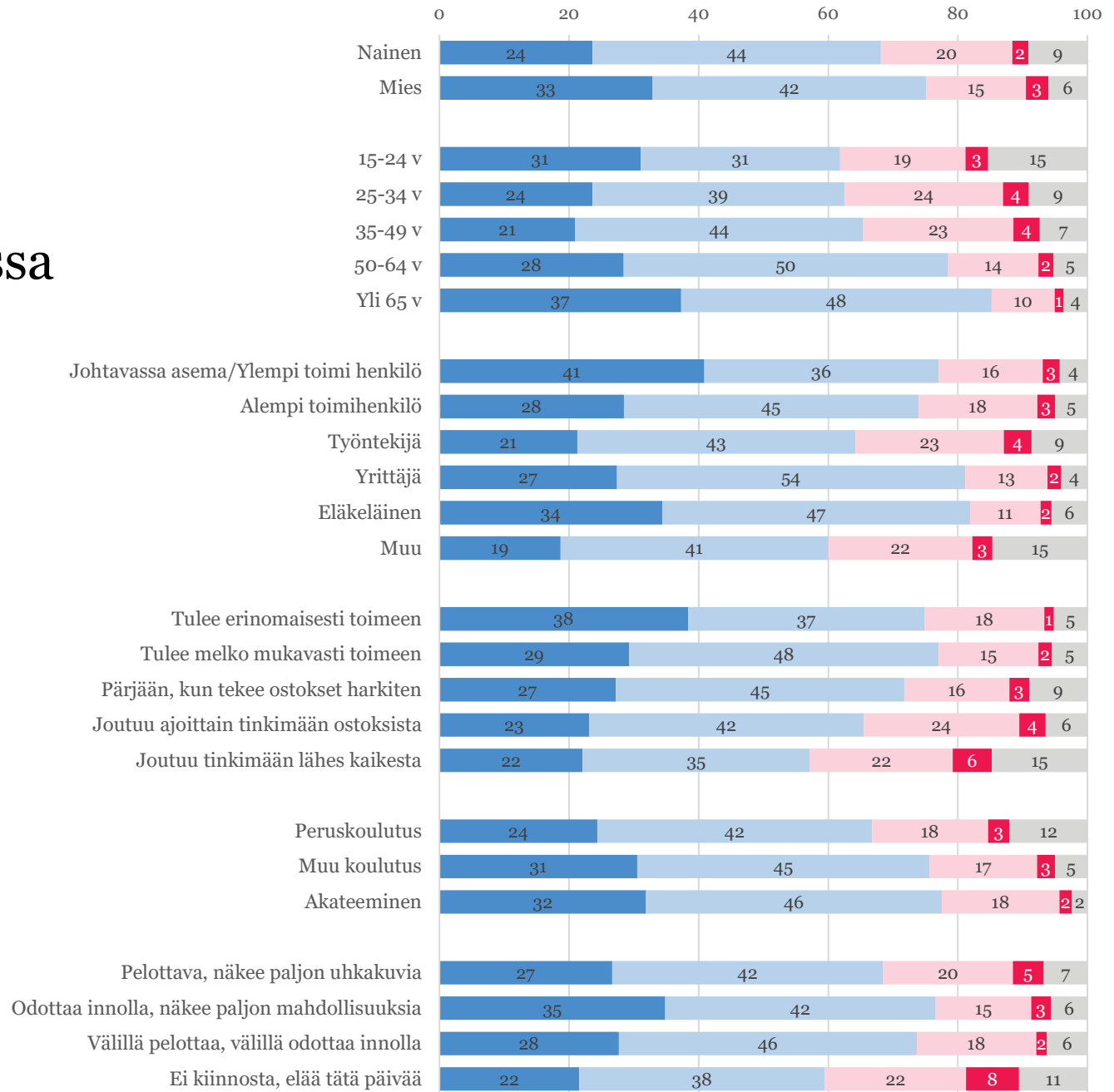
- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

Kuinka tärkeinä pidät teknologista kehitystä ja innovaatioita miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

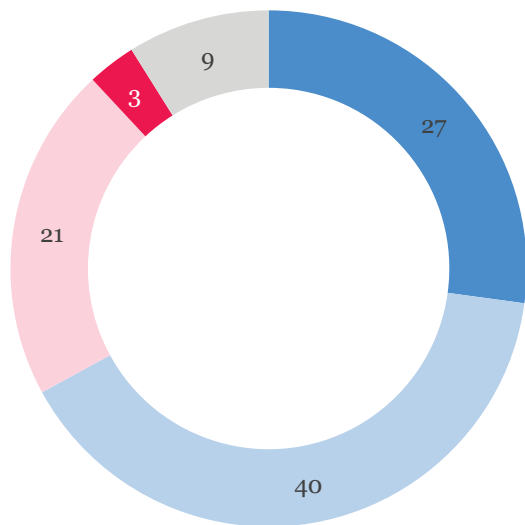

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

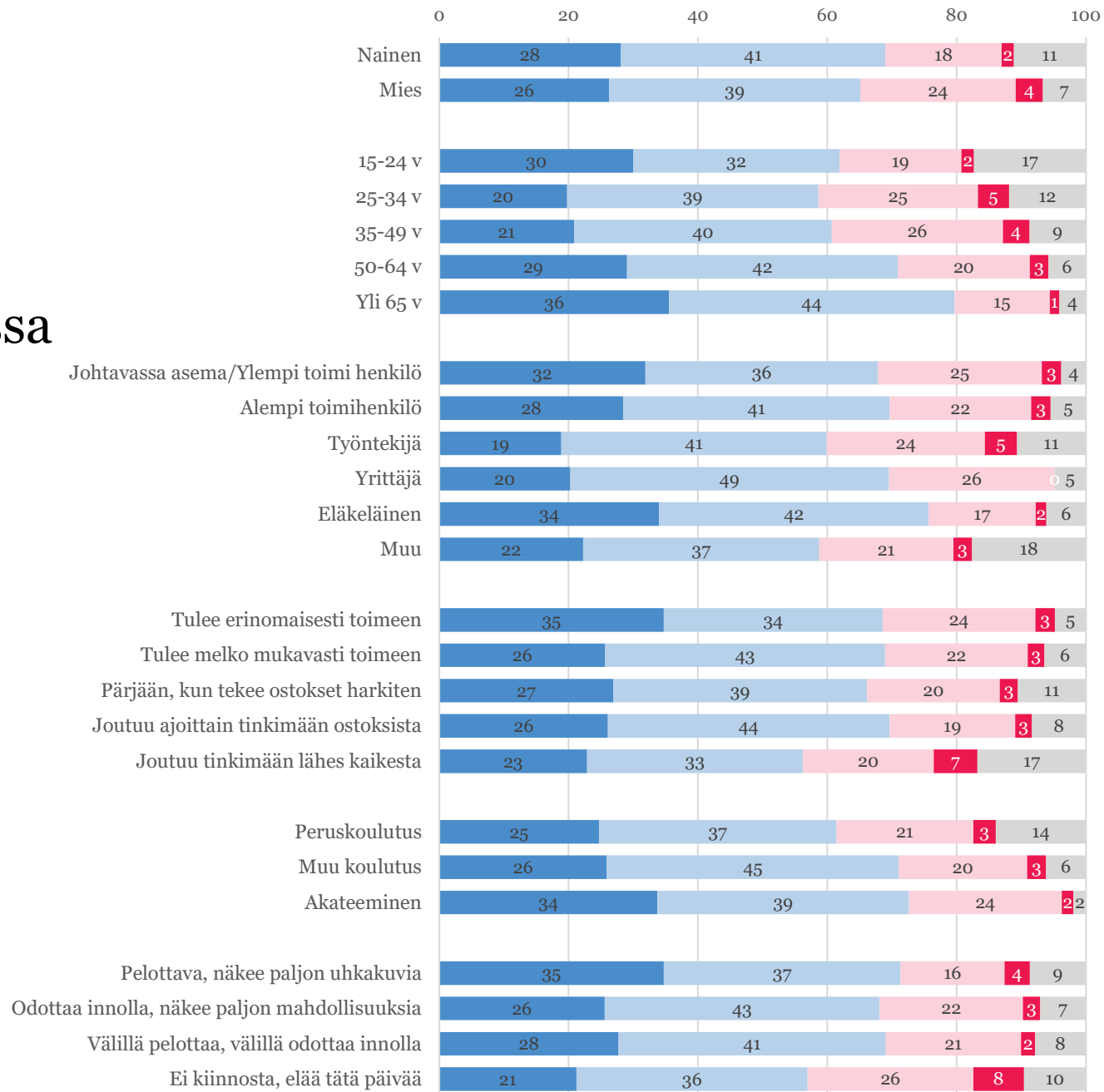

Kuinka tärkeinä pidät kansainvälisen politiikan jännitteitä ja demokratian vaikeuksia

mieltiessäsi ketä äänestät seuraavissa eduskuntavaaleissa?

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Vain vähän tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

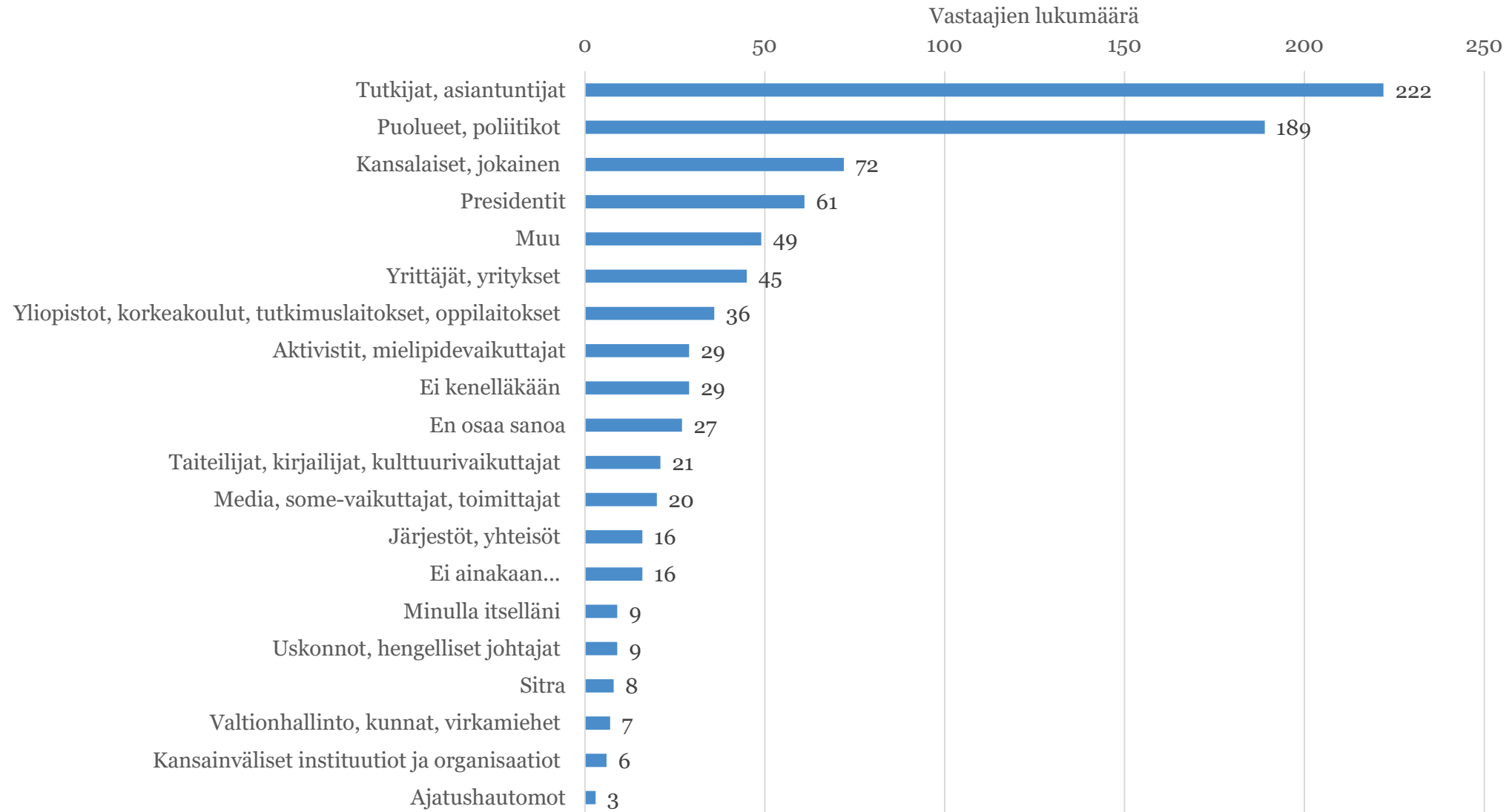

KETÄ KUUNNELLAAN?

Kenellä on kiinnostavaa sanottavaa tulevaisuudesta?

Kenellä on kiinnostavaa sanottavaa tulevaisuudesta?

Lisätietoa

Tulevaisuusbarometri 2019

Millaisena suomalaiset näkevät
tulevaisuuden?

